

Это цифровая копия книги, хранящейся для потомков на библиотечных полках, прежде чем ее отсканировали сотрудники компании Google в рамках проекта, цель которого - сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Прошло достаточно много времени для того, чтобы срок действия авторских прав на эту книгу истек, и она перешла в свободный доступ. Книга переходит в свободный доступ, если на нее не были поданы авторские права или срок действия авторских прав истек. Переход книги в свободный доступ в разных странах осуществляется по-разному. Книги, перешедшие в свободный доступ, это наш ключ к прошлому, к богатствам истории и культуры, а также к знаниям, которые часто трудно найти.

В этом файле сохраняются все пометки, примечания и другие записи, существующие в оригинальном издании, как наименование о том долгом пути, который книга прошла от издателя до библиотеки и в конечном итоге до Вас.

Правила использования

Компания Google гордится тем, что сотрудничает с библиотеками, чтобы перевести книги, перешедшие в свободный доступ, в цифровой формат и сделать их широкодоступными. Книги, перешедшие в свободный доступ, принадлежат обществу, а мы лишь хранители этого достояния. Тем не менее, эти книги достаточно дорого стоят, поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые действия, предотвращающие коммерческое использование книг, в том числе установив технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас о следующем.

- Не используйте файлы в коммерческих целях.
Мы разработали программу Поиск книг Google для всех пользователей, поэтому используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- Не отключайте автоматические запросы.
Не отключайте в систему Google автоматические запросы любого вида. Если Вы занимаетесь изучением систем машинного перевода, оптического распознавания символов или других областей, где доступ к большому количеству текста может оказаться полезным, свяжитесь с нами. Для этих целей мы рекомендуем использовать материалы, перешедшие в свободный доступ.
- Не удаляйте атрибуты Google.
В каждом файле есть "водяной знак" Google. Он позволяет пользователям узнать об этом проекте и помогает им найти дополнительные материалы при помощи программы Поиск книг Google. Не удаляйте его.
- Делайте это законно.
Независимо от того, что Вы используете, не забудьте проверить законность своих действий, за которые Вы несете полную ответственность. Не думайте, что если книга перешла в свободный доступ в США, то ее на этом основании могут использовать читатели из других стран. Условия для перехода книги в свободный доступ в разных странах различны, поэтому нет единых правил, позволяющих определить, можно ли в определенном случае использовать определенную книгу. Не думайте, что если книга появилась в Поиске книг Google, то ее можно использовать как угодно и где угодно. Наказание за нарушение авторских прав может быть очень серьезным.

О программе Поиск книг Google

Миссия Google состоит в том, чтобы организовать мировую информацию и сделать ее всесторонне доступной и полезной. Программа Поиск книг Google помогает пользователям найти книги со всего мира, а авторам и издателям - новых читателей. Полнотекстовый поиск по этой книге можно выполнить на странице <http://books.google.com/>

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

HN 2327 1

ЖИТЕ
ІСУСА ХРИСТА

KID 57659

The gift of

HARVARD FOREST (PETERSHAM)

HARVARD COLLEGE LIBRARY

1874
1874
1874

1. Христос благословить діти

ЖИТЕ

ІСУСА ХРИСТА

Після
ЮРІЯ Л. ВІДА

1905
НАКЛАДОМ РУСКОЇ ВІСНІВНИ

В друкарні „Свободи“, Лінден стр., Скрантон, Па.

KD 57659

✓

Copyright, 1905, by Ruska Knyharnia, Scranton, Pa.

52 * 134

NOV 5 1971

З М І С Т

	Стор.
I	
Край де жив Ісус	1
II	
Вівчарські полонини	5
III	
Стаєнка в Вифлеємі	11
IV	
Малий Ісус в Сьвятини — Єрусалим	13
V	
Вифлеємська Зьвізда	18
VI	
Подорож до Єгипту	24
VII	
Молодечий вік Ісуса — Назарет	30
VIII	
Перша подорож до Єрусалиму — Галилея, Самарія	37
IX	
В Домі Свого Небесного Вітця — Єрусалим	41
X	
Ісус столярем — Назарет	48

IV

	Стор.
XI	
Іван Хреститель — Пустиня — Йордан	52
XII	
Хрещенє і спокуса Ісуса, Йордан — Юдей- ска пустиня	56
XIII	
Перші ученики	61
XIV	
Агнець Божий	65
XV	
Перше чудо — Кана	69
XVI	
Прекрасна суша і море — Генезарет — Ти- верія	75
XVII	
В Своїй Сьвятини — Нікодим	79
XVIII	
При керниці — Сіхар — Шехем	82
XIX	
Уздоровлене богацкого сина — Кана	89
XX	
Відкинений в Назареті	93
XXI	
Кушіль в Витезда	97
XXII	
Ловля риб — Галилейске Море — близько Капернаума	100

	Стор.
XXIII	
Субота в Капернаумі	103
XXIV	
Ісус уздоровляє прокаженого і спараліжованого	106
XXV	
Матей — Дванадцять апостолів	109
XXVI	
Бесіда на горі — близько Капернаума	112
XXVII	
Ісус уздоровляє слугу сотника	115
XXVIII	
Ісус воскрешає сина вдовиці — Нїн	117
XXIX	
Ісус прощає розкаяній жінці	121
XXX	
Ісус успокоює філі моря	124
XXXI	
Ісуи воскрешає дочку Яїра	128
XXXII	
Ісус вдруге у Назареті — Післане апостолів	133
XXXIII	
Смерть Івана Хрестителя	135
XXXIV	
Шукаючи сиочинку — Рівнина Бутаїга	140

VI

XXXV	Стор.
П'ять тисяч гостей	143
XXXVI	
Ісус ходить по воді	147
XXXVII	
Христос Хліб життя — Віра поганки — У Єго сні	152
XXXVIII	
Глухі почули — сліпі прозріли	155
XXXIX	
Чотири тисячі гостей — Ти єси Христос	158
XL	
Переображене. Уздоровлене хлопця хорого на умі	162
XLI	
Дитя в середині	167
XLII	
Хата в Витанії	170
XLIII	
Празник Кучок	173
XLIV	
Уздоровлене сліпого від роду	176
XLV	
Вівчар—Спаситель	181
XLVI	
Молитва Господня	185
XLVII	
Добрий Самарянин	190

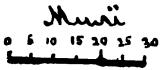
VII

	Стор.
XLVIII	
Причта о страченій вівци	194
XLIX	
Блудний син	197
L	
Богач і Лазар — Фарисей і Митар	202
LI	
Воскресене Лазаря	204
LII	
Христос благословить малих дітей	209
LIII	
Богатий молодець — Бажане Івана і Якова	213
LVI	
Закхей	216
LIV	
Вартимей	219
LVI	
Гостина в Витанії	221
LVII	
Перша Цвѣтна Недѣля	227
LVIII	
Осанна дітей	232
LIX	
Прощане ся зі Святинею — Зрадник і у- правителї	234
LX	
Гостинна комната	237

VIII

	Стор.
LXI Пращальні Слова	241
LXII Гетсиманія	244
LXIII Христос перед Сьвящениками	249
LXIV Страдавшого при Понтиїтськїм Пилатї	254
LXV Ісус розпятий, усопшиї, погребаний	260
LXVI Він встав	268
LXVII Марія при гробі — Сторожа римска — Ісус і Петро	272
LXVIII Емаус — Се Я сам	276
LXIX На березї Моря	280
LXX Паси вівці Мої	284
LXXI На Горі в Галилеї	286
LXXII Вознесене	289

Събата Земля

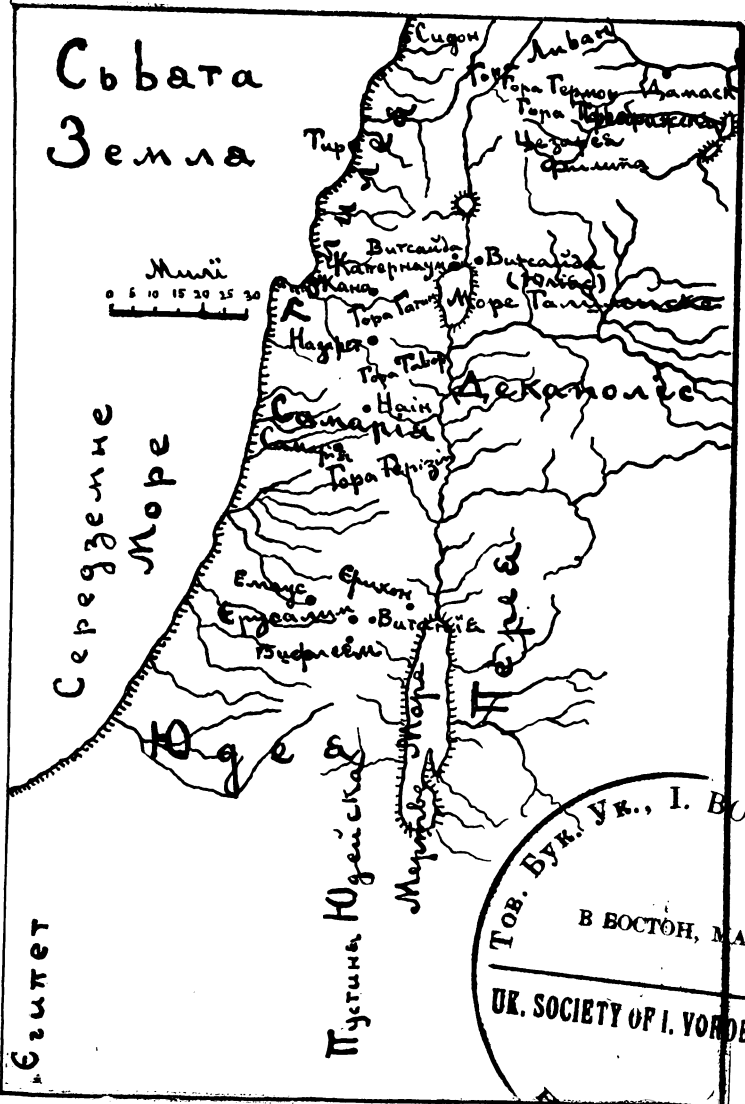
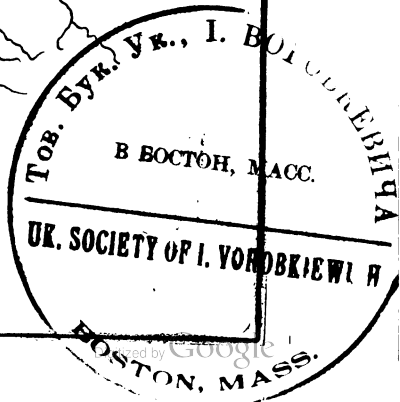

Средземно
Море

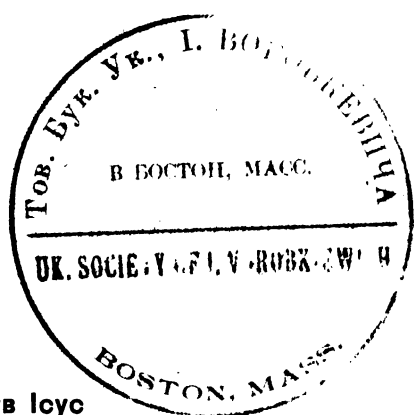
Битет

Пустина Юдейска

Мервотинско

Краї де жив Ісус

Далеко, далеко від Америки лежить край, котрий має много імен. Кожде з тих імен пригадує нам часть історії того краю, нагадує нам події які там склались.

Одно з тих імен було дане сему краю 2500 літ тому назад самим Господом Богом. Він сказав пророкови, що дивлячись з висоти небесної вибрав сей край — уважаючи его за добрий для своїх людей — Жидів. Він назвав сей край „славою всіх країв“, задля его краси і доброти та задля чудесних діл, які там зробив.

Але сей край дійшов до ще вищої слави, коли Господь післав з неба Свого єдинородного Сина Ісуса, щоби сей замішав в тім краю, та ділав там ще більші чуда, як Він сам.

В тім краю жив Ісус і провадив Свое сьвяте жите на сїм сьвітї. Тому ми зовемо сей край „Сьвятим Краєм“ або „Сьвятою Землею“.

Дехто мігби подумати, що сей сьвятий край повинен бути дуже великий, так як один хлопець представляв собі дуже великим короля

Александра Великого. Знаючи егò ім'я і егò славні военні подвиги, думав хлопчина, що Александер був бодай так великий що до свого тіла, як колись Голіят. Тимчасом так не було. А і днесь часто бачимо, що річи великої вартости суть нераз дуже малими. Ось приміром, малий кусничок дияманту е о много ціннійший як 1000 разів так великий кусень вугля. Або н. пр. маленький пташок колібер, званий також крилатий хрусталь, що брєнючи мов та пчола, злітає з корча на корч, шукаючи поживи, о много більше подобаєсь нам, як велика, але всегда забундючена сова.

Сьвята Земля, хоч має дуже славно історію, своїм розміром зовсім не е велика, бо е лиш 180 американських миль довга, а около 65 миль широка. З деяких горбків можна бачити еї цілу, як широка. Она не е навіть так велика як американські держави Масачусетс або Конектикот. А однак на так малій еї просторони можна побачити і круглаві горбки і високі гори і глибокі долини; можна бачити плодородні поля і нагі пустині, ріки, озера і моря, на котрих і коло котрих діялись найбільше чудні річи в історії цілого сьвіта.

На півночи становлять границю краю Ливанські Гори; на сході води Галилейського Моря, ріка Йордан і Мертве Море, що відділяють сей

край від широких ровеней. На полудне від Св'ятої Землі лежать нагі пустині, а на захід Середземне Море, давніше зване „Великим Морем“ тому, що люди не знали нічого о великих океанах.

Деякі околиці Св'ятої Землі суть дуже гарні, не так в порівнанню з многими другими краями, як коли їх порівнати з окрyжаючими їх нагими пустарами.

Підсоне там різнородне, але по найбільшій частині тепле — умірковане. В зимі леду не буває. Але малі потічки стають небезпечними, розгуканими задля великих дощів. Ночами вітри суть дуже зимні. Деякі верхи гір всегда покриті снігом, хочай суть долини, в котрих сніг ніколи не падає. На гаях і луках вже в місяцю січню слідно подих весни. Деревя мігдалові, брусквиневі і помаранчеві цвітуть. Так само починають цвисти деякі цвіти, як нарциси, гіяцинти, лілії і фіялки а денезде то і кукуруза показуєсь з під землі. На весну дикі тулипани, мак і много других яскравих та різнобарвних цвітів, покривають землю неначе багрянцею. Але по кількох тижнях они всі вянуть від пекучих лучів сонця та горячого вітру званого сірококо.

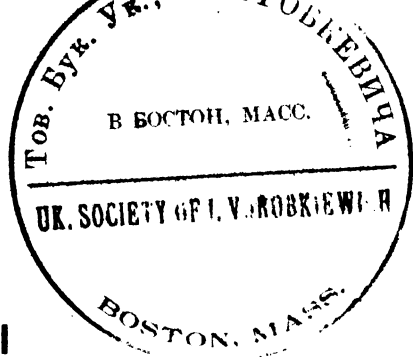
Так різнородне є там підсоне, що продукти всіх країв можуть ся там удавати. І так — фігові дерева та густі венниці ростуть на веселих,

сонцем освічених узгір'ях полудня, а кедри на камінних скалах півночі.

Два хлопці, оден з далеких-далеких країв, де ростуть яблука та сливки, а другий з краю, де ростуть помаранчі, банани і мідали, моглиби здібатись в Сьвятій Землі і зривати з поближких дерев такі овочі до яких дома привикли. Они моглиби бавитись і спочивати в тіни дуба, пальмового, фігового або оливного дерева, — словом в тіни таких дерев, які можна подібати в дуже віддалених від себе частях сьвіта.

Єслиб ми тепер поїхали до Сьвятої Землі, то побачилиб міста, села і людей дуже а дуже відмінних від тих, які там були за часів Христа. Єго, як чоловіка, вже там більше нема, але край хоч і змінений поверховно, таки остав той сам. Ми знаємо куда Ісус ходив та де часто перебував. Мені дозволили ходити з одного місця на друге, куда Ісус ходив і відчитувати з Письма Сьвятого о річах, які Він говорив і ділав.

А тепер, при помочи мапи, спеціяльно зладженої для сеї книжки, прошу моїх читачів, ходіть за мною думкою по краю, де жив Ісус.

II

Вівчарські полонини

Вифлеєм

В Св'ятій Землі є невелика полонина, на котру рік-річно ідуть тисячі людей, щоби побачити місце, на котрім збулись деякі події, о котрих Біблія говорить.

Менче більше 3600 літ тому назад на тій полонині стояла невелика колиба, якої уживали пастухи, коли пасли там вівці. Она звалась „Вежою Череди“.

Одного дня прийшов туди подорожний, старий вже чоловік з молодим сином, котрого дуже любив, і розіпняв шатро недалеко сеї вежі. Оба були дуже сумні задля смерти жінки, котра недавно умерла і зістала похована при дорозі, недалеко полонини. Многі люди ходять тепер на єї гріб, думаючи про неї та єї гарного і доброго сина. Імя старого батька було Яков; син звав ся Осип.

400 літ пізнійше знаходимо гарну жінку, звану Рут, як збирає ячмінь на поли. Єї памятають задля єї доброти і задля сего, що оден

з її потомків був вівчарем, що пас вівці на місци де она збирала колосе. Він пильнував їх, коли они лежали, водив їх до потока до води, боронив перед львами і медведями, котрі з помежи гір яругами в ночі закрадались до его стада. Все що він робив для стоїх овець, пригадувало ему те, що Бог робив для него, і тому він сьпівав, „Бог е мій Пастир“. Сего вівчаря звали Давид.

Кажуть, що Давид був румяний з лиця і прегарної будови тіла; а що більше, він був так добрий як Осип і Рут. Як Осип опустил сю полонину, щоби вкінци стати управителем Єгипту, так і Давид покинув те саме місце, щоби стати королем жидівським. Але з поміж его потомків мала вийти ще чуднійша дитина як був колись Осип або він — Давид.

В тисяч літ по смерти Давида ся невелика полонина діждала ся своєї найбільшої слави. Уже третій раз розказують нам про стада овець, що паслись на ній і про їх вівчарів. Шість миль від згаданої полонини лежало місто Єрусалим а в нім сьвятиня, в котрій в жертву Богови приношено ягнята. Ті ягнята мусіли бути зовсім здорові і тучні, тому вівчарі дуже їх доглядали. Тай вівчарі ті не були звичайними собі пастухами, але були щось на взір сьвящеників згаданої ерусалимської сьвятині. Они були добрими

людьми, що читали і вірили обіцянкам Старого Завіта, що прийде Месія, котрого звемо Ісусом. Але вони не знали напевно — коли і як Він явить ся. Вони не шукали Єго одної ночі, коли стерегли своїх овець, ані не думали, щоб Він був близько полонини. Вони робили те саме, що робили пастухи вежі, або що робив Давид на тім самім місци тисячу літ назад. Одягнені в прості полотнянки та кожухи, з головами обв'язаними різнобарвними хустками, сиділи вівчарі довкола огню, розложеного в тій ціли, щоби було при чім загітись в часі холодної ночі, та відстрашити диких звірів, що підкрадались до їх стада.

Місяць і зьвізди на небі сьвітили яснійше як коли небудь іньшим разом. Крім сего за-вважали вони якесь сьвітло, яснійше від місяця, огню або сонця. Оно було так сильне, що такого сьвітла ми ніколи не бачили. Вони назвали его „Славою Бога“.

Але на тім ще не кінець. Ангел Господень станув перед ними. Він був післаний з неба, щоби їм оповістити, що Месія, Ісус, котрого вони очікували, вже прийшов, як прийшов і де Єго можуть знайти. Але ангел показав ся їм так нагло, виглядав так сьвято і так відмінно від них самих, що вони дуже налякались. Тодги приязним поглядом та ласкавим словом ангел

промовив : „Не бійте ся!“ А опісля сказав „послухайте“, даючи до пізнання, що має їм щось важного сказати. Они наставили уха дивуючись, щоби се такого могло бути. Він сказав : „приношу вам добру новину о великій радості.“ Они зачудовались ще більше. Тоді ангел сказав їм, що ся добра новина е не лиш для них, але і для „всіх людей“.

Слухаймо-ж і ми сеї новини так як слухали еї пастирі на полонині, коли ангел оповістив еї словами : „Для вас родив ся днесъ в місті Давида Спаситель, Христос Бог.“

Коли пастухи прислухувались словам ангела, їх страх перемінив ся в велику радість. Они дуже утішились, що дитя народилось лиш одну милю від місця де они були, в Давидовім місті Вифлеемі. Вифлеем звали містом Давида, бо Давид там родив ся.

Ангел бачив, що пастухи дуже зацікавились его словами і думав, що они сейчас виберуть ся до міста шукати дитини. Тому він сказав їм, що найдуть дитину в стаєнці і що се переконає їх, що він говорив їм правду.

Пастухам видалось се дуже дивним, що за Ісусом мали шукати в стайні. Але Марія мати Ісуса і Осип еї муж, прийшовши тут з Назарету, не могли найти місця в вифлеємській господі, бо ся була переповнена людьми; отже мусли

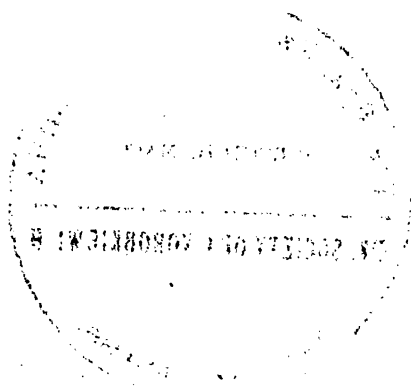
зробити так, як се робили многі другі подорожні у сім краю, се е заночувати в стайні. Такі стайні були звичайно недалеко господи, зроблені з печери.

Заки еще ангел віщун опустив пастухів, зачудовав їх ще величавіший вид як попередний. Був се вид якого крім тих пастухів ніхто інший не бачив. Високо на небі побачили они хмару, котра скоренько спускалась в низ, а була так ясна, що місяць і зьвізди здавались темними супроти неї. Однак скоро пізнали они, що се не хмара але дуже велике число ангелів. Їх пречудні розпущені крила, на котрих спускались все нисше і нисше на землю — закрили все небо. А ясність їх так осьвітила полонину, що здавалось немовби сонце зійшло та стало передвчасно сьвітити. Опісля нічну тишину перервали звуки ангельських голосів; так чисті, милі, солодкі, що не дадуть ся порівнати з жадними людськими голосами. Була се небесна музика, якою ангели хвалять Господа Бога на небі.

Нагло ангели застановились, та мовби пташки уносились на своїх білих, величавих крилах понад полонину, не дотикаючи єї своїми сьвятими ногами, а їх пісьня лунала понад полониною та все ще дрімаючим Вифлеемом. Ангели сьпівали о Божій дитині — в стаєнці, а се тими

словами: „Слава на вишинах Богу і на землі спокій, між людьми благоволене.“

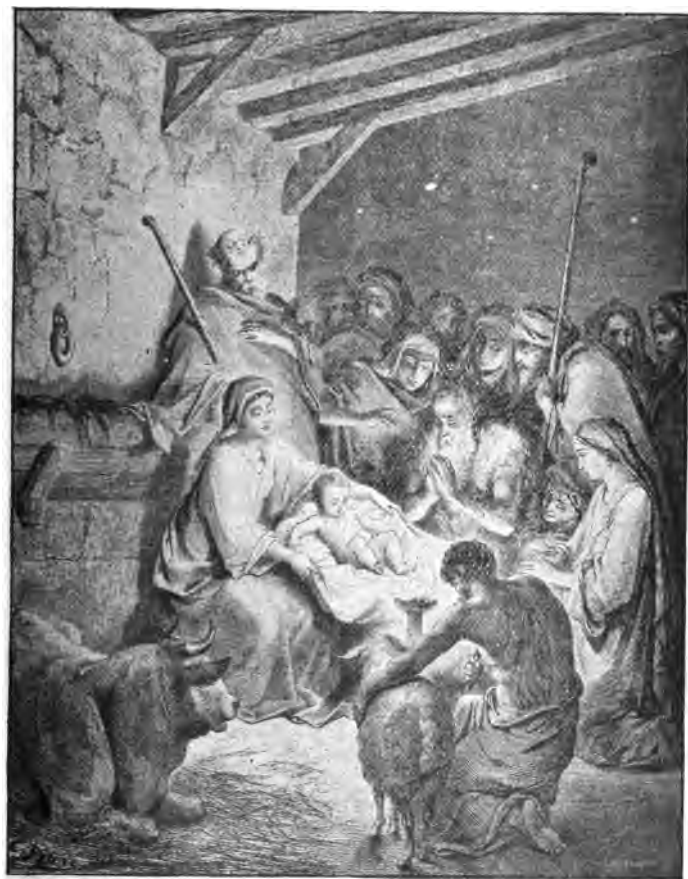
Коли ангели покінчили свою пісьню — взнеслись поволи в гору до небесного Вітця, щасливі любовю до Бсга і людей, котрих научили Єго хвалити. А пастухи повні радости і зачудованя приглядались їм як поволи зникали висше місяця і зьвізд, котрі знов засіяли на небосклонї своєю ясністю.

3. Пыт

4. Дитя Ісус

III

Стаенка в Вифлеемі

Вифлеем

„І сталось, як пійшли від них на небо ангели, люди пастухи казали один до одного: „Ходімож аж у Вифлеем, та побачимо слово се, що сталось, що Господь об'явив нам“.

Св'яте Письмо пише, що вони пійшли з поспіхом. І не дивно, бо радість прискішила їх кроки. Вони бігли немов ті діти спішачі на забаву. О, як короткою видавалась їм та миля дороги, що ділила місце, де стояв ангел, від місця, де після слів того самого ангела мали знайти дитинку сповиту, лежачу в яслах. Вони не думали про змучене, коли спинались по стрімкій горі Вифлеему до его побілених, камінних мурів, що прекрасно виглядали при світлі місяця. Сторож, що нильнував воріт міста певно дуже зачудовав ся побачивши сих нічних гостей, доки ему в поспіху не розказали пощо прийшли.

Наконець пастухи добились до стаенки. Невелика лампа кидала слабе світло на місце, де знайшли Марію і Осипа і дитинку лежачу

в яслах. Нї ангели тут не сьпівали, нї ясности такої не було над Ёго головою як ся, що сьвітила над головами пастухів на полонині. Але в тих яслах лежала дитинка, о котрій ангел приніс добру вість. В тім малім тілі був дух з неба, се була дитинка, котру ангел назвав „Спасителем, Христом і Богом“. Коли будете читати дальше, дізнаєтесь чому ті імена були дані Ісусови. Кожде з них означало, чим Він мав стати. Як колись Осип опустив полонину, щоби вкінці стати управителем Єгипту, а Давид, щоби стати королем Жидів — так Вифлеемська дитинка, котру ангел назвав Господом, мала стати ще більшим королем як Осип або Давид — але королем більшого і ~~вужшого царства~~. Але з початку ми мусимо думати про Него не як про великого Царя, але як про малу дитинку, з душею і тілом як у других, що жила, розвивала ся і училась як другі діти, але з тою ріжницею, що Ісус не думав, не говорив і не робив нічого злого. Кожда дитина повинна старати ся наслідувати у тім Ісуса.

5. Дитя Ісусе в СЪВЯТИНИ

IV

Малий Ісус в сьвятини

Єрусалим

Ми назвали новонароджене в Вифлеємі дитя — Ісусом. Чому Єго так названо? Перед народженням ся Ісуса ангел явив ся Марії матері Єго і сказав: „Своїй дитині даш імя Ісус!“ Так само сказав Ангел і до Осипа: „Дитині даш імя Ісус — бо Він вибавить людей з їх гріхів!“ Імя Ісус значить Спаситель. Він спасає людей від гріхів, навчаючи їх як мають бути добрими і помагаючи їм бути добрими. Сли люди кають ся своїх гріхів, Він відпускає їм їх і спасає від многих смутків за життя і від всяких клопотів і мук по смерті. Він був Спасителем на землі а тепер е Спасителем на небі.

Ось чому ангел на полонині сказав пастухам, що Спас народив ся. Він міг був сказати, що Ісус народив ся. Ся дитинка була Сином Бога. Позаяк Єго Отець в небі казав ангелови сповістити Марію і Осипа як Єго мають звати на землі, проте они не мали потреби вибирати Єму імени.

Але коли Ісус мав вже вісім днів, они зробили так як робили всі Жиди: мали торжественне богослуженне і дали імя, яке дитина мала всегда носити, так як роблять тепер, коли хрестять дитину. Они дали Єму імя Ісус.

В Сьвятій Землі жив великий народ, відмінний від всіх других народів сьвіта. Бог робив для него те, чого не робив для других: для того народ сей звали божим народом. Се були Жиди.

Найбільшим і найгарнійшим містом в їх Сьвятій Землі був Єрусалим, лежачий 6 миль від Вифлеему. Бог ділав в нїм великі чуда. Було се місто де Єго дуже почитали. Се місто називали Сьвятим Містом.

В нїм була прекрасна будівля, де Жиди хвалили Бога. Сю будівлю називали Сьвятинею, Сьвятим Домом або Божим Домом.

Ісус зійшов з неба до божого народу, до Сьвятої Землі, до Сьвятого Міста і до Сьвятого Дому. Сей, котрого зовуть Господом Сьвятині, зійшов до Сьвятині Господа. Єго принесли там Осип і Марія, коли Він мав около шість неділь. Подібно як другі жидівські матери, Марія занесла Єго там, щоби в сей спосіб висказати свою радість і подяку Богу за се, що Сей дав єї малого хлопчика, і свое бажане, щоби сей хлопчина

став дитиною Бога, щоби любив Єго, слухав і служив Єму ціле своє жите.

Жидівським правом було, що коли мати принесла своє дитя до сьвятині, то мусіла зложити якусь жертву або дарунок. Єсли була богата жертвувала ягня, єсли бідна приносила два голуби. Від першого хлопця мусіла також дати певну суму грошій. Осип і Марія були дуже бідні, їх не було стати на ягня, тому они принесли лиш два голуби і гроші, коли принесли Ісуса до сьвятині.

Стоячи перед сьвятинею они очікували, коли затрублять в середині на трех срібних трубах три рази на знак, що має початись раніше богослужене. Наконець голос труб роздав ся три рази. Великі входові двері отворились поволи а Осип і Марія з малим Ісусом на руках поважно ввійшли в сьвятиню. Они ступали по білих камінних сходах, та йшли поміж різноколірові мармурові стовпи, опісля через широке подвіре, котрого підлога була також мармуром вистелена, до будинку з чистого білого мармуру. Наконець переступили браму звану Гарною і другу, що звалась Ніканор, котру можнаб назвати ще Гарнійшою.

Тут ждали доки священники в довгих білих ризах не вийшли їм на зустрічу. Крім Марії з Ісусом були там ще другі матери з своїми

дітьми. Ніхто з присутних не думав, щоби Марія була відмінна від других, або щоби єї хлопчик був чуднійшай від других, що були на той час в сьвятиня, або від всіх иньших дітий на сьвітї.

Звуки органу, що розлялись по цілій просторїй сьвятини, були знаком, щоби родичі принесли свої діти до сьвященика, званого рабином. Всї підійшли до него. Осип віддав рабинови принесені гроші а відтак молив ся, кажучи: „Будь благословений Господи наш Боже і Царю сьвіта“. Рабин взяв гроші від Осипа, повів ними довкола голови Ісуса, на котру зложив свої руки, і так молив ся: „Нехай Бог стереже Тебе від всякого зла і спасе Твою душу“.

Отсей рабин не знав за кого молить ся. Була се одинока дитина з поміж всіх дітий на сьвітї і з поміж всіх людей, що не мала ніколи грішити і через котру всі другі мали бути спасені.

В Єрусалимі жив собі старий чоловік по імени Симеон, мудрійшай від всіх сьвящеників і рабинів, бо він не лиш знав Писанїя, але кромі того его учив Дух Сьвятий, і Сей сказав ему, що він не умре доки не побачить обцяного Спасителя. Симеон вірив Сьв. Духови і очікував часу коли се мало здійснитись.

День котрого він так нетерпеливо чекав, прийшов тепер. І Симеон натхнений Духом сьвятим, прийшов до сьвятинї, а коли Марія і

Осип принесли малого Ісуса, Симеон сейчас зрозумів хто се. Марія бачила поважного, сивоволосого старця, як опираючись на палици зближав ся до неї з ласкавим та радісним поглядом на неї і на її хлопчика. Він взяв Єго лагідно на свої старечі руки, благословив Бога і сказав: „нині відпускаєш раба Твого Владико по глаголу Твоєму з упокоєм, бо мої очі бачили спасеніє Твоє, — розуміючи через те, що він бачив приобіцяного Спасителя.

Опісля розказав Марії о тім, що чекає її і її дитину. Коли Марія пригадувала собі, що її казали пастирі в стаєнці коло Вифлеєму, чудовалась над тим, що Симеон казав її в храмі Божім.

Але добросердний старець Симеон не був одиноким чоловіком, що радував ся приходом Спасителя. Кажуть нам, що в сьвятини була також Анна, пророчиця, дуже старенька невіста, котра рідко коли покидала храм, але всегда молилась, день і ніч. І она прийшла як раз на той час до сьвятині, віддала хвалу Богови і говорила про Сего, котрого Симеон держав на руках.

V

Вифлеемська Звезда

Вифлеем

Далеко на всхід від Святої Землі жили мудрці, що звались Магі. Вони знали много річ — а також вірили в деякі інші річі, про які напевно не знали нічого. Вони знали ся на зьвіздах і читали з них. Коли завважали на небі дещо незвичайного, сейчас пророкували, що станеть щось чудного на світі. Вони вірили, що зьвізди мають вплив на жите людей. Вони вірили, що если певна зьвізда находить ся в певнім місці в часі народження дитини, то з сеї зьвізди можна вчитати, що злого або доброго стане ся тій дитині, коли она виросте.

Вони довідались дещо про Спасителя, котрого Жиди виглядали як свого короля. Жидівські письма, які звано Книгами Старого Завіта, писали, що Він має прийти. Звали его Месею. Але ані Жиди ні Магі не знали напевно коли він має прийти.

Коли Ісус народив ся в Вифлеемі, ті Мудрці в своїх далеких краях, завважали на небі щось

незвичайного. Була се ясна зьвізда — зовсім відмінна від всіх других зьвізд. Они дивувались щоби се мало значити, що за чудна подія стала і де, та чия се могла бути зьвізда. Можливо, що сам Бог в якийсь спосіб дав їм знати, що Месия прийшов на сьвіт, та що десь можна Єго найти яко дитинку, але Мудрці не знали, що се чудо сталось вь Вифлеемі.

Ми не знаємо як довго ся зьвізда сьвітила, але правдоподібно она не сьвітила дуже довго. Знаючи, що Сьвята Земля була землею Жидів, Магі думали, що Того, хто уродив ся, щоби стати їх королем, знайдуть в землі жидівській. А що Єрусалим був столицею Жидів, Магі пішли там Єго шукати. В сей спосіб деякі з них вибрались віддати Єму поклін яко цареві і Богови. Нам не звістно скільки їх вибралось. Деякі думають, що їх було дванацять, другі твердять, що їх було лиш три, з котрих оден був старець, другий молодий чоловік а третій середного віку. Ще інші говорять, що они були царями. Они не потребували зьвізди за проводира. Они мусіли їхати на верблюдах, везучи з собою воду і поживу на довгу, утяжливу дорогу, що вела через пустині. Мусіли брати з собою також зброю, щоби боронитись перед розбешаками, котрі могли їх напасті, щоби відобрати дорогі річи, які они з собою везли.

Так само як пастухи бігли з полонини, щоби побачити Сего, котрого ангел назвав Господом, так само Мудрці покинули свої доми на далекім сході і пустились до Єрусалима, щоби віддати поклін Тому, котрого звали Королем.

Деякі думають, що зьвізда ішла перед ними, можливо однак, що она зникла, коли они пустились в дорогу, а пізнійше знов показалаь.

Наконець Магі добились до Сьвятої Землі і з гори званої Оливною гляділи на сьвяте місто і сьвятий дім, з котрого Сьвяте Дитя зістало назад віднесене до Вифлеему. Їх довга, тяжка дорога скінчилась. Они думали, що невдовзі будуть могли оглядати Дитя-Короля та що люди мешкаючі в Єрусалимі знають де Він е і тішать ся Ёго приходом. Але они помилились. Не найшли жадних фан анї жадних других знаків, які звичайно застромлюють на палатах, в котрих уродить ся дитина, що має стати царем. Не було там і ангела, котрий би їм сказав як се звістив пастухам: „Він е в місті Давидовім“. Не було тут також хору небесного, котрий би славив Бога задля приходу Спасителя.

Мудрці питали людей: „де е той, що родив ся, щоби стати царем Жидів?“ Але у відповідь чули лиш одні слова: „не знаємо“. Та Магі не сумнівались, що він мусить бути десь близько. Они все ще вірили в те, що вірили

6. Вифлеемска Звезда

в своїй далекій країні про зьвізду і Месію. Отже не переставали говорити: „ми бачили Єго зьвізду на сході і прийшли поклонитись Єму“.

Сі слова Магів донеслись до царя Ірода. Він не багато знав про жидівські Писаня. Тому велів скликати сьвящеників і найбільших учених з Єрусалима та спитав їх де після їх думки мав народитись Христос—Цар? Они відповіли ему: в Вифлеемі. Опісля Ірод закликав Мудрців до своєї палати, прийняв їх ласкаво та розпитував про чудесну зьвізду, яку они бачили і слухав з увагою їх оповіданя. Дальше говорив з ними о Вифлеемі, як місті де знайдуть Ісуса, та в який спосіб мають Єму честь віддати. Мудрці були дуже раді, коли чули, що король, котрого звали Іродом Великим, так ласкаво говорив з ними про новонародженого Царя. Та ще більше зрадовались вони, почувши від Ірода отсі слова: „Ідїть і шукайте новонародженого а, коли найдете Єго, дайте мені знати, щоб і я міг піти і поклонитись Єму“. Мудрці думали собі: що за добрий чоловік і король сей Ірод — коли так ласкаво говорить про дитину, котра родилась, щоби стати царем жидівським.

Вислухавши Ірода, Мудрці пустились в дорогу; і ся зьвізда, котру бачили на сході, показалаь їм знов і ішла поперед них, а станула аж там де була дитинка. Побачивши се, они

дуже втішились і були певніші як перше, що се „Єго зьвізда“ та що Ісус справді народив ся.

Пастухи, як знаєте, найшли Осипа і Марию з Ісусом в стаєнці — але Мудрці найшли Месию вже в лішнім місци, бо найшли его в домі.

Як Марія прислухувалась оповіданям пастухів, про те, що они бачили і чули на полонині, так тепер прислуховалась оповіданям Мудрців про се, що они чули і бачили. І радостю переповненим серцем відчувала она, що той сам Отець Небесний, що казав ангелам, щоби явились пастухам на полонині, засьвітив ясну зьвізду на небі, щоби в сей спосіб дати знак Мудрцям, що Єго син Ісус народив ся.

Побачивши малого Месию, Мудрці упали перед ним на коліна і славили Єго. Але на тім ще не конець; они віддали ему ще подарунки, мабуть перші і найдорослі, які Він дістав на сьвітї. Між дарунками було золото, кадило і миро. Поглянувши в послідне на Ісуса, Мудрці попрощали Осипа і Марию та пустились назад в дорогу.

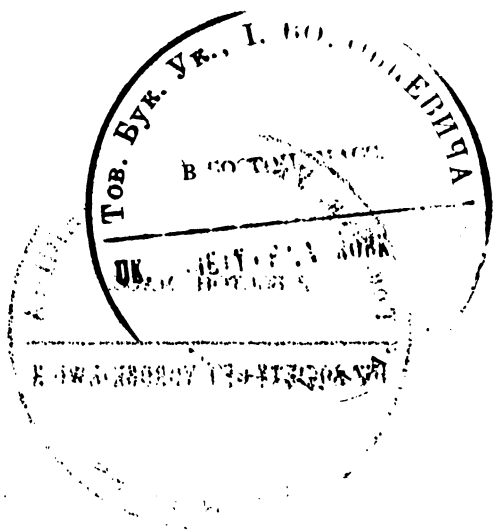
Не забули они однак своґо слова даного Іродови, тому прийшовши знов на гору Оливну, звідки вперве бачили Єрусалим в дорозі зі сходу до Вифлеему, надумались там переночувати а з відтам ранком поспішити до Ірода, щоби з ним поділитись своєю радостію та роз-

7. Мудрці

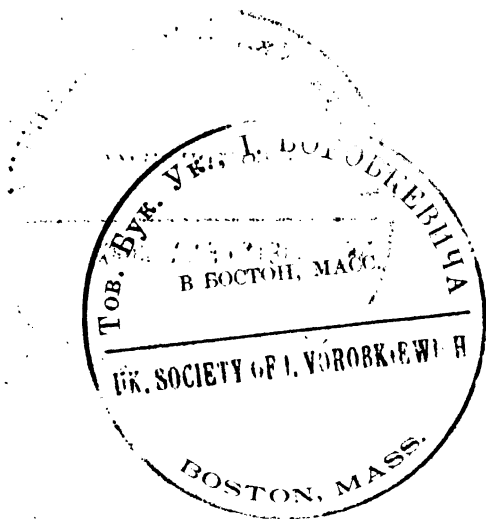

8. Утеча до Єгипту

казати ему де можна найти короля Жидів. Але в сні перестеріг їх ангел, щоби не вертали назад до Ірода і они повернули домів иньшою дорогою.

А тепер дорогі читателі памятаймо, хто перший привитав Ісуса на землі: Ангели піснею „Слава во Вишних Богу“, пастухи, старенький Симеон, Анна і Мудрці зі всходу.

VI

Подорож до Єгипту

Вифлеєм, Єгипет

Чому Бог наказав Магам вертати до Ірода, котрий казав, що хоче поклонитись малому Ісусови? Ірод, котрого звали великим, був справді великим, але лиш в злих ділах. Він обманив мудрців, але не міг обманути премудрого Бога, котрий все знав, що Ірод задумував зділати. Будучи ще хлопцем, Ірод був дуже здібний і повний енергії, і мігби був статись пожиточним чоловіком. Але чим більше він ріс і приходив до повних літ, тим ставав гіршим, так що вкінці став найгіршим зі всіх королів. Він був брехливий — гіпокрит, бо хотів уходити за порядного чоловіка хоч ним не був; був хитрий, уідступний та самолюбний. Ірод був чоловіком дуже жорстоким і замордував много людей, між ними також трох власних синів і жінку. Був він також дуже заздрісний, особливож бояв ся, щоб хто не став королем на его місце. Задля сеї причини убив не одного чоловіка.

Ірод був королем Жидів в сій часті Свья-

тої Землі, котру звали Юдея. Почувши, що Ісус мав стати королем Жидів, він сейчас рішив Єго убити, як се вже зділав з другими. Коли сьвященики і книжники вчитали з Віблїї старого завіта, що новий король має прийти на сьвіт в Вифлеемі, Ірод сейчас уложив свій кровожадний плян та обдурив Мудрців кажучи, що і він хоче піти поклонитись малому Цареві. Однак він забув, що хотяй міг одурити Мудрців, але не міг обдурити Бога, вітця Ісуса, котрий, щоби поспути Іродови пляни, казав ангелови обявити все Магам у сні, та остеречи їх, щоби не вертали до Ірода, але ішли просто домів.

Але Дитя Ісус, помимо того всего, не було беспечно перед жорстокою рукою Ірода. Тому по відході Мудрців, ангел явив ся в сні Осипови і сказав: Встань, возьми малого Ісуса і Марію і утікай до Єгипту а не повертай, доки не дам тобі знати. Осип позбиравши одежу, яка до них належала і дари принесені Мудрцями, покинув враз з Марією і Ісусом хатину де за якийсь час мешкали і ще перед всходом сонця вирушив в дорогу до Єгипту.

Марія, ідучи на терпеливім ослі, тримала на руках дороге дитя та закривала Єго як могла, щоби часом котрий з Іродових жовнірів не гізнав та не убив Єго. Осип ішов пішки при боці Марві. І так вийшли они пова ворота міста Вифле-

ему. Пустившись в дорогу коли ще світила ранішня зірниця, они пригадували собі зьвізду вифлеємску, котра привела Мудрців до місця, яке Осип, Марія і Ісус тепер покидали. Они вірили, що той Бог, котрий опікував ся ними доси і котрий перестеріг Мудрців вертати домів іньшою дорогою, а їм самим казав утікати до Єгипту, буде їх провідником.

І так почали они довгу, бо вісімдесяти-милеву подорож. Ішли псоволи, бо осли мало великий тягар, а Осип мусів іти піхотою. Однак з кожною годиною они віддалялись від злого Ірода і їх страх зменшав ся.

З початку їх дорога не була дуже прикра, бо хотай мусіли спинатись з вершка на верх по високих скалистих горбах, але все таки вколо них була зелена трава, винниці, загороди, і запах з ріжнородних весняних цвѣтів. Та пізнійше їх дорога змінилась. Она вела тепер через горячу, пісковату пустиню, на котрій лиш денеде видно було кілька низеньких корчиків або зеленілась пальма. В їх тіни, або в тіни якого більшого каменя, котрого ще піски не засипали, они звичайно відпочивали.

Вкінци побачили они сині води Середземного Моря, котрі так гарно відбивали від жовтих пісків пустині. Коли перейшли неглибоку річку, Осипови і Марії полекшало на серці, бо

знали, що вже переступили границю краю Ірода і дістались до Єгипту, а царя сеї країни они не мали чого боятись.

В невеликім селі, недалеко від згаданої річки, они нашли в однім гостиннім домі захист через три або чотири місяці. На его місци ще й днесь стоїть старе фігове дерево, під котрим, як кажуть, відпочивала давно сьвята родина, хотяй можливо і се, що вже друге дерево виросло на его місце, з коріня.

Ідучи тою самою дорогою з Єгипту до Сьвятої Землі, задержав ся я під тим деревом і бачив многі імена вирізані на сїм дереві, бо многі подорожні відпочивають в его тіни. Се дерево зовуть деревом Сьвятої Родини.

Ірод очікував псвороту Мудрців з Вифлеему, а побачивши, що они не вертають, дуже розгнівав ся. В своїм гнїві він дав приказ поубивати всі діти, що находились в Вифлеемі і околици, котрі не мали більше як два роки. Він сподївав ся, що між невинно убитими дїтьми буде і Ісус, і що в сей спосіб Ісус ніколи не зможе стати царем жидівським. Ісус був на той час вже далеко в Єгипті.

Невдовзі потім прийшов час смерти на самого Ірода. Его муки перед смертю були дуже страшні. Не тільки его тіло терпіло муки, але і его душа, бо всі его злі учинки стояли ему

ясно перед очима. По смерті Ірода став королем его син Архелей.

Тогди знов явив ся Осипови в сні ангел і сказав: встань, возьми малу дитину і матір Ёго і вертайсь до краю Ізраїля, бо умерли ті, що хотіли відібрати жите Ісусови. Так Осип і зділав.

Під краєм Ізраїльським ангел розумів Сьвяту Землю. Він не сказав Осипови, в котру сторону сего краю мав Осип іти. Осип правдоподібно вертав до Вифлеему. І не дивно, бо Вифлеєм був родинним місцем Ісуса, домом его предків. Рут також там жила. Се було місто Давида, єї потомка. А що Ісуса звали сином Давида, то зовсім було відповідне, щоб Він замешкав в Вифлеємі. Було се прецінь сьвяте місто, до котрого прилітали ангели, щоби сьпівом звістити о приході Ісуса на землю. Вифлеєм лежав близько сьвятого города, званого також містом великого короля, яким Ісус з часом мав стати, однак не в тім розумію як то собі мешканці Єрусалима представляли. Там була сьвятиня — найсьвятійше місце на землі, яке маленький Ісус міг часто відвиджувати, учити ся о Бозі та хвалити Ёго.

Тому Осип пустив ся в дорогу, в напрямі до Вифлеему. Але почувши, що на місци Ірода, панує Архелей, син его, збояв ся там іти. Щож мав робити? Куди йти? Та Бог, котрий казав

ему утікати до Єгипту і опісля вертати, перестеріг его в сні, щоби не ішов до Вифлеему. Подібно як Магам було дане поручене, щоби вертали іншою дорогою як они задумували, аби вибавити малого Ісуса від жорстокости Ірода, так само Осип дістав поручене, щоби туди не ішов. В сей спосіб Бог вибавив Ісуса від жорстокої руки злого Архелея, сина — злого вітця Ірода.

Перед приходом Ісуса на сьвіт, Марія і Осип жили в Назареті, в північній части Сьвятої Землі, званої Галилея, тож не маючи деінде іти, Осип повернув до Галилеї, до свого давного дому в Назареті. Тут Ісус мав провести більшу часть свого життя на землі. Він був так маленький, коли Єго там принесли і так довго жив в Назареті, що многі думали, що Ісус там родив ся.

Коли Осип послухав двох Божих приказів, перше, щоби утікав до Єгипту і друге, щоби не вертав до Вифлеему, тогди сповнились дві річи, о котрих пише Письмо старого завіта, іменно, що Ісус буде покликаний з Єгипту і друге, що Ісус буде зватись Назареем, тому що жив в Назареті. Біблія предсказала також, що Ісус народить ся в Вифлеемі. Бог лиш один знає, що має статись. Такі річи суть записані в Біблії. Тому ми віримо, що Біблія е Книга Божа.

VII

Молодечий вік Ісуса

Назарет

Коли Ісус жив в Сьвятій Землі, она була розділена на три часті. Полудневу часть називали Юдея, середню Самарія, а північну Галілея. Одну часть Галілеї становили прекрасні ровени, друга була покрита горами. В тій другій, гористій часті Галілеї, лежало місточко Назарет, недалеко найбільшої рівнини, триста стіп над нею. Назарет лежав в малій, богатій та красній долині, окружений п'ятнайцять круглими горбками, котрі немов хоронили дорогу дитину перед царями, що хотіли єї убити. Ся долина так була повна цв'ітів, що Назарет — по жидівськи: цв'ітистий, від них взяв свою назву.

Нераз говорить ся про найспосібнійшу і найліпшу дитину як цв'ітку родини. Ісус був наймудрійшим і найліпшим зі всіх людей. Єго називають цв'іткою роду людського. Звідси місточко Назарет було відповідним місцем перебування для Ісуса. Дуже многі доми в Назареті були побудовані з білого каменя, через що на-

9. В столярській робітні

10. Заповіді Божі

звали его також „Біле Місто“. Се е друге дуже відповідне імя для місця побуту молодого ще Месії. Улиці сего міста були вузькі а довгі, та нечисто удержувані. На улицах Назарету всегда було повно псів і домашної птиці, жебраків і дітей.

В однім з домів Назарету мешкав Осип з своєю родиною. Напевно не знати, в котрім місци стояв сей дім, хотяй тамошні люди дуже часто показують его подорожним. Позаяк Осип був дуже бідний, то треба сподіватись, що его дім був лиш одноповерховий, складаючий ся з одної лиш комнати, котру съвята родина уживала на спальню, кухню, їдальню і сьвітлицю. Дім був покритий плоским дахом як і другі тамошні доми. Комина ані скляних вікон в хаті не було. В день осьвічували еї лучі сонця, що ьходили через отвір вирізаний в стїні, а в ночи невелика лямпка, що звисала зі стелі. В хаті Осипа не було меблів, крісел, столів або ліжок, ані образів на стїнах, але на широких полицях лежали позвивані накривала, котрі під ніч розвивали і застелювали в хаті на підлозі вмiсто ліжок, або на даху, що був плоский, і тому уживали его на ріжні потреби як в день так і в ночи.

Вільшу часть страв варили на дворі, бо підсоне там дуже лагідне. Пшеницю, котру розти-

рали руками між двома каменями, пекли на горячій каменю. Хліб, риба і овочі були головною їх поживою.

В такім то домі і серед таких обставин жив Ісус. Нема жадних книжок, котрі би нам точно розповідали, в який спосіб жив Ісус і що робив, але значчи дещо про звичаї тамошніх людей, що жили за часів Ісуса, можемо думати, що Ісус жив в той сам спосіб, що і другі, з тою лиш різницею, що був без гріха. Знаємо много річий про жите Ісуса, коли Він був вже старший, і се помагає нам представити собі чим Він був, коли був ще малим хлопцем.

За часів Ісуса не знали люде фотографії, тому нема нігде точного і правдивого его образу. Але ми можемо створити собі образ в наших мислях, котрий би нам поміг бачити Єго в Єго домі в Назареті.

Ось Він дома з Своею дорогою матерію, Марією. Марія убрана в довгий синій одяг, а на єї голові папочка прикрашена довкола металевими бляшками і біле полотно, що спадає геть аж на плечі. В Ісуса на головці червона шапочка, а одягнений Він в маленький білий або синій вільний кафтаник і довший ріжноколіровий одяг. Нераз слідує Він за Марією, коли она увиваєсь коло праці, або сидить коло неї, або приглядаєсь Осиповій столярській роботі.

Часами побігне з матерію до керниці по воду. Ся керниця ще тепер існує, до неї ходять тамошні жінки щодня і зовуть єї керницею Марії.

Скоро лиш Ісус зачав говорити, Єго мати почала учити Єго молитви. А коли мав пять літ, почав так як і другі жидівські хлопці сего часу, читати Письмо Старого Завіта — се е тую часть Біблії, котра була писана еще перед Єго народженем. Біблію Старого Завіта називають також „Біблією нашого Господа“, бо Ісус єї читав і з неї учив ся.

В Біблії Старого Завіта найшов Ісус оповіданя про Осипа, Рут і Давида. Там Він міг прочитати дещо і о Сьобі — нерозуміючи ще на сей час про кого се бесіда. Много місць з Біблії вивчив Ісус на память і міг їх повтаряти не дивлячись до книжки. Все те вивчив Він еще будучи малим хлопцем. Те, що Давид написав о блаженім чоловіці відносить ся до Ісуса: „Єго радість в законі Господнім і о законі Його розмішляе він день і ніч“.

Через перших кілька літ учивсь Ісус лиш Письма Сьвятого. В Єго домі були правдоподобно лиш деякі части Письма Старого Завіта, бо ціла книга була за дорога для бідних людей. Дуже мало людей в тих часах мало вфі книги, але майже всі мали бодай якусь часть з них. В тих часах небуло ні образів, ні оповідань, котрі би улег-

чували дітям науку біблійну, як се є тепер. Кождої суботи ходив Ісус до поблизької синагоги і сего Свого звичаю не змінив ніколи.

Коли Ісус підріс, почав ходити до місцевої школи, бо Ёго родичі були за бідні, щоби могли післати Ёго до висших шкіл в Єрусалимі. Місцева школа була в біжниці, а учив у ній учитель-рабин. Майже всі хлопці Сьвятої Землі ходили до такої школи, так що було дуже а дуже мало Жидів, котрі би не уміли читати і писати. Тогди шкільних книжок ще не було і діти учились все на память від свого учителя, устно. Они учились потроха рахунків, історії жидівської і децо з історії природної.

Але головно учились они Сьвятого Письма. Рабин не вдоволяв ся, если его ученики могли лиш читати Сьвяте Письмо, они мусіли учитись его на память і мусіли уміти відповісти на его численні питання. Така школа була подібна до щоденної „недільної школи“. Сьвяте Письмо на той час не було ще друковане, бо штуки друкарської тогди ще не знали. Оно було списане на скірах, котрі осторожно розвивали до читаня а опісля знов звивали та відкладали на другий раз.

Всю науку, яку Ісус мав, одержав дома і в місцевій публичній школі. Але Він виростав

в премудрости, бо крім сего Єго учив також Отець Єго Небесний.

В нашій уяві можемо представити собі малого Ісуса, коли Він не е аві в школі аві дома, але бавить ся з Своїми братами і сестрами, хлопцями і дівчатами. Певна річ, що Він був звістний як найліпший хлопець в Назареті, що до нікого не промовив злим словом, ніколи не образив нікого, не сваривсь, не обманював других, але всегда старав ся помочи другим та зробити їм приемність если міг; як син, товариш, ученик, Він був досконалим.

Все що знаємо о Ісусі, довідуємо ся з Письма Сьвятого Нового Завіта, се е з книг писаних через сьв. Маттея, Марка, Луку і Івана. Але деякі люди пописали о житю Ісуса такі дурні та невгідні з Сьв. Письмом річи, що годі їм вірити. Напримір пишуть, що коли Ісус ще був малим, то міг такі робити чуда, як витягнути дошку до такої довготи як лиш хотів, або переміняти Своїх товаришів в ляльки і т. п. Або приміром, в одній книжці стоїть, що коли раз Ісус бавив ся на улиці а другі діти надбігли і потрутили Єго, то Він прокляв їх, они попадали на землю і поумирали. Ще в іншій книжці стоїть таке, що одного разу Ісус бавив ся з дітьми в сей спосіб, що робили з глини птахи і звірята. Ісус приказав Своім стахам літати а звірятам

ходити і ови справді літали і ходили. Ісус дійсно, перевисшав всі другі діти, але не в таких дурничках лиш в доброті і мудрости. Коли Ісус виріс ділав многі чуда, лиш не на те, щоби показати людям яку має силу, але щоби помочи їм і переконати їх, що Він дійсно Син Божий.

Є ще одно ось таке оповідане про Ісуса. Одного разу хлопці з Назарету зібрались коло малого Ісуса, називаючи Єго своїм королем. Опісля розложили свої одежі на землі, а Він усів на них. Увили також вінець з цвѣтів та вложили Єму на голову вмiсто корони, а вкінци поставали собі по Єго лівій і правій стороні, чекаючи на Єго прикази. До кожного, хто переходив кликали: „ходіть сюди і поклоніть ся королеви“.

Малого Ісуса мусимо представляти собі як здорового, доброго хлопчика, що бавив ся враз з другими по улицях та горбках Назарету. Там росли прекрасні цвѣти як, туліпани, мак, лілії і другі, на котрі Він казав пізнійше людям дивитись, щоби могли зрозуміти печаливість небесного Вітця.

Враз з другими хлопцями, Ісус приглядав ся літающим мотиллям, воробцям, та другим різноперим гірським птахам. Прислуховав ся воркотаню голубів на дахах та сьпівови жайворонків, що уносились високо над полями.

VIII

Перша подорож до Єрусалиму

Галилея, Самарія

Дванадцятий рік життя був роком, що перелівав дитячий вік від молодечого. Жидівських хлопців звано тогди „синами Бога“, і „синами прыва“, бо в тім віці могли они вже самі читати і розуміти Біблію і те, що правилось в синагозі. В тім власно віці пійшов Ісус першай раз до Єрусалиму, щоби взяти участь в великім релігійнім сьвяті — що звалось Пасха. Се була дуже важна хвиля в житю жидівського хлопця.

Марія і Осип ходили що року на Пасху. Коли Ісус мав дванадцять літ, взяли і Єго зі собою. Осьмого цьвітня, з котрим то днем начинало ся сьвято, Марія і Осип полишили свій дім в Назареті та вибрались у вісімдесятьмилеву дорогу до Сьвятого Міста. Йіх товариство складалось з таких самих прочанів як і они. Жінки з заслоненими лицами і старі мушцині ікали на верблюдах, мулах, конях або ослах. Молоді мушцині ішли пішки, та несли в одній руці палиці а другою провадили обладовані тя-

гарем звірята. Хлопці також ішли пішки доки не змучились, почім всідали на коні, мули або осли, або висаджували їх на верблюдів.

Ціла каравана спускалась з гір Галилеї тою самою каменистою та повною пороку дорогою, якою і тепер сходять подорожні. Беручі участь в поході тішились дуже, коли були близько підніжа гір, бо тут росли дерева фігові, оливні, карабові і груші, під котрими они могли відпочити і поживитись їх овочами.

Коли вже дістались на рівнину звану Езраелон, їхали поміж левади покриті різнобарвними цв'їтами або поміж поля засаджені кукурузою. По дорозі переходили через кілька невеликих поточків, що впадають до ріки Кишон, про яку Св'яте Письмо так часто споминає.

Музика і сьпиви робили подорож веселою, особливо для молодих членів каравани. При звуках бубнів та гарф сьпівали они псалми, яких научились з Св'ятого Письма. Першу ніч, яка їх встала в дорозі перебували они звичайно коло жерела, яке ще днесь там істнує, та любовались красою і запахом цв'їтів, що росли в сусідних огородах. Дальше приходилось їм іти через Самарію з еї фіговими садами та оливними гаями. В долині між горами Егал і Геризим знов відпочивали і пили воду з керниці Якова, при котрій пізнійше відпочивав Ісус, змучений

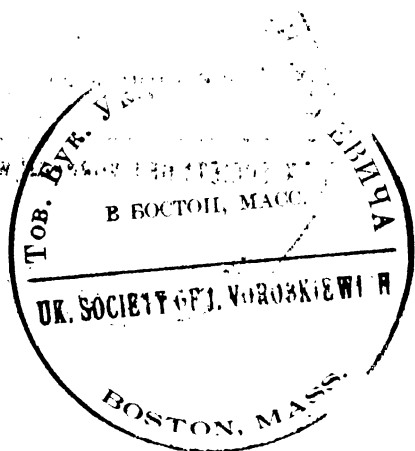
і жаждучий. Тут наповняли звичайно водою свої скіряні мішки, щоби мали що пити заким дійдуть до другої керниці. Дуже часто по дорозі підкріпляли себе дактилями, мельонами або огірками, що росли при дорозі.

В сей спосіб посувались все дальше і дальше наперед, доки не побачили Єрусалиму. Се була хвиля зачудованя і радости для малого Ісуса, коли він вперве побачив через високий мур, вершок Єрусалимської сьвятині, сего сьвятого і прекрасного дому, котрий мав стати ще славнішим задля Єго присутности.

Прочани увійшли до Сьвятого Міста і взяли участь в празнику Пасхи, почім каравана пустилась знов в дорогу з поворотом до Назарету.

Є стара повістка, котра розказує, що малий Ісус покинув каравану і вернув назад до Єрусалиму. Але Лука пише, що Ісус лишивсь, повістав в Єрусалимі. Чому? Чи може, щоби, як мале цікаве хлопя ліпше розглянутись по незнакомім собі місті або побігати по сусідних его горах, як се Він робив в Галилеї? Чи може сама Сьвятиня здавалась так гарною Єго молодим очам, що Він хотів ще довше у ній побути, ще довше любоватись еї красою? Чи може хогів Він ліпше придивитись сьвященикам як

сповняли богослуженя в Єрусалимі, бо такого величавого богослуженя Він в Назараті ніколи ще не бачив? Ні, Ісус не лишивсь в Єрусалимі з хлопячої цікавості. А чому Він там лишив ся, ми вскорі довідаємось.

11. Подорож до Брусалма

12. Давраиштаръириши Иёе миз Кишкунеман

ІХ

В Домі Свого Небесного Вітця

Єрусалим

До тепер в нашім сповіданю думали ми о Ісусі з Назарету як о якій небудь другій дитині — але зовсім безгрішній. Але будучи в Сьвятині на дванацятім році Свого життя, Ісус перестав бути дитиною. Після жидівського звичаю на Ісуса дивились тепер вже як на молодця. Але Ісус був чимсь більше як звичайним жидівським хлопцем. Він доріс до такого віку і прийшов до такого місця, що правдоподібно додумався, що Він є відмінний від всіх других людей. Ніхто, навіть Єго мати не знала, що Він думав о Собі. Ми не знаємо і не можемо знати, що власне Ісус думав о Собі, хотяй знаємо дещо більше як Єго мати Марія знала, бо маємо історію Єго життя, коли Ісус був старший.

Догадуємсє ся, що Ісус, прийшовши до Сьвятині, сли вже перше так не думав, то тепер почав думати о Собі, що Він є Сином Бога, що прийшов з неба на землю, та що тим Він ріжнить ся від всіх других людей на сьвітї.

Коли Ісус був ще дитиною, Осип заступав йому місце ласкавого земського вітця і, правдоподібно, Ісус кликав Осипа Своїм вітцем. Але від коли Ісус відвідав Сьвятиню, Він думав о Бозі як о Своїм вітцю. Ісус хотів довідатись з Сьвятого Письма о Бозі все, що лиш міг. Він багато дечого научив ся дома і в синагозі в Назареті і від поблизьких рабинів. Але наймудрійші і найбільше обчитані Жида жили в Єрусалимі. Они удержували школу в Сьвятини для всіх, хто хотів учитись. Отже Ісус пішов там учити ся а не научати, як дехто міг би думати.

Коли Ісус ввійшов до школи і спокійно усів собі на підлозі посеред учених, мудрі учителі, що окружили його, мусіли правдоподібно питати один другого, що се за хлопчина, що сам прийшов. Ісусова скромність і чемність, його ясне лице і пильна увага, його поважний, серйозний вигляд лица, мусіли дуже учителям сподобати ся, заки ще Ісус до них промовив.

Тож коли нарешті Він перервав мовчанку запитанем — учителі були раді і готові його вислухати і йому відповідати. Коли так Ісус ставляв учителям одно питане за другим, і на відворот — відповідав сміло і добре на їх питання, то всі там присутні, що його чули, були зачудовані його знанем і розумінем. Самі питання які ставляв Ісус учителям, мусіли їх учити му

дрости, що відносились не так до закону жидівського як радше до духа любови і послуху взглядом Бога. Такого ученика як Ісус, учителі ще ніколи не мали у своїх ніг. Коли став старший і ще більше вкріпився в премудрости, люди зачудовані, питались: звідки у сего чоловіка така мудрість? Они не знали, що ся мудрість походила від Бога.

Подібно до Свого прадіда Давида, Ісус як хлопець був дуже гарний з лиця. Коли рабини бачили як лице Ісуса ясніло від нових гадок, що у Нім горіли, они не думали о Нім як о сині Давида, про котрого говорить Писаніє і котрого приходу они ожидали, але думали в зовсім відмінний спосіб. Они не бачили в тім галилейським хлопцю Того — кого Він сам в собі відкрив, се е Сина Божого.

Хлопець Ісус позістав в Єрусалимі а Осип і Єго мати не знали про се. Як се сталось, не знати. Але они думаючи, що Ісус е в товаристві, увійшли на день ходу; почім шукали Єго між родиною і знакомими. Се діялось, коли в поворотом по раз перший розложились табором, щоби заночувати. Сьвідомість того, що вгубилась дитина, мусить засумувати кожду матір. Марії лучилось се перший раз. Через дванайцять літ еї хлопець все був при ній. Що значить журитись про Ісуса, она сего ніколи не

знала. На се не було ніколи потреби. Через дванацять літ солодкого, послухного і повного любови дитинства, Ісус все був веселостию і потіхою Марії. Она була свобідною від журби та клопотів, яких зазнають що дня другі матери.

Деж дів ся еї вірний синок? Що ся з ним стало? Чи пригадувала собі може дні дитинства Ісуса — коли мусіла з Ним утікати перед злим Іродом і Археляом; чи думала може, що котрий з заздрісних та жорстоких царів слідив за Ісусом щоби Його убити?

Безсонна ніч минула. Каравана пустилась дальше в дорогу до дому до Назарету, та сим разом без Осипа і Марії — бо они вернули назад до Єрусалиму. Зачали шукати за Ісусом в місцях, де сподівались Єго найти, та не зайшли там, де після слів Ісуса повинні були вперед зайти.

І друга безсонна ніч минула, аж вкінци Марія і Осип нашли Єго в Сьвятини, та не в тій части де відбувались богослуженя, але в школі рабинів. Чи може сказав їм хто про чудну дитину, що два дни після Пасхи остала в Єрусалимі?

Коли Марія і Осип ввійшли до шкільної комнати, певно так само зачудувались, як рабини, коли малий ученик Ісус увійшов поміж них.

Марія — любляча, зжурена, але тепер вже розрадована мати — перша заговорила. Она не кликала Ёго по імени — Ісусе. Серце матери було переповнене радістю і та закликала до Него: „Сину!“ Однак в її голосі був легкий докір, коли Ёго спитала: „Що се зробив еси з нами? Ось отець Твій і я боліючи шукали Тебе.“

Певна річ, що се були перші слова докору, якими Марія промовила до Ісуса. А що Він відповів на се? Вважаймо на сі слова, бо се перші Ёго слова, записані на тій землі. Він вимовив їх в Сьвятини до Своєї матери, лиш не там де пізнійше говорив до народа, але в шкільній кімнаті. Ісус відпсвів на питане матери іньчим питанем: „Що-ж, що шукали Мене? Хи-бач не знали, що в тому, що єсть Мого Вітця, треба Мені бути?“ Сі слова мусіли чудними видатись Марії. Ісус всегда був дуже осторожний в мові і захованю ся супроти Марії; Він ніколи не сказав її неласкавого слова, ані не зробив немилої річи, так що она тепер не могла не чудоватись. Однак хотяй слова Ісуса були чудні, они не були обиджаючі. Памятаймо, що ті самі слова можна сказати або в острім тоні з гнівним поглядом на лиці, або лагідно хотяй серіозно. В сей послідний спосіб обізвав ся, правдоподібно, Ісус до Своєї матери.

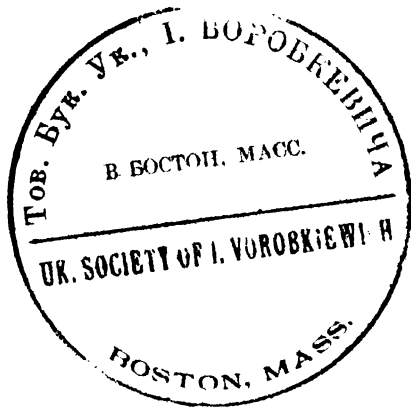
А тепер спробуймо зрозуміти — що Ісус хотів сказати словами: „Що-ж, що шукали Мене? Хибаж не знали, що в тому, що єсть Вітця Мого треба Мені бути?“ Він хотів сказати: чудує Мене, що ви шукали за Мною по дорозі і в домах міста. Ви ж знаєте, що Моїм Вітцем є Бог. Я мушу знати все о Нїм і приготувити ся до праці, задля котрої Він Мене тут з неба прислав. Ся Сьвятиня є домом Мого Вітця. Тут, а не в Назареті, є найліпше місце Мені учитись. Чиж Ви не знали, чи не догадувались, що Я мушу тут бути? Чиж Я не роблю власно сего, чого Ви сподівалибсьєте ся, що буду робити тут тепер?

Нам кажуть, що Марія не розуміла слів Ісуса. Она не розуміла всего, що Він казав, але ховала тії слова у серці своїм, так само як слова сказані єї Вифлеемськими пастухами. Она не лиш тямала їх, але і думала над ними дуже часто з року на рік, доки не зрозуміла їх цілковито, бачучи які чуда Він ділав, чуда, котрі сьвідчили, що він Божий Син.

Коли Ісус сказав Марії, що Єму треба бути в тому, що єсть Єго Вітця, Він не розумів під тим, що покине Свій дім в Назареті, та єї і Осипа, або що перестане їх слухати як се робив доси. Ні, помимо того, що Ісус розумів уже, що єсть Сином Бога і єсть висший від Осипа а на-

віль і від Своєї матери Марії, Він покинув Сьвятиню, дїм Свого Вітця і пійшов з ними до Назарету і був слухняний їм.

Що за добра дитина! Який гарний примір до наслідуваня для всіх дітий, по цілім сьвіті і по всі часи, дає нам предобрий Ісус, любячий і слухняний син Марії.

Х

Ісус столярем

Назарет

Коли Ісус вернув з Єрусалима до Назарету, Він вступив в нову епоху життя. Після жидівського права, Він мусів навчитись, як і кожний другий жидівській хлопець, якогось ремесла. Ісус став помагати Осипови в его столярській роботі і став звисний як столяр, син Марії. Чи ж можливо, щоби се був Той сам, котрого ангел на пасовиську коло Вифлеему назвав Спасителем Христом-Богом; над котрим ангели співали, котрому Мудрці зі Веходу поклін віддавали? Чи ж не знаходимо ми Єго в столярській робітні, як учить ся робити столи і стільці для домів в Назареті і ярма на воли та плуги для хліборобів? Так, се Він. Нехай отже ніхто не встидаєсь чесної праці. В роботі Він був чесний і вірний.

Про Єго жите з тогдашних часів маємо ще одну вістку записану в Сьвятім Письмі, а се, що Ісус виростав премудростию й станом, у ласці в Бога і в людей. І справді був се хлопець гарний і любий, так що здавалось небо і земля

13. Исус прашае ея з Материю

14. Haazaper

тішились ним разом. Хотяй не ходив до школи, Він виростав премудростию, бо продовжав також свою науку Письма Сьвятого та навчив ся багато дечого з природи, се е научив ся много річий з того, що Бог сотворив. Але найбільше учив ся Він від Свого Вітця. Коли був старший, люди не могли начудоватись Ёго премудрости і казали: Звідки у сего чоловіка такий розум?

Він виростав в ласці у людей, бо Ёго добота не могла бути укрита. Люди уважали Ёго за звірцевого хлопця в Назареті.

Ісус виростав також в ласці у Бога, бо той славив Ёго чим раз більше і більше, бачучи діла Ісусові тут на землі, аж наконєць міг сказати о ділах Свого Вітця, котрі мав сповнити: звершили ся. В трицять лїт по висказаню Ісусом тих слів, Апостол Павло пише: Бог вивиспив Ёго над всіх і дав Ёму імя, котре е висше від всіх других імен.

За вісімнайцять лїт, се е від часу коли Ісус мав дванайцять років аж до часу, коли став трицятьлїтним мужем, не маємо жадних відомостей о Ёго житю. Треба думати, що в тих власне лїтах Ісус приготовляв ся дальше до Свого трилїтного проповіданя. Він знав, що е Сином Бога. Ёго сестри, брати і товариші не знали, хто поміж ними находить ся, жие. Сьвященики і рабини в синагозі також думали, що

Ісус є такий самий хлопець як і другі, хіба що більше поважний і побожний від других.

Один з горбків, які оточують Назарет, вносить ся близько тисяч вісімсот стіп понад море. Ісус тудя часто удавав ся, щоби молитись і думати, подібно як се робив в пізнійших Своїх літах. Се місце було відповіднійше на такі річи, як плоский дах в Ёго домі в Назареті, котрий часто уживали в тій самій ціли.

З висоти згаданої гори глядів Ісус на віддалені оселі, на снігом покритий Гермон, на площу Езраелон, на гору Тавор і другі місця, котрі мали стати сьвятими задля Ёго подорожий та проповідий. Ще дальше бачив Він Середземне Море, через котре Ёго наука мала бути занесена до далеких, незнаних ще тоді, країв та народів. Для мене гора ся була найсьвятійшим місцем коло Назарета, бо я чув, що ступаю слідами Ісуса.

Які думки мав Ісус тут на тій горі о Бозі, як Своім Вітцю, о Собі як Ёго сині і о ділах, задля котрих Отець ціслав Ёго на сьвіт? Будучи так дуже непохожим на других людей, можна сказати, що Ісус чув ся чужий між ними. Однак Він міг сказати, як і сказав: Я не є сам, бо Отець перебуває в Мені.

Прийшов час, коли Ісус мав покинути Свій

спокійний дім в Назареті і пуститись в світ проповідати людям та провадити жите повне труду і клопотів, але котре zarazом мало принести добро і благословене для всіх людей.

На будуче Ісус вибрав Собі на домівку береги моря Галилейського.

XI

Іван Хреститель

Пустиня, Йордан

Що є царство? Під царством розуміємо звичайно край, над котрим панує цар або цариця. Се є царство земське. Але Бог не рядить сьвітом так як се роблять земські царі. Він рядить душами людей. Всі добрі люди на землі і всі добрі душі в небі становлять разом Єго царство. Се царство зовемо „царством Божим“ або „царством небесним“. І того власно царства царем був Ісус. Через трийцять літ Єго житя, з винятком пастухів з полонин Вифлеємських, Симеона і Анни, майже ніхто з людей нерозумів і не знав хто був Ісус і чим Він мав стати.

Наконець Ісус був готов дати себе людям пізнати. Але заки се зробив, там був чоловік, котрого післав Бог а котрого імя було Іван. Іван не був зісланий з неба так само як Ісус, котрий жив в небі заки ще прийшов на землю. Але багато чудних річий було злучених з рождеством і дитиньством Івана. І так заки він народив ся, явив ся ангел его вітцю Захарії і ве-

лів ему назвати свого сина Іваном, так само як свого часу ангел Гавриїл велів Марії назвати її дитя Ісусом. Ангел сказав також Захарії, що его син Іван, стане великим перед Богом і що буде іти перед Ісусом. Під сим ангел розумів, що Іван буде розказувати людям о приході Ісуса, що они вскорі Ёго побачать та, що они мусять приготувитись на Ёго прийняте, жалуючи за всі свої гріхи.

Іван був ліпшим чоловіком як другі люди, що вколо него жили і їх гріхи дуже его смутили. Він захотів бути на самоті, де би міг роздумовати о Бозі і Ёму ся молити та в сей спосіб приготувити Себе, щоби міг іти перед Ісусом — бути Ёго предтечою.

Тому Іван покинув свій дім і пішов в пустиню Юдеї, де жив через много років. Була се пустиня, котрої скалисті гори були повні печер, до яких сонце не заглядало ніколи. В долинах поміж скалами росли цвѣти, але не такі гарні як довкола Назарета, були се цвѣти сухі, що ростуть без води. Іван кормив ся саранчою, що скакала і літала вколо него, та диким медом, який находив в щілинах скал. Ёго одиноким напитком була вода. За довгі а довгі роки не бачив Іван жадної животини, крім лисів та диких кіз, куропать, супів і других диких зьвірят та птахів.

Іван виглядав чудно. Ёго волосе було дуже

довге, его одіж була з верблюжої шерсти а пі
перезував ся він скіряним ремінем, подібно
се робили другі бідні люди.

Коли наближив ся час, що Ісус мав пок
нути Свій дім в Назареті та іти в сьвіт навча
людей, Іван покинув пустиню де жив на самот
пішов між людей. Він говорив людям, що пр
ближилось царство небесне. Під тим розум
що прийшов Ісус, цар людських душ і що о
вскорі Ёго побачать.

Іван проповідував людям, що они не могу
дістати ся до царства небесного, доки не п
кають ся в своїх гріхах. Люди з всіх част
Сьвятої Землі, почувши о его проповіданю, с
шили на береги Йордану, щоби почути его н
уки. Всі уважали Івана за чудесного пророк
якого не було на сьвіті більше як пять с
літ. Многі з тих людей, що приходили слуха
наук Івана, були звичайними, простими людьми
що дійсно хотіли чогось навчитись і ста
ліпшими та поправитись; але приходили і та
що уважали себе за мудрих і добрих; они пр
ходили там лише з цїкавости.

Іван навчав також, що люди повинні д
вати себе хрестити в воді. Через се не дум
він, що вода може очистити їх душі з гріх
так як очищує тіло з бруду, але що хрещен

покажуть они свое покаяне, свій жаль за гріхи, свою зміну зі злого на добре.

Внаслідок его проповідий многі люди дали ся охрестити в ріці Йордані, каючись своїх гріхів.

XII

Хрещене і спонуса Ісуса

Йордан, Юдейська пустиня

„Тоді приходить Ісус з Галилеї на Йордан до Івана охреститись від него“. Се було перше діло, яке зробив Ісус починаючи Своє проповідане. Ісус полишив Свій дім в Назареті, в Галилеї, матір Свою і спокійні та тихі околиці, в котрих прожив від дитинства. Тепер Ісус не рестав бути столярем. Він мав стати великим учителем і творити великі чуда та в сей спосіб переконати людей, що Він справді Син Божий і Спаситель світа.

Хотяй мати Ісуса і мати Івана були сестри, родина, ми не знаємо, щоби їх сини що звичайно оден о другім, коли небудь стрітили ся раз. Одного дня, коли „хрестились всі люди“, якийсь незнакомий підійшов сам оден до Івана та просив, щоби сей і его охрестив. Мусіло щось незвичайного бути в вигляді сего незнакомого, звернуло на себе увагу Івана. Зі всіх людей котрих Іван до сего часу охрестив, ані одна людина не була подібна до сего чужинця. Д

приходили звичайно до него — кланяючись ему і каляли своїх гріхів, а сей незнакомий чоловік не мав жадних гріхів, котрих би ся міг каяти. Єго слова і голос, єго спосіб захованя ся і вигляд — все то показувало єго любов і доброту. Хтож се міг бути? Чи можливе, щоби сам Ісус стояв перед ним? Так, се був Ісус. Сю річ оповістив правдоподібно Іванови Святий Дух.

Коли Ісус попросив Івана, щоби сей і Єго охрестив, Іван відказав, словами: „Мені самому треба в Тебе хреститись, а Ти прийшов до мене?“. Але Ісус відповів Іванови: „Полиши се тепер, та охрести Мене“. Він вірив, що така була воля Божа. Хотяй Ісус не мав жадних гріхів, але хотів дати добрий примір другим, що мали гріхи. Він хотів також потвердити, що Іван мав правду, проповідуючи покаяне і хрещене. Тому Ісус дав ся охрестити Іванови в ріці Йордані.

Опісля першим ділом Ісуса була молитва до Небесного Вітця, котрий дивив ся з висоти на торжественну подію, яка відбувала ся в житю Єго єдинородного Сина на землі. „І ось відчинилось Йому небо і побачив Він Духа Божого, що спустивсь як голуб і злинув на Него“.

Іван також бачив сей чудесний вид. Тепер він був певний, що Ісус був дійсно Цар Царства Небесного, котрого він проповідував людям.

„І ось голос із неба, глаголючи: Се мій Син любий, що я вподобав Його“. Запам'ятайте собі читателі сей голос, бо о ній ще дальше буде мова. Всі Християни суть дітьми Божими, однак до одного лиш Ісуса сказав Бог: „Ти єси мій Син любий“.

По хрещеню пішов Ісус на пустиню — думав би міг бути на самоті зі Своім Вітцем, молитися до Него та думати про велике і чудне діло, котрого мав вкоротці розпочати. Він жив посеред диких звірів, вовків, диків, тигрів та лвів, там мали свої леговища, але Він мав таку силу над ними, що они не робили Їму нічого злого.

Через сорок днів і сорок ночий постив Ісус на пустини і під кінець сего посту, Він почав слабнути з голоду. Тоді власне злий дух хотів скусити до гріха Того, котрий прийшов на світ, щоби спасти людий від гріхів. Єслиб був Ісус згрішив, був би не міг стати Спасителем Христом і Господом, як Їго пастухи з Віфлеему називали.

Підчас тих сорок днів сатана обдумав велику спокусу на Ісуса. Але Ісус не дав ся скусити, повторяючи слова з Сьвятого Письма, які вивчив і котрі всегда готов був ужити.

Сатана вдруге хотів Ісуса кусити. Але Ісус

відповів ему : „Писано знов : не спокушай Господа Бога твого“.

Але чорт, в надії, що зможе бодай один раз звести Ісуса до гріха, спробував ще і третьої спокуси. Чорт хотів, щоби Ісус ему поклонився — а за се обіцяв дати Ёму силу над всіми царствами сьвіта, котрі, розуміє ся, до чорта не належали. Тоді відповів Ісус чортови: Геть від Мене сатано ! Не пробуй Мене більше зводити. Тебе не послухаю, бо в Сьвятім Письмі стоїть: „Поклонись ся Господу Богу твоему і Ёму одному будеш служити.“

Чорт бачив, що нема що вже більше Ісуса пробувати. Він не побідив Ісуса, але Ісус побідив его. Тож покинув Ісуса в спокою в пустини, між дикими зьвірями. Дикі зьвірі не намагались ушкодити Ісусового тіла так як чорт хотів ушкодити Ёго душу. Але Ісус вже не довго був сам в пустини, бо вскорі надлетіли ангели, несучи поживу для Ёго тіла а радість і силу Ёго душі. Благословені ангели; они все були готові злетіти з неба з помочию Ісусови в Ёго слабости і розрадою в хвилях Ёго смутку. Кожда дитина може думати о Ісусі як о кушеній але без гріха дитині; кождий молодець може представити собі Ёго як спокушованого, але без гріха молодця; а кождий дорослий може думати о Ісусі як о спокушованім, але без гріха

чоловіці. І кожний з нас може чути, що Ісус
з'узіє нас жалувати і нам помагати, бо Він
був зводжений до гріха.

Памятайте також як Ісус навчивсь Святих
Письма та як деякі слова з того Святих Письма
ма ставали Єму в пригоді тоді, коли Єго ч
хотів скусити до гріха.

15. Ріка Йордан і Іван Хреститель

16. Іван Хреститель проповідєє

XIII

Перші Ученики

Йордан

Ісус повернув з пустині, де був спокушений, до того місця над рікою Йордан, де Іван хреститель проповідував многим людям. Іван, побачивши наближаючого ся Ісуса закликав: ось Агнець Божий, що бере на себе гріхи світа. Я бачив Духа злинувшого як голубицею і став він над Ним. Се є Син Божий". Але люди не розуміли того, так як Іван розумів, що був Ісус. Вони не були ще на стільки приготувані, щоби могли розуміти, що Ісус є Агнець Божий, що має брати на себе їх гріхи і що вони мають стати Єго учениками.

Слідуючого дня Ісус проходив ся понад берег ріки Йордан, думаючи правдоподібно, про свою першу перемогу над дияволом, та про Своє діло до якого вже тогди був готовий, і про сих, що мали помагати єму в сій ділі аж до кінця Єго життя.

Іван і двох єго учеників стояли на місці і вони могли бачити Ісуса. Іван дивив ся уважно на Ісуса і повторив своїм ученикам слова, які

був сказав день передтим до множества на „Ось Агнець Божий“. Сі два ученики чули він говорив. Тепер розуміли они слова Івана, і забажали довідатись чогось більше о Ісусі, хотіли слідувати за Ісусом, і бажали о Него науки так як передтим слухали науки Івана. І пустили ся в слід за Ісусом, а коли вже так близько Него, що могли чути Него голос, обернув ся до них і промовив ласкаво: „шукаете?“

Рабине, значить учителю, сказали о Него, виражаючи в сей спосіб свою найбольшу пошану взглядом Него особи. Они були перші, що дали Ісусови се імя. Они вірили о Івана, що Ісус е більший учитель від него, і відповіли на питане Ісуса другим запитом: „пробуваєшь?“ На се Ісус сказав: „ходіть і дивіть ся!“ І завів їх Ісус, правдоподібно в малої бідної буди, зладженої з пальмового дерева, котра помимо свої бідности була для них найчашайно приемлею задля присутности Ісуса.

Без сумніву, один з тих учеників був той котрий мав те саме імя що Хреститель Іван, его учеником, але тепер мав его покинути і слідувати за Ісусом. Сей ученик мав бути апостолом Іваном — о котрім будемо говорити в дальшій історії про жите Ісуса. Многочислівнійше Іван описав докладно свої від

лій буді Ісуса над Йорданом, згадуючи на-
день і годину, коли се сталось.

Другий ученик що слідував за Ісусом звав
Андрій. Він так був розрадований тим що
в і чув у Ісуса, що чим скорше побіг до
брата Симеона і закликав: „ми найшли
ста“. І він привів его до Ісуса. Симеона
звали також Петром. І про него довідаємось
дало з історії о Ісусі.

Слідуючого дня Ісус вибрав ся в дорогу до
Галілеї. Правдоподібно, Его три нові приятелі:
Андрій і Петро пішли з Ним. В дорозі до
Галілеї они стрітили чоловіка, що звав ся Фи-
липом. Ісус сказав до него три слова: „ходи за
мною“ і Филип радо пішов за ним. В сей спосіб
зачав ся Ісус перший раз.

Побожні Жиди, що мали правдиві понятя о
Месії і ожданім Месії, мали звичай ходити що-
години в тіни якого небудь дерева, в тихім місци,
щоб могли роздумувати о Бозі і Єму молитись.
Одним з таких людей був Натанаїл.

Як першим ділом Андрія було привести
до брата Петра до Ісуса, так також першим
ділом Филипа, було привести свого приятеля
Натанаїла до Учителя — Ісуса. А як Андрій за-
сказав: „ми найшли Христа“, так Филип за-
сказав до Натанаїла: „ми найшли Его“. Як
сказав до Андрія і Івана: „ходіть і поба-

чите“, так Филип сказав до Натанаїла „х
а побачиш Ісуса“.

Коли Натанаїл прийшов, Ісус заговорив
него ласкаво, оповідав ему о его добрих ді.
Тоді Натанаїл спитав: „звідки знаєш мене?
Ісус відповів: „заки ще Филип тебе кликав, к
ти був під фіговим деревом — я бачив те
Натанаїл зачудований премудростію Ісуса
звав Его рабином, так як се Іван і Андрій с
часу зділали. Натанаїл також вірив, що Ісус
чимсь більшим від Великого Учителя, то
сказав до Него: „Ти еси Син Вожий, Ти
Цар Ізраїля“.

Памятайте читателі, що Андрій, Іван, Пе
Филип і Натанаїл були першими ученик
Ісуса, добрими і щасливими товаришами,
нами більшого гуртка приятелів Ісуса, к
мали слідувати за Ним, учитись від Него а
нійше научати других.

XIV

Агнець Божий

ан Хреститель назвал Ісуса „Агнцем Божим”.
Чому зовуть Ісуса Агнцем?

Агнець є невинний. Він не може робити зла.
Мала дитина не грішить, тому часто говорять, що дитина є так невинна як ягня.

Ісус був невинний. Він був святаю дитиною.
Ісус був святим чоловіком. На землі Він був спокушуваний, однак ніколи не зробив зла.

Агнець є нешкідливий. Анї люди анї тварини не боять ся, щоби ягня їх ушкодило.
Ісус не є жорстокий, як приміром тигр.

Ісус був нешкідливий. Він ніколи не справляв нікому смутку, ні болю. Ніхто не бояв ся Ісуса.
Ісус завжди був ласкавий, робив всім добре і не завдавав нікому болю.

Агнець є лагідний. Він є спокійний, не агресивний, а не лютий так як лев. Він ніколи не був агресивним.

Ісус завжди був лагідний. Люди часто зле говорили про Нього, обзивались до Нього прикрими іменами.

словами, чернили Єго. Але помимо того ніколи не сказав нікому злого слова, ні в бив другим пакостий. Він ніжно брав на маленьку дівчину і жінку і підніс їх. Він рожно піднімав хорого хлопця і провадив пого чоловіка. Він легенько гласкав С руками голови маленьких дітей.

Ягня е терпеливе. Коли е хоре аб ліе, оно лежить спокійно цілими днями і но

Ісус був також терпеливий. Він терпі же а дуже богато. Він мав сум на душі а в тілі. Він перетерпів невисказані муки на сті а однак зносив їх в мовчаню.

Ягня е покірне. Оно не пушить с пава, ані не гордить ся, як се роблять мущини і жінки.

Ісус був покірний. В небі Він був виспений понад всіх. Ангели хвалили Єго був великим Царем, але зійшов на землю бідним чоловіком. Ісус упокорив Себе.

Ягня е послушне і вірить своему п хови. Оно іде деневудь за своїм пастухом з его рук і спокійно відпочивае на его ру

Ісус був послушний і повний довіря дом Свого Вітця. Будучи на земли Він к „я тримав ся приказів Мого Вітця“. Коли рав на хресті, послідні Єго слова були „Отче в Твої руки віддаю духа Мого“.

Чому називають Ісуса Агнцем Божим?

Заки Він зійшов з неба на землю, Сьвя-
я Господа була в Єрусалимі. В ній стояв
олтар, званий олтарем. Сьвященики підчас бого-
жень клали на сей олтар ріжні річи і моли-
сь Богови.

Люде приносили сьвященикам стоячим при
олтарі ягнята, бо Бог казав їм так робити. Таке
попущення ягнят в жертву Богови, помагало
людям розуміти післанництво Месії. Коли чо-
го-хто приносив ягня з дому до Сьвятині, він
пригадував собі, що Христос має прийти з неба
на землю.

Ягня вибране на жертву не сміло бути ні
нездорове, ні хворе, ні в жаден спосіб ушкоджене.
Бог попустило людям, що Ісус мав
досконале тіло і сьвяту душу.

Чоловік приносячи жертву, клав свої руки
на голову ягняти і каюсь за гріхи перед Бо-
гом. Бог знов пригадувало ему, що Ісус буде
попущати гріхи.

Ягня було звязане на олтарі так, що не мо-
гло більше ходити. Бог пригадувало людям, що
Ісус буде звязаний злими людьми, і що опісля
він не буде ходити поміж людей.

Звязане ягня лежало спокійно, не видаючи
себе жадного голосу. Бог нагадувало людям,
що Ісус буде терпеливий, не буде противитись

лихим людям, але буде добровільно терпіти. Ягня заколювали ножем і клали на олтар. Ягня мав бути прибитий до хреста і на ній умре.

Бог приказав убивати ягнята, щоби в такий спосіб люди могли поняти смерть Ісуса. Глядаючи на мертве ягня, люди пам'ятали, що Ісус умре за них.

Ісус був Агнцем невинним, нешкідливим, лагідним, терпеливим, покірним, послухним, повним віри в Свого Проводира — так як і ягня. Він умер за всіх людей, щоби вони могли жити в небі, если покають ся своїх гріхів, будуть Єго любити, слухати і Єму служити. Ось чому називають Ісуса Агнцем Божим.

17. Писланецъ Божий

18. Весіле в Кані

XV

Перше чудо

Нана

Раз вибрав ся Ісус з Своїми пятьма учениками до малого місточка Кани в Галилеї, що було кілька миль віддалене від Назарету. Було дуже гарне місточко, але тепер вже ніхто там не живе. Лиш від часу до часу стрільці там застріляють, полюючи за дичиною.

У сій місточку мешкав Натанайл. Але Ісус не був там ще других приятелів, котрі запросили його враз з учениками на гостину до свого дому. У сій домі стрітив ся Ісус також зі Своею матір'ю Марією, котру полишив в Назареті два роки переду перед тим. Богато пережив Ісус за сей час — о чім Марія правдоподібно нічого не знала. Марія дуже утішилась любачивши свого Сина в синаговстві нових приятелів Івана і Андрія, котрі оповідали єї о чудних подіях, про які вони чули і які бачили над рікою Йорданом, як Дух Святий злинув на Него неначе голуб та як Ісус з неба назвав Ісуса любим Сином Божим. Марія роздумувала тепер над тим, що єї сказали

ангели о Ісусі в Вифлеемі і о Єго власних
вах в Єрусалимській сьвятині, коли говорив
Бозі як Своім Вітци.

По смерті Осипа, Марія приходила до
до Назарету, Кани або другого місця
перебував, скільки разів находилась в Єрусалимі
або потрібувала помочи.

Дім в яким Ісус найшов Марію, належав
близьких приятелів, а можливо навіть,
родини. Можемо собі представити в яким
ті люди мешкали. До подвіря притикали
боків криті ганки, з котрих входило ся до
нат. Одна, найбільша з них, служила за кухню
до приймања гостей — і в ній власне від
ся тая гостина. Стеля сеї комнати була
чужайно високо. Вечером осьвічували єї лампами
і сьвічками. Коли мала бути гостина, до
прибирали сю комнату як найліпше могли.
Підлогу клали килими, стіни убирали цвяхами.
Вколо столів були уставлені лавки, позавані
вані мягкими подушками, на які люди по
лялись, коли їли. На ганку стояли великі
збани з водою, котрою обмивали руки по
по їдженю і ноги перед вступленем до
Обувя тогочасні люди не носили, лиш са
котрі зовсім не хоронили ніг від пороху.
Комнати входили люди босі, полишаючи са
на дворі.

У такім домі відбувалась весільна гостина. Був се дім молодого, до котрого привели одицю з дому єї вітця. Молодиця мала на довгий вельон, що сягав від голови аж до була підперезана прегарним поясом а на обві мала міртовий вінець. Єї волосе було розцене а на руках і в ухах мала дорогі перні та заушники. Єсли була бідна, то позивала їх від приятелів.

Коли молодиця ішла з дому вітця до дому молодого, товаришили єї приятелі, товариші і родні. Деякі з них несли в руках лямпи загоплені на дручки і смолоскипи. По дорозі співали, грали на флетах та бубнили.

Вино і оливу роздавали дорослим а оріхи дітям. Ті що були найблисше молодиці, мали в руках галузки мірту або китиці цвєтів. Коли єї спосіб цілий похід переходив улицями, хложі видавали оклики радости, хвалили молодицю та прилучувались до весільної громади, а інші ішли дальше своєю дорогою.

Опісля слїдувала весільна гостина, на котру запросили між іньшими і Ісуса з Єго пять учениками. Ісусе приняв запросини і взяв участь в єввинній забаві, та тішив ся видом щасливої молодят і їх близьких.

Мария будучи близькою приятелькою а ще навіть крвною молодят доглядала, щоби

все було на час приготоване та помагала у як лиш могла.

Але заки еще скінчилась гостина, М завважала, що не стало вина. Она знала, сли би родичі о тім довідались, їм було би прикро, бо дехто міг би подумати, що се ч їх недбалість не стало вина для запрошених гостей. Щож мала робити? Она прийшла до Ісуса і сказала: „вина не мають“. Чи М сподівалась, що Ісус схоче єї в тім допомогти? може припускала, що єї чудний Син постарався о вино в такий спосіб в який другі люди могли би єго дістати? Сего не знаємо. Відповідь Ісуса Марії була щось в роді сеї, яку Ісус дає єї в Сьвятини: чудна, незрозуміла — але не джаюча.

В Сьвятини Ісус хотів Марії сказати: Він Син божий. Тепер Єго побут з Марією в Назареті скінчив ся. Ісус мусів полишити Свою матір, щоби розпочати проповідане Єго науки, се є єю найважнійшу часть Свого служіння, про яке говорив в Сьвятини. Ісус памятав на Свою земську матір і любив єї, хотів дати єї до зрозуміння, що від тепер вона повинна о Нім думати більше як о Сині божого Вітця.

Ісуса відповідь не обидила Марії. С

повіді, якого Ісус ужив, дав Марії до зрозуміння, що Він зробить дещо в справі браку вина. Цілий час Свого дитинства, Ісус все був слухний Марії і готов все зробити, що Марія Него жадала. А тепер хочай Марія була сестрою Ісуса, она була послупна і повна віри Ісуса і рада була, щоби всі були такими перед Него. Тому сказала поблизько стоячим слугам: „що небудь Ісус прикаже вам робити, робіть се“.

Тоді обізвавсь Ісус до слуг кажучи: „навініть отсі збани водою“ і они поналивали їх по верх, хочай і не знали наміру Ісусового.

„Тепер черпайте“, сказав Ісус. Коли се робили, вода перемінилась в вино. Ісус кезав теж до слугам занести збани до старости. Коли староста покушав сеї води, усміхнув ся і сказав до молодого: „кождий чоловік перш добре вино ставить а як підопють, тоді гірше, а ти держав добре вино аж доси“. Ні молодий, ні староста не знали зразу що Ісус зробив. Се було перше чудо Ісуса. Під чудом розуміємо звичайне діло, яке може зробити лиш той, хто має силу Бога. Сю силу мав Ісус, як побачимо з дальшого читання історії Ёго життя.

Ученики Ісуса вірили в Него, але чудо зді-

лане в Канї галилейській ще більше переконало їх, що Ісус дійсно Син Божий.

Після сего пішли у Капернаум, Ісус і мати Ёго і брат Ёго і ученики Ёго.

XVI

Прекрасна суша і море

Генезарет, Тиверия

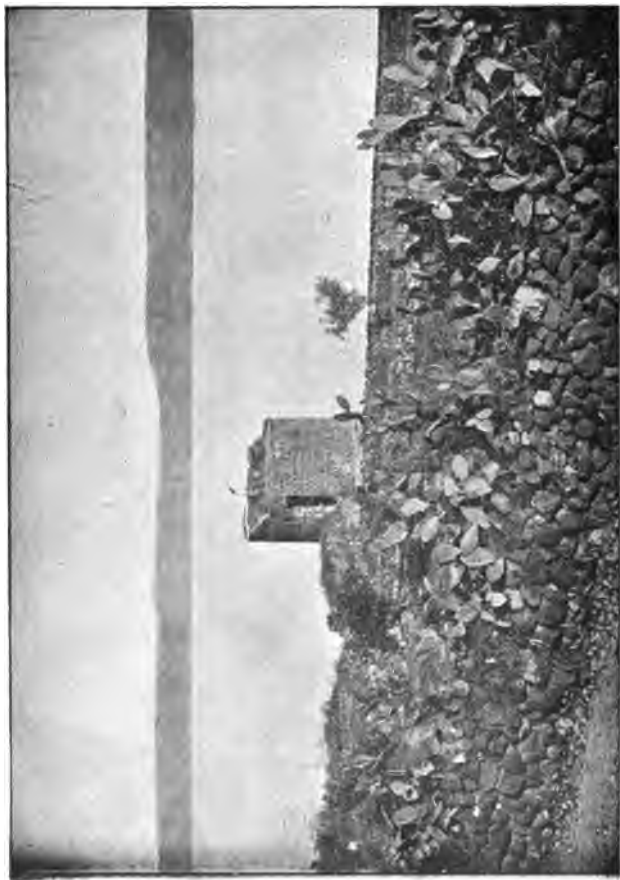
Найкрасшою частиною Св'ятої Землі була
ниця над Генезаретським озером. Звали її
ородом достатків“. Земля в сій околиці ду-
добра. Там ростуть всі роди дерев; оріхи,
оград і фіґи удають ся дуже добре, а також
аранчі, міддали і другі овочі. Мірна, при-
а температура, сьвіжа жереляна вода і від
у до часу перепадаючі теплі дощі та пре-
сні ріжного рода цв'іти, додають до краси
о краю. Тому не дивно, що села і міста в сій
ици більше численні і густійше залюднені
в других частях Св'ятої Землі.

Але найбільшою прикрасою сего краю було
о, що має різні назви. В Біблії Старого За-
зовуть его морем Хинерету а в Св'ятім
ьмі Нового Завіта морем або озером Генезарет-
им, морем Тивериядським і морем Галилей-
им. Є се не дуже велике озеро, але на нїм
ло него відбулись дуже важні та славні події.
жина сего озера виносить тринадцять миль,

а найбільша ширина є лиш шість миль. Що своєї форми Гезаретське море подібне до грушки або до грушки. Через него перепливають води ріки Йордану в своїм бігу дальше на південне. Побереже моря Гезаретського є ривок покриті дрібненьким піском.

На всхіднім березі моря тягнесь зелена гора яка є чверть милі широка, а дальше взносять гори 900 стіп високі. Ті гори не всюди покриті травою, донеде видніють на них лиш голі, пусті скали. На ті гори звик був Спаситель ходити відпочивати враз з своїми учениками. По серединами горами находять ся глибокі долини, по котрих трима пливають бистрі, гірські потоки, що впадають до озера, та дують дуже сильні вітри. Коли вода на озері спокійна, що найчастійше буває в маю, тоді поверхня озера виглядає наче хрусталь, в котрім відбивають ся кошики і цвіти, що ростуть на березі. До красоти озера причиняють ся немало також різнобарвні птахи, що раз враз над ним ся уносять.

В тій прекрасній околиці гезаретській, на північно-західнім березі моря Галилейського живав один з головніших городів галилейського місто Капернаум. Се місто, як деякі люди думали, було земським раєм, бо у нїм замешкав Той, що все сотворив для Своєї хвали. Капернаум тепер позискав се, що втратив.

20. Море Гамлетісе

ет, бо тепер Капернаум названо городом
са.

Можливе, що Ісус жив тут якийсь час
в своєю матерію і братами, але по якимсь часі
повернули назад до Назарету, а Ісус став
жити в домі Петра. В Капернаумі меш-
а також Андрій, Филип і Іван. В Каперна-
Ісус зділав деякі найбільші чуда, а в тамош-
синагозі, де часто учив, відкрив много най-
ших правд. З Капернаум виходив Ісус до
них місьць научати людий і тут вертав Він
ад, щоби відпочати.

Околиця Генезарету не є днесь так гарнок-
була колись за часів Ісуса. Днесь лежить
в руїнах. Сумні поддїї, які Ісус предсказав
езаретови задля злих людий, які там меш-
а, що не хотїли слухати Єго науки, сповни-
сь. Міста і села де Ісус научав і творив чуда
инули, так що навіть трудно тепер знати, де
і стояли. Все, що Бог там сотворив остало
місьця, але дїла рук людських загинули.
льмові дерева все ще ростуть там, та они
ьше виглядають на сторожів безіменних,
но забутих руїн. Шакалі і гиени днесь уви-
ють ся та виють там, де свого часу весело
авлялись і сьпївали діти. Голуби колись улю-
ні птиці Жидів, воркочуть немов би нарі-
а, що їх домівки давно вже опущені. Потоки,

що за давних часів оживляли цілі села, гомонять та шепочуть пливучи сумно по розвалини мурів. Від часу до часу ватаги бійників або волоцюгів шукають стежок де колись великі каравани переходили, убитою дорогою з Дамаску до Єгипту. А тирох тисячів човнів, які свого часу плавали моря Галилейським, днесь не остало і с. Великі птахи, звані цар-рибак і пеликан майже одинокими рибакми на водах, на ко давно Петро і Андрій закидали сіти.

За славним містом Капернаумом, звані кож городом Ісуса, довго шукали учені, наконець знайшли его руїни. Між инчими найшли останки тамошної синагоги, в к Ісус часто проповідував.

Єї камінні підвалини розказують нам розмірах; єї поперевертані та порозбивані мінні стовпи доводять нам о єї минулій величній славі. А величезний вирізаний з каменя на манну, що свого часу находив ся на входовими дверима, пригадує нам сі часи, Жиди звали манну хлібом небесним, та коли назвав Себе Хлібом, котрий зійшов з неба.

XVII

В Своїй Сьвятини. Нїнодим

Єрусалим

Побувши якийсь час в Капернаумі, Ісус прилучив ся до численної каравани прочанів, що ішла в місяцю цьвітню до Єрусалима на празник Пасхи. Не знаємо, чи Ісус був там коли від часу як мав дванайцять літ. Але думаємо, що Він мусів пригадувати Собі сю дорогу. Тогди Ісус ішов з Назарету до сьвятого міста як цїкавий і бажаючий знаня ученик, сим разом вибрав ся Він з Капернаума до Єрусалима як Великий Учитель.

Підчас Своєї першої подорожи до Сьвятині єрусалимської, Ісус зачав розуміти, що Він є Сином Бога. Тепер Він був певний того і був готов Себе таким публично оголосити в тім місци, в котрім, правдоподібно, ся велика думка перший раз в Нїм зродилась. Чотириста літ перед тим, один з пророків, надхнений Духом Сьвятим, сказав Жидам: „Господь, Котрого ви-глядаєте, прийде несподівано до Своєї Сьвятині.“ Сей час надійшов.

Але на самім вході до Сьвятині, дому Вітця Свого, Ісус дуже засмутив ся, побачивши що там діялось. Були там воли і вівці і голуби, які мали бути принесені в жертву, котрі однак не повинні були знаходитись на подвірю Сьвятині. Там стояли також столи міняйлів, що вимінювали гроші. Справедливо обурений Ісус, вигнав їх всіх кажучи: „не робіть дому Вітця Мого домом торговим“.

Називаючи Сьвятиню домом Свого Вітця, Ісус хотів сказати, що Він є дійстнем Сином Божим а через се мав право вигнати з Сьвятині всіх і все, що було негідним у ній знаходитись.

Ісус показав свою силу також творенем чудес, як приміром уздоровлюванем хорих. І многи люди повірили в Него, коли бачили чуда, які Він творив. Але не всі повірили. Більшість старшини жидівської ненавиділа Єго і від сего часу стала переслідувати Ісуса і обходитись з Ним в нелюдський спосіб, як довго Він жив. Та не всі в сей спосіб відчували і в той спосіб ділали. Деякі з них вірили, що Ісус є дійстною Сином Бога і стали Єго приятелями.

Одним з них був Нікодим. Він був багатий чоловік, управитель школи, рабин. Він був чоловіком чесним і хотів довідатись правди. Він був сам справедливий і хотів, щоби і други

21. Ісусе виганяє міняйлів з Сьвятині

старші були справедливими взглядом Ісуса. Нікодим був чоловіком м'якого серця і жалував Ісуса, коли бачив як Єго Жиди переслідували. Але він був заразом чоловіком боязливим і боявся дати показати людям, що він є приятелем Ісуса.

Віруючи, що Ісус є учителем зісланим з неба, він ночами заходив до Него слухати Єго науки. Ісус сказав Нікодимови, що люди мусять змінити ся душевно, если хочуть належати до Єго царства тут на землі і пізнійше в небі. Ісус сказав Нікодимови, що дух Господень змінє душі людські зі злих на добрі. Крім сего сказав ему Ісус, що Він справді зійшов з неба, є Сином Бога і Спасителем, котрого Жиди ожидали. Розказував Нікодимови також о великій любови Бога до людей.

Памятаймо на сі слова Ісуса: „Бог так полюбив сьвіт, що віддав Свого Єдинородного Сина, щоби кождий, хто повірить в Него не згинув, але мав жите вічне.“

XVIII

При керниці. Сихар

Шехем

Письмо Свiate говорить нам, що Ісус нувши Юдею повертав назад до Галилеї т Єго дорога вела через Самарію.

В Самарії були трависті пасовиска та н верхи гір, покриті оріховими, мігдаловими, шевими, слинковими і другими деревами. марії є дві великі гори, одна недалеко д Ебал і Геризим, в околиці котрих стались річи, о яких Біблія говорить. Поміж тими горами лежить плодородна долина Шехем.

Люди, що жили в тій околиці звались маряни. Они ненавиділи Жидів, а Жиди Они майже зовсім не сходились одні з дру Ти два народи дуже ріжнились від себе с релігійними вірованнями і звичаями. Самі вірили, що гора Геризим а не Єрусалим, се святійше місце на землі. Там они також свою святиню на горі Геризим за двіста Сто двацять і пять років перед приходом І она зістала знищена, але помимо того

ряни все уважали ту гору за властиве місце молитви і кожний Самарянин деб він не жив, если молив ся — звертав ся лицем до гори Геризим. Головним містом Самарії був Сихар.

Недалеко сеї місцевости лежала часть землі, котру давно купив Яков, на ній жив і з неї вибрав ся з своїм сином Осипом в дорогу до Вежі Череди або Едар, на Вифлеемські полонини. Умираючи в Єгипті, де син его Осип був намісником, Яков дав сю землю Осипови, а сей умираючи дав приказ, щоби его тіло там похоронено. Его могила е там і до нині недалеко керниці, котру викопав его отець а котру зовуть керницею Якова. Є се місце в Сьвятій Землі, про яке нема сумніву, що тут був Ісус. Ся керниця не виглядає вже нині так як виглядала за часів Ісуса. Днесь она зруйнована, висохла. Днесь остала на еї місци лиш яма около 20 стіп глибока, майже зовсім засипана сьмітем. Давно була она не менче як 100 до 150 стіп глибока.

Була горяча, полуднева пора, коли Ісус в дорозі з Юдеї до Галилейського краю задержавсь при керниці Якова. Умучений довгою дорогою та прагнучий, усїв Ісус на одну з камінних плит, що лежали коло студні, щоб відпочати.

Він був сам, а Его товариші, ученики пішли до поблизького міста — купити поживи. Ісус

правдоподібно розглядав ся довкола та мимо пригадував Собі першу Свою подорож до Єрлиму, підчас котрої Він враз з цілою караваном тут задержав ся. Роздумував певно і о тим, що від того часу сталось. Можливо, що Ісус пригадував Собі також, як много літ перед Ёго в дитинством тут Авраам розложив ся табором та Господь приобіцяв ему, що его потомки дивитись нуть сей край і як та обіцянка справдилась. Ісус думав також о Якові і его сині Осипі, котрого могилу Ёго очи дивились.

Але Ісус не довго був сам при керниці. Ёго думки перервала жінка, що прийшла до керниці по воду. Заки ще Ісус промовив до неї, она пізнала, що Він Жид, бо Ёго вигляд і одіж показували се наглядно. Ёго одіж була жидівська біла, вмiсто синої, яку носили Самаряни. Але Ісус знав більше про сю жінку, вона знала про него. Ісус знав більше як вона сподівалась; знав, що она грішниця, та що вона знайома, не поважають єї.

Ісус сказав до неї: „дай мені напитися, але она вмiсто подати Ёму води, виразила своє зачудоване, що Він Жид просить о воду єї, Самарянку. Се привело Ісуса до цікавої а зрозумілої розмови і дуже важної розмови з нею. Щоби зрозуміти сю розмову мусимо памятати на кірничий.

Бажане пити вказує на спрагу тіла; бажане спокою і щасливости є спрагою душі. Вода може угасити спрагу нашого тіла. Христос може дати спокій і щастє нашим душам. Тілесна спрага, хотяй раз угапена, вертає назад як довго ми живемо. Супокій і щастє, які Христос дає, не оставлять нас через цілий час нашого життя тут на землі і вічного в небі. Ми вже чули, що Бог дав нам Ісуса, щоби рід людський міг мати жите вічне. Христос був при керниці з жінкою, але она не знала хто Він. Ісус більше дбав о се, щоби єї дати супокій і щастє, сю воду життя, як щоб она ему дала води з керниці.

Знаючи се все зможемо легче зрозуміти Ісусові слова, кстрими єї відповів на єї зачудованє, що Він — Жид, а просить води від неї — Самарянки. Ісус сказав: „колиб ти знала дар Божий і хто се говорить тобі: дай мені пити, ти просила би Єго, і Він дав бы тобі води живої!“

Коли Ісус се говорив, єї чутє і захованє ся взглядом Него змінились. Від тепер она до Него промовляла вже не як до Жида, але з найбільшим поважанєм, зовучи Єго добродієм. Але і тепер ще она не розуміла значіня Єго слів. Она все ще думала про глибоку керницю, з котрої Ісус не мав чим начерпати води, котру звав живою.

Хотяй Самарянка почала поважати Ісуса,

але она стала в думці порівнувати Єго з прадідом Яковом, з его дітьми і внуками і навіть его стотиною, що часто приходили до керниці гасити свою спрагу.

Як чудним здаєсь нам єї питане постави Ісусови: „хиба Ти єси більший від нашого діда Якова?“ Як дуже була би ся жінка завалась, если би так під сей час Авраам зійшов був з неба та віддав честь Ісусови як Папа неба і землі!

І знов Ісус заговорив о волі, котру Він же дати та порівнував єї з водою з керниці Якова. Сим разом Самарянка лучше зрозуміла Ісуса. Але ще не знала хто Він; вірила одне, що має велику силу і може єї помочи. Коли Ісус вдруге просив єї о воду з керниці, она сказала до Него: „Добродію, дай мені воду живую, про котру Ти говорив“.

Тоді Ісус зачудовав Самарянку, сказавши їй о злих ділах, які она чинила, а о котрих Він не знав, чужинець, після єї думки, не міг нічого сказати. Налякана жінка стала тепер вважати Єго не за великого учителя, але за божого пророка. Думаючи, що Ісус може єї сказати хто є він, правда, Жиди чи Самаряни, чи Єрусалим, чи сьвятійше місце на землі, чи гора Герізім, Самарянка, вказуючи на гору, що вісім сот миль вносилає над ними, поспитала: „наші

22. Ісус і Самарянка

молились Богу на тій горі а ви (розуміючи Жидів) кажете, що в Єрусалимі треба молитись Богу!“

На се Ісус відповів, що не лиш в Єрусалимі і на горі Геризим, але всюди, на кождім місці люди можуть і повинні Богу молитись. „Бог е духом“, казав Ісус дальше, „і ті, що хочуть Єму молитись, мусять молитись духом і правдою“.

Тоді прийшов Самарянци на думку Ісус, якого звали Месею, але она не знала, що се Він сидить перед нею, спрагнений і умучений, тому сказала: „я знаю, що прийде Месия, Христос; коли Він прийде, все нам розкаже.“ На єї велике зачудованє Ісус відповів: „Я, Котрий говорю до тебе, єсьм Ним!“

Під той час повернули ученики з поживою і дивували ся, що Ісус розмавляє з жінкою Самарянкою. Але Ісус забув про свою спрагу і голод через цю жінку, яка відчувала навчаючи ся бідну, несвідому, грішну, погорджувану другими жінку, котра пізнійше, неначе зовсім друга людина, сиділа у стіні Ісуса та слухала Єго науки.

Не дбаючи зовсім о те, по що прийшла до керниці, та зіставивши там свій збан на воду, Самарянка утішена побігла чим скорше до міста, щоби розповісти о приході Христа. Многі

послухали єї покликю, пішли до керниці Я
слухали науки Ісуса і повірили Єго слова
просили, щоби остав між ними. В сей с
Ісус продовжив там свій відпочинок на два
Многі, що чули науку Ісуса, казали пізів
Самарянці: „тепер віримо, але не тому, п
так казала, а тому, бо ми чули Єго самі і
ємо, що Він дійсно Христос, Спаситель ськ

XIX.

Уздоровлене богацьного сина

Мана

Прибувши до Галилеї, Ісус поспішив до місточка Кани, о котрім маємо милі спомини задля першого Ісусового чуда, яке Він там зділав під час весільної гостини.

Про се чудо без сумніву знали в Капернаумі, як також і про другі чуда, які Ісус творив в Єрусалимі. Про ті послідні чуда донесли віроятно мешканці Галилеї, що бачили їх наочно або чули про них, будучи в часі празника Пасхи в Сьвятім Місті. Вісти о чудах доходили до домів бідних і богачів, а також і до палати Ірода Антипи.

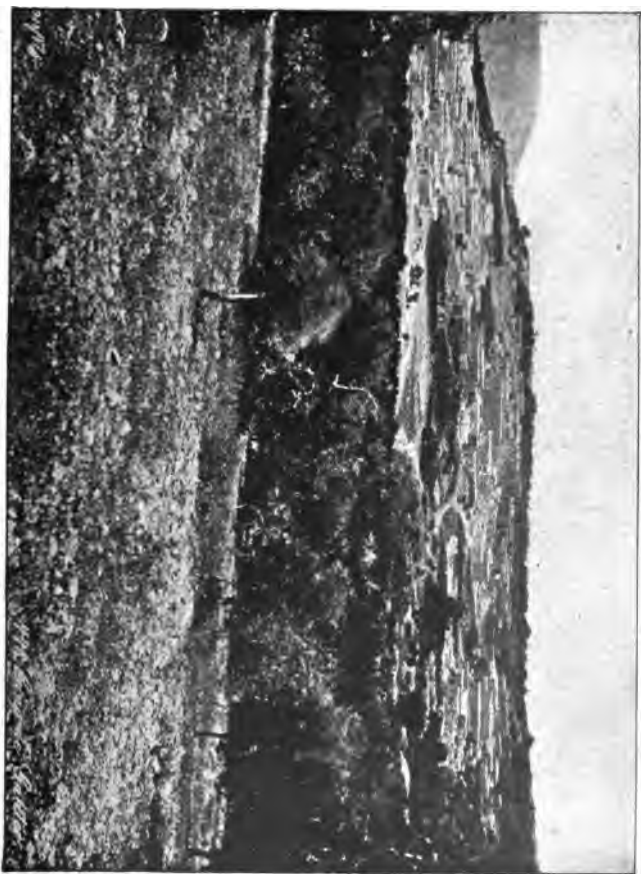
Там, в Капернаумі, був урядник з Іродового двора, сотник. Він походив з високого роду і був Жидом. Можливо, що се був Шуза, котрого жінка, Йоанна, належала до тих Жидівок, що були приятні Ісусови і давали Єму гроші та другі річи, яких Він потребував. Сей сотник мав одного лиш сина і той захорював був дуже тяжко.

Зажурений отець довідавшись, що в Кані, ішов двацять миль через полони гори та просив Ісуса, щоби Той зайшов до дому і уздоровив его сина-одинака, котрий близький смерті.

Була вже перша година пополудни в міся листопадї. З Кани, де був Ісус, до дому було пять годин ходу, а хлопець до за сонця міг був умерти. Сотник уважав Ісуса лиш за лікаря, та не знав, що Ісус може віть умерлих оживляти. Він не знав також Ісус може уздоровити его сина навіть зда не ідучи до него, як і коли захоче, тому, бо силу Бога.

Сим разом Ісус хотїв, щоби сотник се зумів, тому не сказав сотникови сейчас, щ синови поможе, хотяй Его серце було п любови і милосердя. Ісус хотїв, щоби сот зрозумів, що е ще більша ласка як уздоров тіла, а се ласка яку лиш Ісус-Спасител дати для душі.

Та жалем пригноблений отець не роз сего. Він бояв ся, що кожда страчена х може утяжити або і зовсім унеможливити сови виздоровлене его сина. Тому знепоко та знетерпеливлений сотник відізвавсь до Ісуса, „Пане, ходи до мого дому заки ще син жив“. На се не відказав сотникови Ісус — піду,

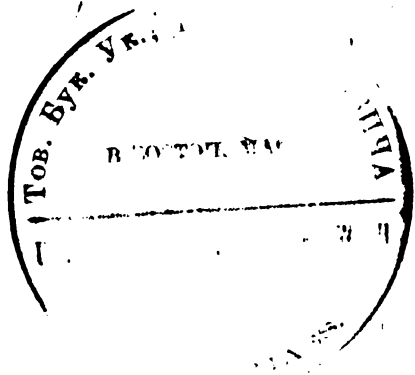
23. Кана Галилейска

спокійними та лагідними словами промовив: „іди домів, твій син живе“.

Велика різниця була між словами сотника „ходи“ і Ісусовим словом „йди“. Було щось чудного в вигляді Ісуса, звуці Єго голосу і способі обходження ся, що казало вірити сотникови, що Ісус має силу, о котрій він ніколи не думав. І сотник повірив словам Ісуса і пустив ся вдоволений домів, не просячи більше Ісуса, щоби з ним ішов ані питаючи, чому не йде разом з ним. Під вечер сотник умучений дорогою з Капернаум, щасливий вірою в уздоровлене свого сина, не спішив дальше а став на спочинок.

На другий день рано пустив ся дальше в дорогу, та не ішов довго сам, бо слуги вийшли ему на стрічу. Они хотіли поділитись з ним доброю вісткою, але сотник про неї дізнав ся вже зі слів Ісуса ще попередного дня. Слуги привитали свого господаря тими самими словами, що Ісус попрощав его, іменно: „твій син живе!“ На ті слова лице сотника не заясніло від радості і подиву, бо се не було жадною несподіванкою для него. Але він поспитав слугів своїх, коли его синові почало робити ся ліпше. З їх відповіді побачив, що від тоді, коли Ісус висказав Свої уздоровляючі слова.

Вітця що вернув з далекої дороги, р
привитали мати і уздоровлений син. І не
они самі, але і всі домашні повірили, що
не тільки чудотворний лікар, ало також
тель їх душ.

XX

Відкинений в Назареті

Назарет

Через тридцять літ Назарет був домом Ісуса. Він перебув в ньому свій дитячий, молодечий і навіть мужеського віку. Покинувши Назарет на певний час, Ісус вернув там тепер назад, щоби віддати місто в котрім жили Ёго земські родичі так довгі літа. Люди тамошні все ще мали повагу за столяра, за таку саму людину як Ёго батьки: Ісак, Ісидор, Ісидорів Якова, Осипа, Симеона і Юду.

Але сільський столяр відложив тепер на бік всі свої знаряди — щоби їх більше не уживати. Він мав тепер зовсім іньшу роботу. До нього не треба було Ёго столярських знарядів; тепер Ісус став навчати своїх земляків, яке то діло Боже. Він мав також показати їм себе очікуваним Месиею.

В суботу пішов Ісус до одинокої синагоги в Назареті, до тої самої сьвятині, де Він ще малим хлопцем до молитви до Бога молив ся. Була се правдоподібно стара синагога, побудована з білого мармуру, оздоблена з верху різьбами винних галузок і фігур гронна.

У ній не було пастира як се буває тепер церквах, але звичайно було кількох людей, читали Сьвяте Письмо і поясняли его людям. Однак кождий хто захотів — міг у ній говіти проповідати.

В сьвятини був оден ключник, чоловік, доглядав Сьвятого Письма, яке звичайно заховане в мальованій деревняній шафі, за якою ній шовковою материею.

Коло сеї шафки було підвисшене місце, котре виходили ті, що хотіли говорити. Ісус вийшов на се підвисшене місце. Ключник крив заслону і подав Ісусови звиток Сьвятого Письма, писане Ісаїї. Ісус розвинув звиток, найшовши місце, за котрим шукав, почав читати. Всі присутні повставали і слухали. Ісус читав лиш кілька слів, написаних ще сімсот років тому назад. Слова сі були о Месії, котрого Ісусові жиди очікували. Прочитавши, Ісус знов Писаня, віддав їх ключникови і після того почав жидівського усів, щоби проповідати. Всіх присутних в синагозі були звернені на Ісуса Торжественно і поважно відчитав Ісус пророка, тому всі зацікавились і слухали дуже уважно. Ісус говорив з мудростию і силою. Ніколи перед тим не чули присутні бесіди.

„Днесь слова Сьвятого Письма сповнились“

24. Христос в Синагозі

шах ваших," говорив Ісус, розуміючи під тим, Він є Спасителем, Христом і Господом як ангел назвав Єго на Вифлеємській полонині. Вони дуже зачудувались почувши такі слова. Вони не довіряли Єму. Деякі питались: „чиж се звисний нам столяр? Яким правом може назвати Себе обіцяним Месиею?“ Їїх очи западали ненавистію. Дальше дав чутись шепіт, що Він змінив ся в гнівні слова, крики та грози. Вони повставали з своїх місць, кинулись до Єго, витягнули Єго з біжниць, вивели за місто, заправили на вершок гори, і щоб звідтам кинути Єго в пропасть.

Спокійно і без упору дав ся Ісус провадити на гору — і не відкликав аж одного слова сказав, бо знав що говорив правду. Ісус міг перекопати їх о Своїм божестві поражаючи сліпотою, так що їх самих треба би було провадити. Але Він не хотів Своєю силою показувати Свою силу, бо уживав другої сили. Є сила невинності — такою була Єго сила. І є безсилність в злобі — безсильними були ті, що його провадили. Було щось в захованню ся Ісуса на ті свої події, чого не годві ми собі витолкувати, ні зрозуміти. Але те „щось“ зачудовало і здержало і здержало від сповнення їхнього наміру. Вони пустили Ісуса, а Той перейшов посеред них і пустив ся Своєю дорогою.

Жиди стояли, питали оден другого, завстились, розділились і розбігли ся. Се не од тільки раз Ісус показав таку силу над Свої ворогами. Сходячи з гори, Ісус правдоподібно кинув ще раз оком на Назарет і дім, в котрому прожив більшу часть Свого туземного життя і синагогу, в котрій звик був молитись, а в котрому Ёго тепер відкинули.

Ми назвали Ісуса Цвїткою Назарету. самі люди, що бачили як Ся Цвїтка цвила розвивала ся, відорвали Ёї тепер від пня своєї грубими руками. За якийсь час Тая Цвїтка затримала ще Свое прегарне жите, барву і запах в других частях Свѣятої Землі, доки Ёї знищили іньші, ще більше люті руки.

XXI

Купіль в Ветезда

Єрусалим

В якийсь час пізнійше припадав празник Кидів і Ісус пійшов до Єрусалима. Кудя не- Ісус ішов, всегда Єго очи були вітворені людську нужду, а Єго уха все були готові лухати плачу терплячих. І не все чекав Ісус, б люде просили Єго о поміч, бо не всі знали, Ісус міг їм помочи.

В Єрусалимі була купіль звана Ветезда; ци вірили, що ся купіль мала уздоровляючу у. Тому і не диво, що множество сліпих, ку- их і хорих на другі слабости приходили до купеди з далеких сторів, аби лишвилічити

Між хорими що були там зібрані, находив також чоловік, котрий не міг ходити вже за шцять нісім літ. Здоровий хлопець або дів- а думают, що се дуже зле і неприємно и кулявим хоч би лиш пару днів. Якжеж ними милосердя повинні ми бути взглядом людий, що суть каліками цілі довгі рока та

як вдячними і щасливими себе чути, коли добре здоровле.

Ісус був милосердний і помагав каліклою, якої ніхто крім Него не мав і не мав бачив бідного каліку лежачого при купелі. Ісус не мав навіть на стільки сили, що сам до води влізти і запитав его ласкаво: „хочеш бути здоров?“ Бідний каліка був тільки ослаблений на тілі, але також став всю надію на виздоровлене. Він не знав як зуміти слова Спасителя. Але питане Ісуса поставлене в так ласкавий спосіб а очи Єго так повні милосердя, що каліка розповідав про свою біду: він не мав чоловіка, який би ему поміг дістатись у воду.

Учувши се Ісус сказав до каліки: „взьми своє ліжко і іди!“ Каліка старався конати сей хоть як чудний приказ, а бо скріплений силою Ісуса, він дійсно встав брав своє ліжко і повний радости пустив домів.

Ісус сейчас відійшов з місця де зділав, щоби уникнути збору цікавої товпи, так каліка не зміг навіть довідати ся хто се его здоровив.

Жиди видячи, що уздоровлений каліка постіль, затримали его та говорили: „днес бота, не годить ся, щоби ти днес вів постіль“

25. Купіль Вітсайд

Они поустановляли правила, яких Бог ніколи не установляв і ганьбили чоловіка за се, що він не слухає сих прав. Однак уздоровлений, був сейчас готов з відповідію і мудро сказав: „Той що мене уздоровив казав мені взяти ліжко іти“. Тоді Жида переслідували Ісуса за те, що він ділав такі річи в суботу.

Ісус дав ся пізнати в Сьвятини уздоровленому каліці і перестерігав его перед гріхом какучи, що гріхи суть більшим злом як найгірша зороба. Опісля вернув Ісус над Галилейське море.

XXII

Ловля риб

Галилейське море, близько Напернаума

Одної темної ночі вибрались рибакі на галилейське море ловити рибу. Однак страшна буря перешкодила їм в їх роботі. Рибакі не мали успіху в ловлі риб, тай сіти їх зіпсовані та ушкоджені. Наконець почало свитати. Рибакі притягнули свої порожні лоди до берега та стали направляти піврані сіти і викидати з них пісок та камінці, що набрались туди вмiсто риби.

Люди довідавши ся про Ісуса в Єрусалімі, зiбрались на березі моря, щоби Ёго побачити та почути Ёго науки. Ісус вступив до човна Симона ученика Петра, знаючи, що той радо Ёму човно позичить, та просив, аби Петро відпхав та човно від берега.

Коли Ісус скінчив говорити, казав Петрові відплисти дальше на глибоку воду і закинути сіть на рибу. Змучений, заведений та думаючи про довгі, безкористні години, які провів в човні через ніч, Петро сказав до Ісуса: „Дякую, ми трудили ся цілу ніч і не зловили нічого“.

26. Ловля Риб

на Твоє слово я знов закину сіть.“ Тими
вами Петро неначе хотів сказати: „я не бачу
реби закидати знов сіти, бо я закидав їх без
іху через цілу ніч. Однак зроблю не так як
умаю і чую, а так як Ти хочеш, щоби я
бив, бо вірю, що Твої слова суть правдиві.“

І сталась дивна річ. Сим разом сіти не
мали порожні. Стільки риб наловилося у них,
сіти почали рвати ся. Петро і Андрій че
ли собі дати самі ради. Яков і Іван були на
тім човні. Дивлячись в сторону Петра, они
или як він і его брат мучились та давали
ки, щоби чим скорше прийти їм на поміч.

Коли Петро побачив, що Ісус зділав, упав
ед Ним на коліна і сказав: „Учителю — я не
остойний бути з Тобою.“ Ісус знаючи о кра
х прикметах Петра приготів був роботу
него, о котрій тепер ему сказав. Не бій ся,
зав Ісус, бо від тепер ти станеш ловити лю
д. Опісля звернувшись також до других уче
нів Своїх, Андрія, Якова і Івана, Ісус ска
в: „слідуйте за Мною, а я вас зділаю рибач
ми людей.“ І ученики сейчас покинули свої
і пішли за Ісусом.

Над берегами Йордану ті ученики стались
лідувателями Ісуса. Они вірили в Него як
сню і Спасителя і були готові робити все,
Він їм прикаже. Але тогди они ще не зре-

кли ся були свого рибачтва, щоби слїдув
Ісусом та помагати Ёму збирати слїдув
таких як і они самі.

Памятаймо особливо о Петрі і о сім ч
оно мало пізнійше повторитись в его прису
і наповнити его серце ще більшим зачуло

XXIII

Субота в Капернаумі

Капернаум

В нинішних часах, подорожний відвиджуючи Палестину, виходить на малу гору близько берега Галилейського та умучений сідає на відпочинок в тіни тихого каменя, та німих розважених мурів, котрі творили колись частину біжницьі в Капернаумі. І мимохіть пригадує собі роботу, котру Ісус перебув в Капернаумі та працю яку Ісус проповідав в біжниці.

Люди, з близька і з далека, чули за чуда Ісуса творив, і були дуже цікаві Ёго побачити. Наука Ісуса і Ёго проповідь дуже ріжнилась від науки книжників, се є учених людей, котрі проповідували в Суботу по божницях. Ісус розповідав зібраним о царстві небеснім та наставляв їх в який спосіб они можуть его досягнути.

Люди віддалились цілою душею слуханю нашої Христової, коли нараз дав ся чути переможливий крик чоловіка опанованого злим духом. Ісус приказав злому духови опустити чоловіка і той сеї послушав. Наука Ісуса зачудовала людей,

бо виділи, що Єго слово має велику силу. ще більше зачудовались они, коли побачили спокій і веселість на лиці чоловіка, котрий перед хвилиною корчився і вертівся.

Скінчивши проповідати, Ісус пішов до дому Петра і Андрія, wraz з товаришами Якова і Іваном.

Мати Петрової жінки мала велику горячку. Можливе, що її приятелі бачили сотника і його сина, котрий мав свого часу подібну горячку; тепер був зовсім здоров, і запросили Ісуса прийти до хати. Він не сказав лиш цілючого слова, як зробив, коли син сотника був хорий, але підступив до горячки, станув над нею і діткнув її за руки. І сейчас горячка опустила хору і услуговала Ісусові.

Але Ісусова Суботня робота ще не була покінчена а радше доперва зачата; бо хотая вже скінчив своє проповідане, але не скінчив був ще уздоровляти хорих — і Єго руки мовали ще багато до діла.

Новина о чуді в біжници і в домі Петра розійшлась блискавкою по цілім місті. Всі хори і терпячі стали вірити, що Той хто потрапляє одним словом, уздоровити опанованого злим духом або спасти недужу жінку, може гоїти всі слабости.

І так під захід сонця з вірою принос...

огі люди своїх хорих до Петрого дому, про-
ни Ісуса о поміч, котрої Лікар-Спаситель
тому не відмовив. Були там також приятелі
рих, родина, або і просто люди, що тільки
дікавости прийшли, щоби Єго побачити. Перед
мом Петра зібралось майже ціле місто. А Ісус
чи від хорого до хорого клав на них Свої
ки і уздоровляв їх. Сим чином в тишині піз-
ї години Ісус утишив багато стонів, зменшив
мало терпінь та розвеселив багато сердець.

Памятаймо ті руки Ісуса, бо они ще нераз
ісля уздоровляли хорих і їх благословили.

Субота скінчилась. Змучений Учитель і Лі-
р шукав спочинку в сні, але вставши завчасу
но, ще перед всходом сонця, пійшов на са-
ту, щоби в спокою помолитись. Та Ісус не
довго бути сам, хоть і в віддаленім місци,
Петро вдячний за чудо, яке Ісус зділав в его
мі день перед тим припровадив до Ісуса бо-
го людей і всі они просили Спасителя, щоби
їх не опускав. Але Ісус відказав: „я мушу
повідувати царство Боже також в других
етах, бо на се я тут зісланий.

XXIV

Ісус уздоровляє пронаженого і спараліжованого

Галилея

Настрашнішою зі всіх слабостей, які вали в краю де жив Ісус, була проказа. кожен мусів терпіти великі муки. без менчої надії на выздоровлене. Ані лікарів медицини нічого не помагали. Люди бо прокажених а навіть найблизші приятелі і ні не хотіли дотикатись ані услугувати ним, боячись щоби самі не заразились. кожен мусів жити сам або в товаристві тих людей хорих на ту саму заразу. Коли заражений переходив кудя люди не знали хоробі, або коли сів утомлений де небудь дорозі, щоби відітхнути а люди надходили нещасний мусів кликати до них з далека ідіть тудя, бо я нечистий“. Житє такого віка було дуже тяжке, прикре та безнадійна слабість з'їдала его тіло що раз більше аж смерть не закінчила терпінє нещасного.

Оден з таких прокажених в однім з го Галилеї приступив до Ісуса, упав Ему д

27. Уздоровленє Розслабленого

орячо благав Єго, кажучи: „Ти лиш Один, сли
речеш, можеш мене уздоровити“. І Ісус зділав,
го жаден рабин, лікар, приятель ані свояк
в би не відважив ся зробити. Він положив на
го Свою руку і сказав: „Я тебе вигою, будь
етий!“ І в тій хвили чираки і рани позами-
лись і погоїлись а ступи повідпадали.

Радостию переповнений, чоловік сей розпо-
ав всім о чудеснім виздоровленю, та місто
ачати, я нечистий, нечистий — не приступай-
до мене — він горлав, я чистий, я чистий!
дїть подивіть ся, що Великій Лікар мене ви-
ровив. Тепер той чоловік розпочав жити по-
н надїї і радости і перестав бути ходячим
упом.

Коли Ісус прийшов до Капернаума розій-
ась вість, що Він був в домі Петра, тож
ько людей напхалось, що не мали де примі-
тись. Між іншими людьми поприходили там
тож книжники і фарисеї з кожного міста Га-
неї, Юдеї і з міста Єрусалиму.

Боли Ісус проповідував, явив ся перед Ним
овік, але в зовсім інший спосіб як той про-
кений, що зістав опісля уздоровлений. Ноги
уки сего чоловіка були спаралізовані, він не
ними рушати і був зовсім безсильний. Та
сяй він був безсильний, не був без надїї. Він
ав і вірив, що коли Ісус других людей ви-

здоровив то і ему не відмовить. Чотири телі принесли его перед хату Петра, але так велика залягала подвіре і стояла перед рима хати, що они не могли ніяк дїпхати середини. Щож маля робити? — Вийшли сходах на дах, зробили в нїм отвір і пускати спускати хорого через сей отвір до комори в котрій научав Ісус. Все затикло. Поволили тихо спущали хорого на підлогу, а коли єсь сягнули, хорий подивив ся на лице Ісуса і не міг нічого говорити. Ісус перебив тих словами: „сину, радуй ся, бо твої гріхи відпущені“. Відпущене гріхів — видно бачило як вигоєне тіла. Ісус ужив тих слів лиш, щоби розвеселити чоловіка, але щоби научити деяких, що там прийшли і читались, але назирати за Ісусом в надїї, що удасть дещо найти, за що би могли Єго обговорувати. Деякі з книжників і фарисеїв пооден другого: „хтож другий може відпущати гріхи крім самого Бога?“ Они не говорили ясно, але Ісус знав їх гадки. Приказав вікови встати, забрати свою постіль і йти. Ісус те доказав фарисеям, що маючи силу Бога зарівно може гоїти рани як і відпускати

XXV

Маттей. Дванайцять Апостолів

Капернаум, гора Гатин

В Капернаумі жив чоловік по імені Маттей. Він займав ся збиранем податків для Римлян, котрі під той час володіли Палестиною. Жиди дуже ненавиділи тих, що збирали податки, тим більше, що митарі були дуже часто нечесні. Собливож ненавиділи они Жидів, що брали ся за сей бизнес. Маттей власне був Жидом і збирав данини; его ненавиділи свої власні люди.

Мешкаючи над морем Галилейським, в Капернаумі або недалеко него, Маттей, без сумніву, мав спосібність чути проповіді Ісуса та видіти його чуда. Він був приятелем Ісуса, однак не мав спосібности Ісусови того показати. Ісус знав про приятеля Маттея, тому одного разу будучи близько него, сказав ему: „слідуй за Мною“. Маттей послухав сего поклику. Він покинув все і пішов за Ісусом, щоби стати Апостолом і першим евангелистом, котрий написав історію Христа.

В тім часі Ісус пішов на гору помолити і молив ся Богу цілу ніч.

На захід від озера є лиш одна значна гора; она має два вертки, посеред котрих долина, що надає єї вигляд сідла. Ся гора звана під іменем Гатин, або попросту звана горою. Она є одним з найсвятійших місць на тій Землі. Коли нібудь мав Ісус розпочати яке важне діло, Він все виходив на відстоєне місце де горячо моливсь до Бога. Перебуваючи в Капернаумі, Він виходив на ту власне Гатин, а будучи в самоті роздумував о своїх будучих ділах. Сим разом приготував ся до праці яка ждала Єго слідуячого дня.

Дуже раненько вийшла громада Єго учеників до Него. Він радо привитав їх та вибрав дванайцять з поміж них, щоби їх вислати поповідати та дав їм силу творити чуда в Єго імені. Дванайцять вибраних мали покинути свої домівки і йти враз з Ісусом, ділаючи добрі діла. Вони мали також учитись від Него, щоби могли поповідати підчас Єго життя на землі, а особливо тогди, коли Єму прийде час вертати до неба.

Ті дванайцять учеників вибраних на столів були: Петро, відважний, серйозний, рьячого серця чоловік; Андрій, єго брат; Яков, найбільше любячий і улюблений зі всіх; Іван, єго брат; молодий, мислячий Филип з Ветса

28. Ісус і дванайцять Апостолів

Іертоломеї також званий Натанаїлом, мудрий добрий чоловік з Кани; Маттеї, колись знеаджений митар з Капернаума, котрий як і Іван в писати о ділах і житю Ісуса. О тих семох вже чули, але Ісус вибрав ще п'ятьох. Вони мали ся: Тома, що радувався Ісусом як своїм господом і Богом; два брата, Яков молодший і Юда; Симеон і накінець Юда, зрадник Ісуса.

Апостоли були переважно молоді люде. Деякі а можливо що вісім з них були рибакми. Деякі они походили з Галилеї окрім Юди, котрий походив з околиці Єрусалима, де жили книжники і фарисеї, котрим він пізнійше продав душу.

Апостоли не були людьми дуже ученими і не були богатими, але діставши силу від Ісуса, они були в вірі сильнійші і мудрійші від рабів і управителів жидівських. Як довго Ісус був на землі, Він жив разом з апостолами, учив їх о царстві небеснім та приготував їх до проповіданя слова Божого меж народами і будованя его церкви. З поміж апостолів Ісус вибрав собі трех учеників, Петра, Якова і Івана, котрі мали творити ще тіснійший кружок. З тих трех Петро і Іван були ще ближчими Ісусови. Але зі всіх дванадцять апостолів Івана любив Ісус найбільше.

XXVI

Бесіда на горі

Близько Напернаума

Коли Ісус був з Своїми учениками на Гатин, множество людей зібралось зі сторін.

Ісус і ученики бачили надходячих люду тому і зійшли з гори до них. Хорі що тут пішли або були принесені так тиснулись до Ісуса що Він не мав часу всіх з особна лічити; о навіть ті, що змогли діткнутись хоч би одежі, ставали здоровими.

Але Ісус мав того дня важнійшу і по важнійшу задачу до сповнення. Він бачив величезнім натовпі людей щось гіршого від бостий. Він бачив, що деякі з поміж зібраних там мали мильне понятє о своїх гріхах і о Царю царства небесного.

Они вірили в неправдиві поголоски в сячі ся до ожиданого царя жидівського. О з тих неправдивих поголосок було, що цар жидівський мав прийти на побереже Середземного моря і розказати філям водним викинути

29. Проповідь на горі

деги багато перел і других дорогих річей, які їм мали збирати. Друга поголоска казала, що сей цар прибере всіх Жидів в прекрасні будівельні сукні та одежі і вложить на них різні цінні камені, а буде їх кормити ще собою манною від тої, якою Бог кормив їх на пустині.

Нерозумні люди слухали та вірили в мудрість книжників і фарисеїв, хоча тая мудрість була правдивою, бо вони учили людей многих річей, о котрих Св'яте Письмо Старого Завіта нічого не казало. Вони думали, що чеснота чоловіка лежала лиш в публичнім сповнюваню деяких річей, без взгляду на се, чи чоловік був щирий і добрий в серці чи ні.

Тож коли Ісус скінчив уздоровляти хорих, він підняв очі до гори і помоливсь горячо до Свого Отця в Небі і почав проповідати.

В своїй науці Ісус ані не ганив людей за їх несвідомість та глупоту, ані не дорікав їм за їх гріхи, але научав їх.

Ісус учив їх: 1) бути покірними, милосердними, справедливими і совершенними, як і Бог; 2) щоби не гнівали ся, не ненавиділи, не говорили злих слів; 3) учив їх, що треба каяти ся за гріхів, любити, молити ся і вірити в Бога.

Крім сего дав Ісус людям правило, котре включає в собі всі правила о обовязку одного

чоловіка взглядом другого. Правило се звуть „все що хочеш, щоби тобі люде робили, їм“. Правило, се зовуть „золотим правилом“.

Дуже важне правило Ісуса е те, котрє говорить о любови Бога і ближнього, бо се будемо сповняти волю Божу що до любови тим самим сповнимо всі другі Ёго заповіді.

На закінчене Своєї бесіди на горі, Ісус зав, що ті, котрі послухають Ёго слів будуть вічно щасливі і безпечні, а ті, що не хотять слухати, будуть вічно сего жалувати.

XXVII

Ісус уздоровляє слугу сотника

Напернаум

Ісус зійшов з гори, на котрій проповідував з учениками Своїми а за ним товпа народа. безнастанно мав Ісус ревних слухачів, що о немав часу нічого з'їсти. Мимоволі пригадуться слова, які Він сказав при студні Синаї, „я маю поживу, о якій ви нічого не знаєте.“ І цими словами Ісус хотів сказати, що Єго скрієно в Дух Божий навіть на тілі.

Коли Ісус бесідував до народа, приступили до Него посланці від сотника, що жив недалеко Напернаума. Сотник або капітан військовий був слугою римського правительства, котре тоді правив жидами. Сей сотник був поганин, однак коли о Ісусі, він вірив і поважав Бога Жидів. Сотника сего Жиди любили задля того, що він був добрий чоловік і побудував Жидам в Напернаумі прекрасну біжницю.

Улюблений слуга сотника захорував і був того дня дуже тяжко і лежав вже на смертній постелі, коли сотник згадав на Ісуса та

післав до Него старших жидівських з пр
щоби Ісус прийшов до Ёго дому і у
его слугу.

Коли вже післанці відійшли, сотник,
певне знав як Ісус вигоїв сина богача
словом, навіть не видівши его, подумав,
може зробити те саме з его умираючим

Помимо того, що Жиди називали
брим, він не чув ся бути достойним пр
такого чоловіка як Ісус в своїм домі, том
другого післанця до Ісуса з оттакими
„я есьм сотником, я даю прикази моїм
рам, щоби они щось робили або нероби
я маю власть над ними, так Ти маеш
над слабостями. Они тебе послухають,
жовніри слухають мене. Скажи отже о
слово а мій слуга виздоровіє.“

Ті слова сотника дуже Ісусови под
тому Він обернувсь до товпи людей,
що сотник, хотій поганин, був ліпший
гих жидівських старших, бо увірив в Іс

Потім відповів Ісус післанцям: „іді
жіть сотникови, що най ся стане ему
він вірив“. І в ту саму годину виздор
тника слуга.

XXVIII

Ісус воскрешає сина вдовиці

Наїн

Знаємо що найменше о трех особах, котих Ісус воскресив з мертвих будучи на землі. Першою був син одинак, другою була одиначка а третою був одинокий брат.

В тій околиці жив молодий чоловік, одинокий син матери вдовиці. Слова „одинак“ і „вдова“ — представляють нам засмучену родину. О смерті старенького вітця серце вдовиці налялось вже тепер лиш на одинака сина, котрий в бути єї товаришом в самоті, потіхою в смутках а помочію на старі літа. Але він захорів умер.

Вдовиця жила в селі положенім на узгір'ю, котрого можна було бачити гору Тавор і другі гори. Імя сего села було Наїн, що значило — „граса“, але таким оно нездавалось більше вдовиці, бо все що було для неї в тім селі найкращіше — умерло.

Хата бідної вдовиці покриталась хмарою смутку та жалю. Старенька мати не могла ні їсти

ні пити, але задля болю що стискав її сиділа тихо на підлозі а від часу до часу бувались з її груди стони та звуки гірко чу, а сльози росили її очи та лице.

Підчас коли мати полишена так в сиділа та тужила — зовсім інший образ ставляв ся над берегами озера Галилейського. Правдоподібно — бідна вдова не чула як лікар виздоровив слугу сотника чудесним собом — а сли і чула о тім, то не знаючи був Ісус, не припускала, щоби Він мав привернути жите-здоровле — умершому синові.

В день перед похороном Ісус враз з учениками та численною товпою людей вийшов ся з Капернаума в дорогу до місцевости віддаленої о двадцять пять миль. Ідучи по бережу Галилейського моря, дальше, до ріки Йордану та долиною тогож імени, вийшов ся опісля на захід попри підніже гори покритої зеленим дубом та ялівцем, та жив ся до села Наїн.

На той час там мож було видіти два шкоти. Перший з них складав ся з людей, що ішли в гору повні радости, що будуть мати Учителя. Лікаря з собою, та готові слухати Єго. Другий похід сходил в долину повний скорботи та співчутя до вдовиці-матери. Сей другий

30. Воскресене вдовиного сина

ішов на жидівський цвинтар, щоби поховати
о одинака, сина бідної опущеної матери.

На переді сего походу ішло двох людей,
грали на сопівках; їх сумні звуки пригаду-
ли присутнім смерть. За ними слідували на-
гі плачки, що знімаючи руки понад голову
ючи в кимвали жалісно заводили за помер-
м. За ними поважно ішов мовця погребовий,
мав хвалити добрі діла небіщика, а на кінци
дувала нещасна опущена мати з роздертою
рхною одежою на знак жалоби. За матерію
ли люди вербовий кіш а в нім тіло небіщи-
Ті що несли тіло змінjali ся.

Жиди мали такий звичай, що коли похорон
в улицею, всі переходячі ставали і чекали
доки похорон не перейшов, а сли хто сидів
сей час, то вставав, щоби в сей спосіб від-
и послідню почесць умершому. Коли веселий
ід з Ісусом на чолі стрітив сумний похорон-
і похід, веселий похід станув, а лица всіх
рнулись в сторону нещасливої матери. Ісус
ож бачив нлачучу вдовицю і жалував еї дуже.
сам був сином і знав як прикро було би
матери. еслиб Він умер.

Частию похоронних відправ у Жидів, щоби
казати вспівчуте для кривних умершого, були
ва: „плачте ви всі, що жалуете за помершим“.
дивно, отже, звучали слова Ісуса, „не плач-

те“, в ухах бідної матери. Але звук Єго і спосіб в який вимовив ті слова · дока що Ісус жалував вдовиці. В хвилю п Ісус приступив до коша, в котрім бу небіщика — і легко діткнувсь єго. Лю несли вмерця — станули. Тоді Ісус пр до вмерця: „молодче — встань“, і м встав та почав говорити.

Як перёд хвилею жалем пригноблен відпроваджала тіло свого одинака-сина гробу, котрий лишивсь порожний, та з серцем повним радости відпроваджає матір до дому воскреспий син, хвалячи вючи Бога.

XXIX

Ісус прощає розкаяній жінці

Капернаум

Одного разу Ісус проповідав на горі близько Капернаума, та закінчив був свою науку словами: „прийдіть до Мене ви всі, що працюєте і будете тяжко обладовані а я вам дам відпочинок“. В товпі людей, що слухали слів Ісуса, була також одна жінка, котру люди знали як грішницю та ненавиділи її. Її гріхи були великі, отже і її журба була велика; вона не мала надії на щастя, а нужда яка її чекала, стояла перед її очима.

Слова Ісуса: „прийдіть до мене“, звучали їй чудно в ухах грішниці, бо таких ласкавих слів вона від живої душі вже за довгі літа не чула. Грішниця увірила словам Ісуса та бажала бути ближче Него, чути Ёго науку та отримати від Него той спочивок, той спокій, який Він міг їй дати. Грішниця хотіла прийти до Ісуса тілом і душею. Щоби се зробити вона стала способів.

В Капернаумі жив фарисей, по імені Си-

меон. Одного разу запросив він Ісуса до свого дому. Симеон дуже ріжнив ся від грішницї своїми думками о Ісусї і своїми почуваннями взглядом Него. Ніхто певно не знає, длячого властиво фарисей сей запросив був Ісуса до себе. Можливо, що зробив се лиш з цікавості, щоби міг побачити „чоловіка“, о котрім чув тільки чудних історій; а можливо, що запросив Ісуса, щоби мати честь, що приймав у себе так знаменитого Учителя; а можливо і те, що Симеон запросив Ісуса, щоби переконатись, чи Ісус дійсно був мудрійшим від книжників та рабів жидівських і чи Він був пророком. Але з якої небудь причини Симеон запросив Ісуса до себе, він не обійшов ся з ним як з гостем. Він не дав Ісусови води до обмивання ніг, не намастив Ёго голови оливою, ні непривитав Ёго поцілунком, після звичаю Жидів.

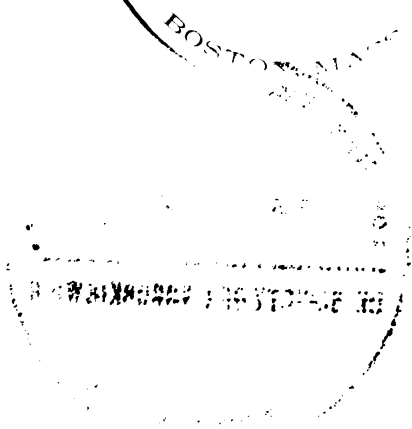
Фарисей хотів, щоби Ісус їв з ним і задля того він підсунув до стола Ісусови софу.

На той час прийшла до дому Симеона грішниця. Ніхто єї не просив, ні не кликав. Она принесла з собою пахучі масти і оливу.

Хотяй Симеоном незапрошена, грішниця приняла запрошене від Ісуса, котрий підчас проповідання сказав був: „прийдіть до мене“, і зі встидом та жалем за свої гріхи, упала Ісусови до ніг, обмивала їх своїми слезами, обти-

31. Покутница — помилована

рала своїм волосем, цілувала їх та намащувала пахущими мастями. Хоть і всі мовчали підчас коли грішниця мила ноги Ісуса, не були они без думки. І так грішниця думала о щастю, якого дізнала через діткнеє ся Ісуса, Учитель думав о рішниці яку видів межи злобним фарисейом а покаяною грішницею, а фарисей думав, що Ісус не міг бути пророком, бо сли би ним був, знав би, що ся жєнщина була грішницею і не позволав би єї умивати Своїх ніг.

Ісус перший перервав мовчанку та доказав Симеонові, що Він дійсно пророк, бо знав навіть Єго мисли. Опісля Ісус противставив спосіб в який обійшов ся з Ним Симеон хоч Ісус був єго гостем, з любовю, з якою грішниця віднеслась до него. Наконєць ущасливив Ісус грішницю словами: „прощають ся тобі твої гріхи“.

XXX

Ісус успокоює філі моря

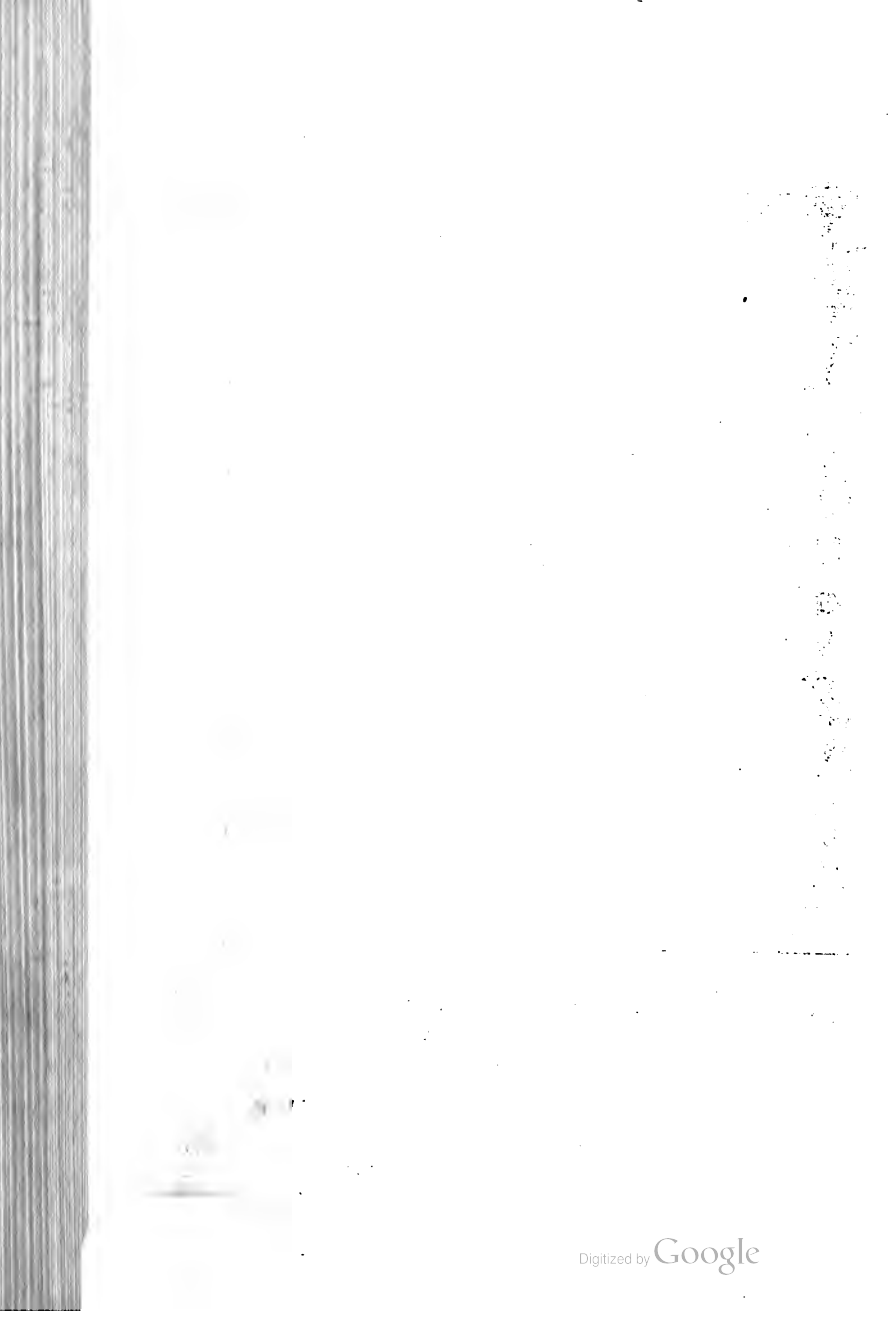
Галилейське море

Одного прекрасного весняного поранку анимони, туліпани і нарцизи красили поля лейські, а цвіти дерев додавали воздух чудесного запаху, Ісус скликавши своїх дванадцять учеників усїв враз з ними на березі моря. Але не довго они сиділи там самі, бо не мало множество людей зійшлося послухати Ісуса і тому Він увійшов в один з човнів та почав говорити в причтах, се є в повістках в життя а уживаних для пояснення правди.

Люди не будучи еше вдоволені всім що Ісус казав, чули рано, зійшли ся знов вечером. Але Ісус був дуже змучений і не в силі більше того проповідати, тому сказав до учеників: „Ідьте, правмо ся на другу сторону озера“ і ввійшов до човна. Ученики пішли в слід за Ісусом і тільки все було в порядку, відбили від берега. Ісус сидів в задній части лоди, а будучи дуже змучений цілоденною працею заснув. Сол

32. Христос в часї бурі

сон після чесно́ї хоч тяжко́ї праці, бо совісти покійної не безпокоять спомини лихих діл.

Та небавом сей спокій зістав перерваний, бо помежи високих гір на всхіднім побережу вера, сильний зимний вітер подув на води та змінив їх спокійне зеркало в небеспечні розгукані філі. Страшна буря повсталала. Чорні мари поволи посувались по небі та замінили оді ще ясну годину вечера в темну ніч. Від асу до часу блискавиці осьвічували лица перерашених учеників та лице Ісуса, котрий все це спав сном супокою. Громи греміли немов кажені. Розгукані філі били сильно у боки овна та падали на его поклад. Дощ лляв ся устими струями і наповняв човно водою. А Ісус все ще спав. Він спав так супокійно як олились на руках Марії. Колисаний філами вера у човні, Він спав так спокійно як спить матина в колисці, коли чуйне материне око беже єї.

Між тим хмари ставали що раз більше чорними а ніч темнійшою. Перелякані Апостоли гляділи то на наповняючий ся водою човен, то на розлючене море, то в гору на чорний небосклін, то знов на лице спокійно сплячого Учителя, то так дивно відбивало від цілого Ёго окрузєня.

Серед гуку филь було чути проразливий

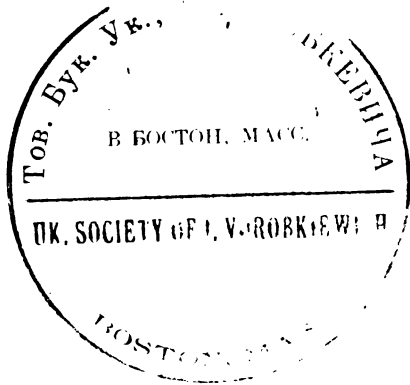
крик одного то другого Апостола: „спаси нас, бо потапаєм. Добродію, ч байдужно, що ми гинемо?“ Одна гад слово було у них всіх. Всі они бояли нутти; боялись також, щоби і їх Учитель нув враз з ними, їх Лікар і оживаний тогди всі їх пляни, всі надії булиб ся с. Они боялись, щоб філі морські не погл всіх і того, що було їм найдорожше.

Отворивши очи, Учитель сейчас по страх. Він почув також їх слова, котр майже докоряли Єму. Але Він підніс ся но, неначеб се не було підчас бурі, а лагідного, погідного дня, неначеб чути ні завиваня бурі ні голосу перест учеників. Сьвятий Маттей оповідає нам, відозвав ся до учеників словами: „чому ви маловіри?“ Він вперед хотів успо страх заки успокоїв бурю. Опісля вст очи до гори і простерши руки розказав розійтись, а водам утишитись, що сей лось.

О, як апостоли були тепер раді. Н тішились і люди находячі ся на мали що слідували всегда за Ісусом, та чуд що море успокоїлось. Они тішились, спас їх від неминучої смерти. Так тіши лись Мудрці зі всходу побачивши зв

еємську, яка присьвічувала їм дорогу до
са.

А всі що чули про се чудо хвалили Бога і
говорили між собою: „що се за чоловік, котрого
ухаяють навіть вітри і води?“

XXXI

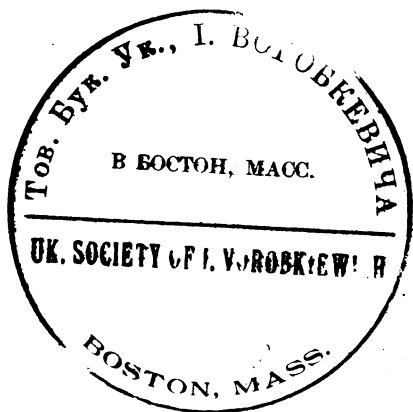
Ісус воскрешає дочку Яіра

Капернаум

На другий день після бурі, Ісус перешо з східного берега озера на західний, де було багато людей, щоби побачити Свого учеників. Чи очікуючі Ісуса дивувались чому послідної ночі так нагло устала буря на морі? Можливо, що довідавшись о чуді від тих людей, що знали о нїм а прийшли на малих човнах трохи раніше, були щоби побачити Господа бурі.

Того самого дня Маттей справив го в честь Ісуса, свого нового пана, бо тогочас мав він опустити свій дім і приятелів і в слід за Ісусом. Розмова при столі підчас стини велась о поважних річах, о великих справах і була би продовжалась ще дальше якби нагло зістала перервана.

В Капернаумі жив оден управитель бітв. Він був, правдоподібно, одним зі старших і був одним з тих послів, що при

вити Ісуса, щоби уздоровив умираючого
у.

Єго імя було Яір. Він мав дома одиначку—
у, котру дуже любив, називав еї цвѣткою
ни, сьвітлом хати, ягнятем.

Єї було дванайцять лїт, значить, она була
переходї з дитинячого до дівочого віку. Але
пнѣ повороту Ісуса до Капернаум она нагло
е тяжко заболїла, та дуже скоро тратила
свї сили. Єї отець посишнїз чим скорше до
у Матея, де був Ісус, упав Єму до нїг та
скавив: „Учителю, моя мала дочка лежить на
смертельній постели. Я молю Тебе, ходи та по-
клади руки Твої на неї, щоби она виздоровїла“.
Ісус сейчас покінчив Свою бесїду, встав від
її та пішов з Яіром до єго дому. В слїд за
ним пішли також многі люди.

По дорозї бїдна жїнка, що була хора мейже
ко лїг скїлька дочка Яїра жила, приступила
до Ісуса а дїткнувшись Єго одежи поздоровїла.
Ісус застановивсь на хвильку та заговорив до
її кількома ласкавими словами. Та коротка
та чїсу здавалась дуже довгою вїтцєви хо-
дївчинї, бо він боявсь, що єго дочка може
умри ти заки він поверне з Лікарем, Спасителем.
Ісус як дїйсно стало ся.

Не вєпіли ще дїяти до половини дороги як
анець стрїтив їх на дорозї, кажучи по тихо

до управителя: „не клопочи Учителя; твоє вже не живе; за пізно — все за пізно“. Я зажурився словами післанця, бо бояв ся і дійсно вже буде за пізно.

Ісус учув слова післанця а видячи, дуже сумує, сказав до него: „не бій лише віру а дочка твоя буде жити. На Ісуса, з радости приспіненим кроком по Яіра Великого Лікаря до свого дому.

Дім Яіра був покритий жалобою. Були наняті плачки і музики, що грали на собули були мушени, котрих одежі на знак жалю роздерті. Були жінки з розпущеним волоссям, голови були посипані порошком. Вони бігли в груди, кивали ся в одну сторону то плакали і заводили удаючи, що жалують помершої дочки та в співчують матері дійсно з жалю трохи не помирала.

Ісус застав в домі старшини наняті плачки в першій кімнаті до якої ввійшов. Сиділи та нещирі жалі неприємно вразили Ісуса, учує що задумував ділати, сказав Ісус до них: „по що вирабляєте непотрібні крики, чого хочете? Дівчина не умерла але спить“.

На ті слова плачки почали насміятися з Ісуса, тому Він вигнав їх з хати і не дав нікому ввійти до кімнати, де лежала помершої, крім трех апостолів Петра, Якова і Іоана.

34. Ісусе воскрешае дочку Яіра

на та родичів помершої. Се був оден з трех
учаїв, коли три улюблені апостоли товаришили
у та були особливими сьвідками Ёго сили,
ави і терпінь. Чи віруючий отець, настраше-
й а однак повний надїї не повторив жінці слів
са: „не бій ся, май віру, а дочка твоя вста-
!“ І чи не перестала тоді мати плакати та
вна віри прошептала до Ісуса: „я вірую“. Ісус
ихомирив товпу, що стояла на дворі і так
беспечив торжественний супокій в хаті. Він
тів, щоби на ново отвираючі ся очи дівчини
бачили насамперед не чужі а цікаві люди, але
що були єї найблизші і найбільше єї любили.
пер Ісус підійшов до ліжка, на котрім лежало
до дочки-одиначки, а взявши зимну руку тру-
заговорив: „Талїта кумі“. Ті слова суть дуже
жні для нас, бо се суть дійсно слова Ісуса
Він їх сказав, а не перекручені. Они зна-
ть: „Мое ягнятко, встань!“ Як любо мусїли
учати ті слова в ушах домашних, що тим іме-
м називали улюблену свою дочку-пестїйку.
На слова Ісуса: „Мое ягня, встань“, душа
рнулась у тіло дівчини — она отворила очи,
ала говорити — ходити. Памятаючи на єї ті-
сні потреби, Ісус приказав родичам, щоби
ли єї їсти, що они сейчас з поспїхом зділали.
А мала дівчинка знаючи як Ісус казав єї
стати з мертвих, думала про Него як про Вели-

кого Лікаря; знаючи, що она є „малим ягнотом“, котре Ісус воскресив з мертвих а опісля накормити, она дивилась на Ісуса як на Давидового Пастиря.

Незнати чи Петро пригадував собі свою дію, коли Ісус другим разом, але недалеко від того місця, давав ему приказ хоч і відмінного змісту, кажучи: „паса вівці Мої“.

XXXII

Ісус вдруге у Назареті. Післане апосто́лів

Галилея

В Капернаумі жили мно́гі люди, що радо
ухали науки Ісуса, вірили в неї і старались
для неї жити. Були там також люди, що були
вдячні Ісусови за те, що Він зділав для них, їх
решених або приятелів, уздоровляючи їх зі сла-
стий, чи в другий який спосіб. Але там були
і люди звані „грішниками“, котрих не-
виділи фарисеї; фарисеї не любили Ісуса
за те, що Він їв враз з грішниками за гостині
Матея. Чим більше доброго Ісус учив і ділав
там більше они Ёго ненавиділи, а чим більше
оні показував Ісус над людьми і річами, тим
більше они Ёму противились. Воскресене донь-
ця Яіра здаєсь було послідним ділом Ісуса пе-
ред Ёго відходом з Капернаума. Капернаум вже
не мав бути більше „Ёго містом“, хотяй Він
учав і пізнійше в околичних містах. Від того
часу Ісус мав стати вандрівником, котрий мав
ходити поміж народ і чинити добрі діла. Відки-
нутий в Назареті а тепер в Капернаумі, Ісус

сказав о Собі: „Син чоловічий не має де склонити“.

Але Ісус ще раз відвідав Назарет і пішов до синагогі, з котрої свого часу Єго по простацки вигнали. Від сего часу Він і зділав дуже много на доказ сего, що Він єсно Месия, Спаситель сьвіта. На жаль, Назарейців до Ісуса не змінилось, они в питали: „чиж се не столяр?“ Тому Ісус знов геть від них та від Свого родимого в котрім пробув свій дитинячий і молодечий.

Великий Учитель і Лікар милосердив лиш над тими людьми, котрі Єго бачили, і відкинули, але і над тими, котрі мешкали в містах і селах, яких Він не міг відвидіти. Ісус післав їм Своїх дванайцятьох апостолів два до кожного місця, котрі мали проповідувати науку Єго і уздоровляти хорих в Єго імях. Він дав їм власть і силу лічити всі хвороби і язви. „А йдучи“, говорив Ісус, „проповідуйте і зжучи, що зближало ся царство Боже.“ Ті слова, говорив також Іван Хреститель ще учителюванем Ісуса.

35. Ісусе уздоровляе хорих

XXXIII

Смерть Івана Хрестителя

Переа

Коли Ісус став проповідати, Іван Хреститель казав о Нїм: „Він мусить збільшатись а я мушу зменшити“. Ті слова доказують покору і вірність Івана на взглядом свого Господа. Іван не був зазисний. Він говорив, що радуєсь, коли бачить, як многі йдуть за новим Учителем а менче прийдуть до него.

Але вороги Ісуса в Єрусалимі ненавиділи Івана, бо він вчив, що Ісус їх Месия і Цар. Ім сего — Іван отверто ганьбив грішників за їхні гріхи. Се дуже не подобалось фарисеям і книжкам як і другим грішникам. а особливо королеви Іродови Антипї і королеві Іродїадї. За те що Іван отверто наминав короля за его гріхи, всадили его до вязниці. Всеж таки Ірод любив ся і поважав Івана і був би рад его освободити. Але мстива королева не вдоволялась звільненем Івана, она бажала его смерти.

Іван сидів у вязниці Махерус, що звалась тоді Чорною Твердинею. Она стояла на по-

лудневім березі Мертвого Моря. Імена сеї ниці справді зовсім відповідні для місця де нено найчорнійший злочин, завдано найлютої смерть. Ся твердиня була темна, понура ден вязень не мав надії утечи звідтам. днесь переходячи тамтуда можна виробити понятє до страшности сего місця, коли дивити з розвалин мурів в діл у мокрі темні ями, трик Іван мусїв перебувати через десять днів місяців.

І жив він там в вузькій камінній пивниці в неволі, вмiсто свобiдно ходити по околних місцях та проповідати слово Боже. Голова трик свого часу свобiдно розлягав ся понад берегами ріки Йордану, коли Іван научав єврейський людий, тепер занімів в темній пивниці відгомін відбивав ся о его власні уха.

Від часу до часу приходили до Івана близькі приятелі, бо сего жорстокий король хотїв єму зборонити, але по їх відході Іван став сумнійший, бо такі відвідини нагадували єму світ і свободу і приемности, які тепер єму недоступні. А нелюди-сторожі вязницї, як опісля переконав ся, були страшнійші для Івана як дикі звїрі на пустинях, серед котрих він жив.

В темницї думав Іван о Ісусі, котрий по час ходив долинами і горами та понад вод

Галилейського Моря, оточений численною товпою людей так як колись він був оточений над рікою Йордан. В своїй біді Іван післав своїх учеників до Ісуса. Ісус відіслав учеників назад до Івана з добрим вістям про свої діла а особливо про лічене хорих, творене чудес і проповідане евангелія бідним. Ісус хотів, щоб Іван і на дальше думав про Него як про Месію, Сина Божого, на котрого зійшов Дух Божий, коли той Єго хрестив. Опісля заявив Ісус, що між людьми не було більшого чоловіка над Івана Крестителя. І справді Іван був великий, хотяй і сидів в вязниці та хотяй погорджували ним і переслідували его за его вірність. О скільки більшим був він у вязниці від короля Ірода Антипи і від Іродіади в їх пишних палатах!

Богато часу минуло заки Іванові ученики принесли ему вісти від Ісуса. Ті вісти потішили Івана дуже та приготували его на все, хочби і на найгірше.

Була се весна, але зеленість ні запах цвітів не могли досягнути темниці Івана. За те доходили его крики та веселі сьпіви з поблизької королівської палати, де король давав величавий банкет на свої уродина. Через якийсь час долітали до его понурої темниці звуки гарф, труб, цимбалів, скрипок, сопілок та бубнів. Але чим більше лялось вина в горла ненаситних

гостий, тим' більше заглушали музику п'яних.

Опісля виступили танечниці, щоби розвеселити та забавити напів п'яних панів та урядовців, для котрих сей банкет був справлений. На кінець дівчата розступились, щоби дати місце княжній Саломі, котра була одинокою дочкою Іродіади і недоброю дочкою ще гіршої матері. Танець княжни був неприличний, грішний, він подобав ся п'яним гостям а особливо жидовським леви. Коли гості вихвалювали її зручність танцю, якийсь король дурною присягою з'обов'язав ся їй, що він зробить все, о що лиш попросять. Княжна пішла до своєї матери і спитала: „О що маю просити?“ Злобні очі матери заблестіли мислячи, і она сказала: „Преси о голову Івана Христьянського“. Коли почув се король, засмутив ся, щоби не ломити присяги і не повстидатися перед гостями, він казав своїм жовнірам піти до в'язниці — відтяти Іванові голову та віддати княжній. Невдовзі потім принесли вояки прив'язану голову Івана на полумиску і віддали княжній, а ся передала її своїй матери. Цей спосіб король, королева і княжна замордували того, кого сам Ісус назвав найбільшим з людей. Милосердя гідний король, що давши присягу без розмислу, не хотів її опісля змінити, більше бояв ся суду людий як суду справедливого.

го Бога. Гідні всякого милосердя також мати дочка, що жадали голови сьвятого чоловіка нагороду за грішне діло. Ученики Іванові, відавши о его смерті, прийшли, забрали о та похоронили его, а при першій спосіб-сти дали знати о тім Ісусови.

XXXIV

Шукаючи спочинку

Рівнина Бутаїга

В Сьвятій Землі були два міста, що з Витсайда, се е місто рибаків. Одно з них на західнім березі Моря Галилейского, др північно-східнім березі близько гирла ріки дану. Се послідне місто звали Витсайда. Водю було оно віддалене від Капернасі шість миль, але сушею о много менше. Найлюдне від сего міста лежав незамешкалий земля званий Бутаїга, покритий буйною трава ріжнобарвними цвѣтами, з попід котрими мовби вирастали круглаві, зелені пагірки. Ісуса дуже боліло з жалю за Іваном Хрестителем, котрий був Єго кривняком, предтеча і проповідником. Крім сего Ісус знав, що Івана суть також Єго ворогами і раді також згладити зі сьвіта. Тому не дивлячись Ісус шукав за супокійним місцем де би мог спочити. Крім сего Він був дуже змучений безнастанної праці. Так само були змучені Єго ученики, котрі тепер повернули зі свѣта.

пожи до різних місць, куда їх був післав Ісус. У той сам час прийшли до Ісуса також ученики Івана зі сумними вістями о смерті Христе-теля. Дванадцять Ісусом вибраних апостолів були розцікавили многих людей своїми про-відями, що ті прийшли враз з апостолами крити Ісуса, котрого чудесні діла привели їх думки, що Ісус стане їх Царем.

Умучений Спаситель видячи, що і Єго апо-стли також потребують відпочинку, сказав до них: „ходіть в віддалене місце, та відпичнім“. Вони тим вступили до човна, прямуючи до горбка, де могли бути самі і віддихати холодним гір-ським воздухом, що від часу до часу подував ві-нігом покритого вершка Гермону.

Але їх віддалене ся з Капернаум не вістало далеко, бо многі видячи куда пішов Ісус з апо-стлами, побігли довкола північного берега моря, де з людьми з поблизних осель, через котрі проходили і правдоподібно прочанів, що ішли до Єрусалима на празник Пасхи. Було їх разом кілька тисяч мущин, крім жен і дітей, що повні цікавості снішили за старшими.

На той час можна було там бачити два різні види. Перший: се Ісус з учениками від-почиваючий на горі, другий, се вид зібраних людей, що ревно шукали за Спасителем, щоби почути Єго науки. Ісус видячи як ті люди

ходили з місця на місце без проводира —
ючи за Ним — змилосердив ся над ними,
були неначе вівці без пастиря. З серце
ним любови і милосердя Ісус зійшов з г
них, гоїв їх рани та проповідав о Царс
жім. В сей спосіб доказав Ісус, що Він
Тим, ким Себе назвав в Єрусалимі — с
брим Пастирем.

XXXV

Пять тысяч гостей

Рівнина Бутаїга

Година за годиною скоро плили, коли умучена але зачарована голосом Учителя Товпа, мухала Єго та радувалась ділами Великого Ікаря. Сонце вже давно було перейшло понад море та гору Табор і потапало у Середземнім морі. Апостоли бачучи умучене людий, їх год, невігоду та небезпеку, задля зближаючої ночі і далекого віддаленя від їх домів, просили Ісуса, щоби відправив людий, бо они не мають що їсти.

Але Ісуса любов та милосердие були більші від журби учеників, і мудрість Єго була більшою від їх мудрости. З зачудованем почули ученики таку відповідь Ісуса: „люди не мусять відси відходити, ви дайте їм їсти.“ Опісля вернувшись до Филипа Ісус считав: „де купити хліба для тих людий“? На сі слова зачудований апостол пригадав Ісусови, що за всі гроші які були в їх спільній касі (правдоподобно коло 35 американських доларів) не змоглиб

купити досять хліба, щоби накормити всіх присутних людей. Тоді Ісус придумав як би сему зарадити, але не говорив нічого се апостолам. Мимо сего апостоли стали думати оден до другого, бо деякі з них бачили Ісуса в Кані Галилейській, отже догадувалися що Учитель і тут зробить щось подібного.

Між тим Ісус спокійно сказав знов і подивіть ся, скільки маємо бохонців. Деж они мали іти, та до кого? Лиш оден гелист Іван, записав сю історію і дає нам догадатись яка була відповідь. Она дуже цікава. Знаючи що має зробити, Ісус знав чого має се зробити. Іван описує, що Андрій сказав Ісусови: „тут єсть хлопчина, що має дві буханці і дві риби“. Був сей хлопець? Був се правдоподібно хлопчина, що послуговував Ісусови і апостолам за ними кошом з поживою.

Тоді Ісус вдруге сказав до апостолів і до всіх людей їсти“, а троха пізнійше: „скажіть людям, щоби посідали купками по пятьдесят“. Святий Іван каже, що на тім місци була велика зелена трава. Те саме каже св. Марко. Там всі посідали купками по пятьдесят на мураві, то се виглядало здалека як великі грядки покриті прегарними цвітами, бо

37. Чудесе накармлене тислчів

мали на собі одяги червоної, жовтої і синої барви, подібні до барви тамошних цвѣтів.

Хлѣб був ячмінний; такий сам як найбільшійші люди уживали за часів Ісуса, та яким правдоподібно кормив ся Ісус і Єго ученики. Риби були сушені, малі; тамошні люди звикли були їсти їх з хлѣбом. Можемо собі представити з якою цікавостію хлопчина передав Ісусови кошик з п'ятьма хлѣбами і двома рибами та як глянув за кожним Єго порушенням. Не менше цікаво гляділи на Ісуса апостоли і всі присутні. Ісус взяв п'ять хлѣбів і риби, взніс очі до гори і полагословив їх мабуть тими словами: „Нехай буде слава Тобі Єгово і Боже, Царю сьвіта, що рожнеш землі виростати хлѣб“. По сих словах Ісус переломив хлѣб і дав его ученикам, щоби розділили его між присутних голодних людей. Коли апостоли сповняли приказ Ісуса, хлѣба не було, але прибильшалося. Те саме сталося і з рибами. Всі люде їли і наситилися. Голод пяти тисяч муштин крім їх жен і дїтей зїстав заспокоєний, а крім сего лишилось ще дванадцять копів округин. Зачудована товпа заголосила: „Се є дійсно пророк, котрий мав прийти на сьвіт“.

Оповідать, що хлопчина, котрий послуговав Ісусови був той сам, котрого Ісус поставив в середині між апостолами коли проповідав о по-

корі. Другі знов кажуть, що по смерті Ісуса Іван заняв ся сим хлопцем і під его рукою він став спершу проповідником а пізнійше єпископом Антіохії і називавсь „Теофор“, се е „той хто носить Христа в серци“.

XXXVI

Ісус ходить по воді

Галилейське Море

до накармлення так великої товпи п'ятьма і двома рибами зробило велике вражінє присутних людей. Они були готові по що Ісус є очікуваний Месія і Цар, та буде ділати чуда і дасть їм земські дари думали, що Цар, котрий має прийти бити іменно такі чуда як се последнее і були готові укоронувати Ісуса сейчас, та домів в величавім поході з Ісусом на того дня Ісус одержував найвиспі почесности на земли. Ісуса дуже смутило, що не зрозуміли Ёго, ні не знали, що знає Царство, котре не було земске, але Царством людских сердець. Ісус мав таку причину побоюватись, що наколиб дозволив и Себе таким Царем, як се розумів на Ёго можуть засудити на смерть за бунт против римского уряду.

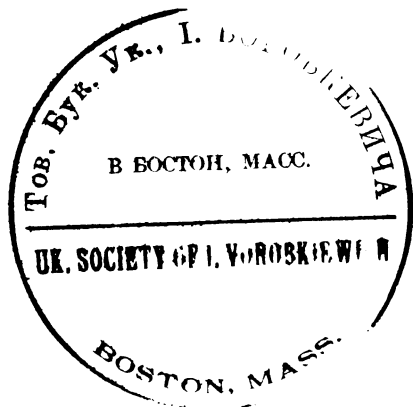
Ади не були певні чи Ісус схоче ся дати звати таки там на місци і тому придумали

спосіб, щоби Єго до того змусити. Коли побачив, що люди хотять прийти і на сил бити Єго Царем, Він приготувавсь, щоби можливити їх пляни. Навіть апостоли були самої думки що товпа людий. Онь думал надійшов час, коли їх Господь мав стати ским Царем, а они учасниками Єго поче сила. Тому Ісус приказав апостолам, щоби лишили людий і переправились на своїх на другий берег озера до західної Витса сам остав на взхіднім березі. Зчудовані приказом та заведені в своїх надіях, апостоли не хотіли зразу іти, доки Ісус не повторив приказу. По відході апостолів, Ісус відійшов домів товпу зібраних людий — покрити вправді на душі і тілі, але так само як апостоли, заведених в своїх надіях і плянах Ісуса.

Коли розійшлись люди, Ісус пішов поспитись, а коли наспів вечер Він був лиш один. Кілька годин перед тим Ісус враз з Своїми апостолами глядів на збираючих ся людий, а побачив як они розходились; одні пішком на північного берега озера, другі по приміру апостолів на човнах — водою. Сю ніч провів Ісус в тишині гір в самоті з Вітцем. Вже раз тим зділав Ісус так само, коли прибрав до себе малу громадку людий, яких тепер відіслав.

38. Ісус ходить по воді

не о котрих і тепер на самоті не передумати.

Та смерть Єго вірного предтечі Івана Ілля нагадувала Ісусови на Єго власну очу ся ще лютійшу смерть. Змилені поодий о Нім і Єго ділах також не справуєсво потіхи, але журили Єго.

Час коли Ісус так зажурений сидів, буря ла від сторони озера, котре апостоли тарались переплисти. Сильний вітер дув в них та гнав їх човна на середину бивав їх з дороги. Через цілу ніч они лиш три з шести миль дороги до Кана. Чи ж не пригадували они собі підчас шної ночі подібного случаю, коли Говув з ними і чув їх благаня: Господи, ас, бо погубнемо. Чи може дивувались ус наставав, щоби переправились на заберег і через те наразив їх на небеспор? Они удались на рівнину, щоби відщоби уникнути товпи яка всегда сліва ними; они були помучені і зовсім невані до трудів підчас сеї страшної ночі. лиш їх Господь був з ними, коба Він в ім на поміч! Так думали ученики нещщо Єго очи повні любови гляділи наний час, коли они боролись з філями милосердились над ними так само, як

милосердилися над товпою бідного та гол
народа, що був неначе вівці без пастиря.
бель на котрім були ученики находив
середині озера, а Ісус був лиш сам на су
діялось між третою а шестою годиною
Але Ісус не лиш глядів на переляканих у
ків. Він пустив ся до них іти, ступаючи
лях моря. До Него можна би віднести
псалмопівця: Твоя дорога — море, а Твоя
ка, великі води. Що Йов сказав о Бозі обр
те було правдою о Ісусі: „Він ступає по
моря“. Він беспечно ступав по філях озер
мов лушпиною кидали кораблем учеників
ученики побачивши Ісуса ще більше наст
лись. Они думали, що се дух іде по воді і
жаєсь до них та стали зі страху кричати.
почув їх крик і спокійним голосом відізвав с
Я, не бійте ся“. Почувши і розпізнавши
Ісуса, ученики успокоїлись а їх страх пере
ся в неописану радість.

Ся нагла зміна найбільше зворушила
і він закликав до Ісуса: Ся се Ти Го
зроби, щоб я прийшов по воді до Тебе.
слова Ісус сказав: „Ходи“, і Петро ступ
воді йдучи до Ісуса. Через якийсь час ві
ло ступав по розгуканих філях незважаю
бурю а все дивлячись на Ісуса. Але коли
нув на філі, коли побачив які они роз

ни почув на собі сильний подув вітру та в чорні, страшні хмари — Петро настра-я і почав потанати та кликати: Господи, мене. Будучи сам лиш з Ісусом на воді, благав Ісуса о поміч тими самими сло-якими будили ученики Ісуса підчас по-лої бурі, коли мало що не погибли; і так ди — так і тепер Ісус зганив Петра сло- „Маловіре, чому усумнівесь ся?“ По сих Ісус подав Петрови руку і витягнув его

ли Ісус і Петро увійшли в корабель, мо-окоїлось, втих вітер і они враз з дру-овнами скоро добились до берега.

тім так славнім чуді не лишь апостоли люди, котрі там були, славили Ісуса ги: Справді Ти еси Син Божий.

XXXVII

Христос, Хліб життя. Віра поганинки. У Єго

Капернаум. Околиця Тиру і Сидону. Декаполь

Коли після накормлення п'ять тисяч Ісус не схотів дати себе укороновати на цю землю, бо люди стали відноситись до Него менше, ніж хотіли. Вони мали на думці не душевні, а тілесні добра і дари. Вони гляділи за таким царем, котрий би розказав їх овочевим дачам родити овочі цілий рік, як в зимі так і влітку. Вони глядали за царем, котрий би приказав полям родити зерно вже готове до їди, як овочі, а їх винницям, щоби давали ягоди більше і як найліпшого винограду, словом, щоб Св'ята Земля стала найбогатшою землею в цілім сьвіті. Коли вони їли хліб і риби, які Ісус чудово кормив і наситив, думали, що такий Цар за яким вони ждали дійсно прійде між них — але коли Ісус не дав ся укоронувати — вони побачили, що завелись і не хотіли вважати, що Ісус є Цар-Месія.

Повернувши до міста Капернаум, котого Ісус сто відвиджував, помімо, що Капернаум є

се Єго домом як перед тим, Ісус зайшов до синагоги, котру свого часу побудував добрий плотник, а котрою заряджав тепер Яір.

Над дверима синагоги було начине з манною на памятку того, як Бог годував їх прадідів на пустини манною — подібно як недавно Ісус нагодував пять тисяч народа кількома хлібами і рибами. Ісус казав присутним, що як і свого часу зіслав манну, щоб заспокоїти лютий голод вибраних Ним людей, так тепер казав Єго, щоби дати супокій і вічне щасте їх душам. Він говорив: „Я єсьм Хліб Життя“.

Жиди слухаючі слів Ісуса дорікали Єму за те, що Він назвав Себе Хлібом зісланим з неба. На се Ісус відповів Жидам, що їх праотці, котрі їли манну поумирали. Він назвав себе Хлібом Життя, котрий може дати вічне щасте в небі, і додав: „хто вірує в Мене, має жите вічне“.

На ті слова — многі, що слідували за Ісусом і звались Єго учениками, відвернулись тепер від него і більше з Ним не ходили. Тоді казав Ісус до дванадцятьох апостолів: „чи і ви мене покинете?“ На се відповів Ісусови Петро: „Господи до когож підемо? Ти маєш слова вічного життя“. Ті слова потішили Ісуса, хоч і з другої сторони смутила Єго гадка, що і серед дванадцятьома Єго апостолами був оден, якого не був тої самої гадки що Петро. Тим неві-

рою був апостол Юда, котрий вже тоді неприязний Ісусови і котрий нарешті з Єго ворогам свого Господа.

Ісус покинув побереже озера Галилей а перейшовши країну в напрямі до Середнього Моря удався в околицю міст Тиру і Сидону. Він не хотів, щоби хтонебудь знав про сего Ісуса, не міг ся укрити.

Мати одної дуже хорої дівчини, що чудесних ділах Ісуса, шукала за Ним а давшись де Спаситель перебував, прийшла до Него, упала Єму до ніг и молила Єго, уздоровив єї дитину. Відна мати була поганка, але знала о Ісусі більше як многі люди, що довго з Ним були. Ісус уздоровив не тільки єї дитину, але і багато поганинок, сеї поганки задля віри, яку мала в Ісуса Христа.

По якимсь часі Ісус знов вернув над Галилейске озеро, але сим разом удався Він в південно-східне побереже в околицю звану Капаль, замешкану тогди через поганів, що не знали о Ісусі і уважали Єго за великого чудотворця. Довідавшись о приході Ісуса, погани тогди ішли до Него і приводили з собою сліпих и хромих, кулявих та хорих на різні слабости і немощи, і ставали у ніг Ісуса. Ісус уздоровляв їх.

XXXVIII

Глухі почули, сліпі прозріли

Денаполіс, Витсайда-Юліас

Поміж каліками, яких привели до Ісуса в Денаполіс був також оден глухий. Здаєсь, що сей каліка не всегда був глухий. Історія розкажує, що в дитиньстві він чув звуки життя в своїм родимім місци у горах. Однак там він не мав сподобности чути про річи, яких кожда жидівска дитина училась дома або в біжници. Він навчив ся говорити, але Его бесіда була звичайна, проста, як у котрого небудь молодого мешканця гір. Задля жальности „він оглух і мав трудність в бесіді“. Тільки кілька слів, представляють нам дуже сумний образ людини відтятої від цілого світа, бо хотіла б і сей бідака живи між людьми, всеж так був сам, бо Его бесіда була тягарем для него самого і неприємною для Его товаришів.

Серце Ісуса було всегда повне співчуття для калік, яких приносили до Него, і можемо сподівати ся, що Він не раз виявляв се словами або другим способом, про що однак нема писаного свідочтва. Але історія розкажує нам, в який

спосіб Ісус показав Своє вспівчуте сему за котрого его приятелі просили Ісуса, положив на него Свої руки. Ісус зробив це не в їх присутности. Спаситель взяв каменем собою на бік від товпи та дививсь на неба думаючи о великім его нещастю, котрого причиною було не лиш те, що був глухий і трудність в бесіді, але ще більше се, що і душа були темні і дуже тяжко було їх гнути. Чи ж при тій спосібности не думає також о нещастю многих других бідаків, не мали мови або слуху, або котрих руки були поражені, а ще більше о їх темноті і шевній, яку бачив всюди куди поступив со всіми людьми, яких стрічав? Пригноблені і нещастем терпячої людскости, Ісус взніс очі до неба і тяжко зітхнув.

Під той час глухий каліка почув дотичучої руки в своїх ухах і на язиці і в долоньових руках глухоти, почув знов голос Божий, голос Ісуса, що з Божою силою говорив до него: „Еффата“, що по нашім мовить „отвори ся“, або нехай твій язик розв'язав ся а уха твої отворять ся. І сей час язик розв'язав ся і він заговорив виразно і чисто і повернув назад до людей, котрих перед тим поглибив будучи глухим і безмовним, їх радість і радість були не до описаня. О як

40. Ісусе уздоровляє сліпого

Тов. Буз. Укр., I. БОТОВКЕВИЧА
В БОСТОН. МАСС.
F. ...

охочо сей чоловік мусів висьпівувати хвалу сузови словами: Він зробив все добре; Він глухим дає слух а німим мову.

І ще раз знаходимо Ісуса на північно-східнім побережю Галилейского озера, де приятелі сліпого чоловіка приносять его до Ісуса з просьбою о уздоровлене. Як глухий чоловік в дитячим віці мав добрий слух а пізнійше его уратив, так і сей сліпий колись видів а пізнійше сліп в наслідок слабости очий. А як Ісус відійшов з глухим від товпи, так само тепер взяв сліпого за руку і випровадив его з міста. Що говорив до сліпого новий проводир і які відповіді давав ему сліпий, коли так ішли разом в темне від людий місце? Не знаємо — але єсмо певні, що мудрість була у всім, що діяв Ісус. Наконєць знайшовши відповідне місце, Ісус заримав сліпого і положив Свої руки на его темні очі, питаючись чи бачеть. Сліпий відповів, що бачить людий, як порушають ся немов дерева. Напружаючи очі він зауважав, що его зір помалу поліпшає ся. Ще хвилька, ще оден док цілючої руки Ісуса і сліпий прозрів. Він бачив ясно людий і з невисказаною радостію приглядався предметам, котрі були скриті від его за так довгі часи.

XXXIX

Чотири тисячі гостей. Ти еси Христос

Денаполіс. Околиця Цезарії Філіпі

Коли Ісус накормив п'ять тисяч людей, Єго гості були понайбільшій часті з Капернаума і околиці. Се були Жида. Сим разом Ісус повторив те саме чудо в присутности чотирох тисячів людий. Але се не були Жида, се були погане, що слідували за Ісусом і через три дни слухали Єго науки аж вкінци не стало їм хліба. Як Ісус достарчив їди одним, так само готов був зробити се для других. Він казав: „Мені жаль сих людий і Я не пушу їх домів голодних, бо моглиб помліти в дорозі“. Апостоли неначе забули про попередне чудо, бо з недовірем казали: „Звідкиж тут в пустини, возьмемо стілько хліба, що би сю численну товпу накормити?“ І знов поспитав Ісус: „скільки хлібів маєте?“ Они відказали: „сім хлібів і кілька риб“. Ісус казав людям посідати, взяв хліби і риби, поблагословив їх, переломив і дав апостолам, що би роздали їх межі людий. Коли вже всі присутні наїлись, лишилось сім кошів повних окрушин.

41. Цезаря Філіпа і гора Гермон

Близько трицять миль на північ від озера Галилейського, у стопи високої, снігом покритої Гермон, лежало місто Цезареа Філіпі. У згаданій горі є величезна печера, з котрої бере свій початок ріка Йордан, слава Св'ятої Землі. Єврейські перепливають Галилейське [озеро] а опісля йдуть далі на полудне, доки не опиняться біля Мертвих Морей. В сій річці хрестив Іван Ісуса, і тоді дав ся чути голос з неба: „Ти еси мій улюблений“. Від того часу слова і діла Ісуса стали зватися, що Він дійсно Син Божий. Але Єврейські і краєві, Жиди, відкинули Єго в Назареті, в Назареті і в других місцях. „Він прийшов до нас і свої не прийняли Єго“. Був се сумний Ісус, але ще сумніший для Жидів, хоч вони не вірили сему. З серцем переповненим жалем і смутком, розказував їм Ісус о карі, яка чекала на них за се, що не слухали Єго проповіді, не каючись своїх гріхів, не вірили, що Він Син Божий, хоч чули Єго слова і бачили Єго чуда. Ісус враз з Своїми апостолами удав ся до Цезареї Філіпі. В дорозі Він відійшов трохи в сторону, щоби на самоті помолитися. Тоді прикликав до Себе Своїх учеників, і їм завдати два питання. Перше питання було: „за кого мають Мене люди?“ Їх відповідь була, що люди, котрі бачили і чули Ісуса, не розуміли, що Він Месия, Спаситель,

обіцаний Цар. Деякі казали, що Він Іван Хреститель, котрий став з мертвих; другі думали, що Єго наука так подібна до науки пророка Ілїї, що се певно Ілїя прийшов знов на сьвіт, а ще інші уважали Ісуса за Єремїю або якого другого пророка.

Засмучений відповідями апостолів на Єго перше питане, Ісус поспитав: „а за когож ви Мене маєте?“ Тоді Петро відповів за всіх апостолів: „Ти еси Христос, Син Бога живого“.

Ісус утішив ся, що бодай апостоли розуміли Єго. Він назвав Петра благословенним, бо ті слова були подані Петрови Єго Вітцем Небесним, котрий підчас хрещеня назвав Ісуса Своїм улюбленим Сином.

Але помимо сего ученики все ще думали о Христї як о земскім Царю з силою і славою, котрої учасниками мали стати. Тому Ісус розповів їм, що мало вкоротці статись; Він сказав їм, що піде до Єрусалима, де Єго відкине старшина жидівска, як Єго відкинули в Галїлеї. Дальше розповів Ісус Своїм ученикам, що в Єрусалимі будуть обходити ся з Ним в поганій та нелюдский спосіб, а вкінци убють Єго, та, що третого дня по своїй смерті Він воскресне. Ісус не сказав апостолам в який спосіб умре, що буде розпятий на кресті. Він сказав їм се доперва пізнійше. Апостоли уважали те все за

неможливі, они не думали, щоби те все могло статись, з їх Учителем. Они не розуміли слів Ісуса.

Апостол Петро був так зачудований сею бесідою Ісуса і так був певний, що Ісус мусить помиляти ся, що став говорити до Ісуса: Нехай такі гадкі будуть далекі від Тебе, Господи; се не зможе стати ся з Тобою. Хотяй Петро говорив се тому, що любив і шанував Ісуса, то однак тая бесіда була занадто сьміла і не на місци. Тому Ісус зганив Петра кажучи, що він не знає думок і плянів Бога і всегда думає про царство земне, а не царство Небесне.

XL

Переображене. Уздоровлене хлопця, хорого на умі

Гора Гермон, околиця Цезареї Філіпі

В тиждень пізнійше Ісус взяв зі собою трех улюблених апостолів, Петра, Якова і Івана, щоб були свідками найбільшої події в Ёго життю на землі, яка відкрила часть Ёго небесної слави. Місцем де Ісус завів своїх учеників була гора Гермон, котру Петро назвав також Святою Горкою, задля події яка там сим разом сталась. Се одинока гора, яку зовуть тим іменем в Святих Письмі. Она взносить ся немовби великан, понад всі другі верхи гір Ливанських, е всегда покрита снігом і можна єї видіти здалека, навить геть з полудня аж від Мертвого Моря. Вершок сєй гори був правдоподобно найвищим місцем на землі на яким Ісус стояв; з него міг Ён бачити дуже а дуже далеко. Він міг бачити Галазю, котроу мешканців научав, а котрі по-хажо сєго худюх для Ёго відкинули. Здіймаючись на верх гори, Ісус і апостоли чули при-красну раду, що шло з кожного верха, від кожного сєго сусєдкє і самота були, від-

42. Преображене

ком для них після трудів і безнастанної тяж-
раці на долах. Святий Марко каже, що
випровадив їх на високу гору, де могли
на самоті“. Девять учеників, котрі поли-
сь у стіп горі, певно дивувались сему
то, а ті три, котрі товаришили Єму, ожидали
ь нового і незвичайного. Святий Лука
иває намір Спасителя. Гора Гермон мала
ще одним місцем де ходив молитись
Три ученики, котрих Спаситель взяв з
о, були найбільше осьвідомлені зі всіх апо-
в — однак і вони потребували ще більше
іа та пізнання свого Господа і Єго царства,
кож більше сили, щоби могли перенести
що їх ожидало. Молитва для них була до-
потрібна, хоч була она потрібна і для
о Ісуса, бо Він вийшов на сю гору, щоби
товити Себе і їх до Своеї смерти, о котрій
росказав своїм ученикам тиждень тому

височини, на котрій тепер находились,
бачити майже цілу країну, та пригляда-
як сонце потапало в водах Середземного
Невдовзі темна ніч покрила Галилею, еї
рівнини і села. Ісус молив ся, каже пи-
до кого, се знаємо, а за кого — про се
легко можемо догадатись. О що Ісус мо-
я, про се Письмо Свiate не говорить, як

се говорить про Єго молитву в Гетсимаан час сеї молитви Ісус переобразив ся перестолом. Цілий Єго вигляд змінив ся, Єго засіяло мов сонце, а Єго одержа стала білою скучою, як сей сніг, що був на вершкуні.

Тоді прийшли два гості з неба. Один був Мойсей, котрий тисяч пять сот лїт назад, на горі Синай, дістав від Бога заповідей, і передав їх Жидам; але Жидаї всім слухали сих заповідей. Тому Ісус зійшов на сьвіт, щоби тих десять заповідей показати людям які они красні і дати спосібність спасти ся через покарання в Него — тим людям, котрі ті заповіді не люблять. Мойсей вже давно не жив. Єго сам Господь похоронив на горі Пізга, і він ще за життя глядів на гору Гермон та на Бога, щоби дав ему перед смертю таку заповідь. Однак Господь відмовив Мойсееві в таку заповідь і заборонив єму о се більше просити. Діже тепер молитва Мойсея зістала вислуханою і він зійшов з неба на гору Гермон в своє беснім тілі, щоби поговорити з Ісусом, і на сю коротку хвилю також прийняв Єго бесне тіло.

Другим гостем на Сьвятій Горі був Ілїя, один з найбільших пророків, котрий так само тому назад був живцем взятий до неба. Ілїя

зав о Христї, Ёго приходї на свїт, Ёго
Ёго муках і смерті і о тїм, що Христос
буде Спасителем людий.

Мойсей і Ілія були людьми, котрих Жиди
більше почитали, а їх слів найбільше слухали.
Мучені цілодневною працею і довгим та
вагим сніванем ся на вершок гори, Петро
і товариші, стали дуже сплячими і помимо
всіх старань таки поснули і не бачили від по-
чудної стрічи Ісуса з Мойсем і Ілією. Але
вони пробудились, побачили Ісуса в Ёго славі
і людий, котрі стояли з Ним та говорили
про приближаючу ся смерть Ісуса в Єрусалимі.
Петро і розмови небесних гостей, ученики
не знали хто вони. Петро урадуваний чудесним
з'явленям, позабув на неминучу смерть Ісуса, і за-
мов: Господи, добре нам тут бути; поставмо
тут шатра, одно для Тебе, друге для Мойсея, а
третє для пророка Ілії. Під той час, Петро не
знав про се, що вкоротці місто бути в това-
рстві з Мойсеєм і Ілією, Ісус знайде ся межі дво-
х чоловіками в темнотї, та покритий встидом.

Враз надїйшла хмара і закрила їх, а з тої
хмари дав ся чути такий сам голос, який ми
раніше чули на берегах ріки Йордану під час
з'явлення Ісуса: „Сей є Син мій улюблений“.
На горі Гермон були ще додані слова: „Ёго
слухайте“. Ісус був більшим від Мойсея і Ілії

і люди повинні прийняти Єго науку і Єхати. Здивувані і перелякані ученики лицями на землю, але Ісус підійшов і діткнувши ся їх сказав: „Не бійте ся“. ученики повставали, хмари вже розступились, гостий небесних вже не було, лиш сам Ісус між ними. Петро ніколи не забув ані гори Івані зей ночи, ні голосу та виду Ісуса. Як трийпять літ пізнійше написав він сї „Голос, який дав ся чути з неба, ми чули з Ісусом на сьвятій горі“.

На другий день досьвіта Ісус і три апостоли зачали сходити з гори. Коли вже були на середині, спіткала їх велика товпа людий зібраними був також отець з божевільними хлопцем, який надармо надїяв ся, що у Ісуса уздоровлять его дитину. Ісус почувши ані чина-одинак терпів ціле жите, велїв привести перед Себе. Батько привів дитину перед Ісуса і молив Єго словами: „Сли Ісусе дещо порадити, змилосоуди ся над нами, бо не можеш допомогти нам“. Ісус лагідно зганив батька сумніву який мав о Єго силі, і сказав: „Як можеш вірити; для віруючого є все можливе“. Повний надїї і страху отець закликав: „Господи, поможи мому невірєству“. Ісус уздоровив хлопця і віддав вітцеві, так само, як се Ісус коли воскресив молодця в Наїні і віддав м

XLI

Дитя в середині

Напернаум

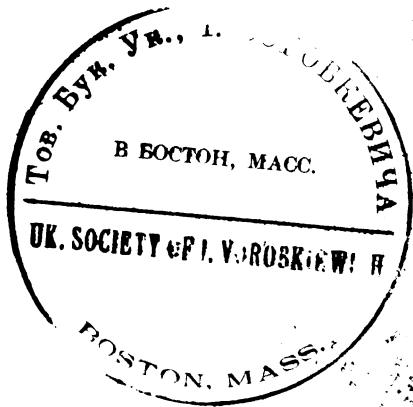
Ісус wraz з Своїми учениками пішов з Цезарії до Філіпі до Капернаума. Здаєсь, що Петро і Андрій прийшли наперед других до хати Петра. Не знаємо о чім оба говорили по дорозі, але гадуємось однак, що предметом їх бесіди було те, що сталось на Сьвятій Горі. Але знаємо, що всі ученики, котрі справді були добрі люди, ще не совершенні, розправляли по дорозі питання, і тим, хто має бути найбільшим в царстві Небес; вони все ще мильно думали, що Ісус буде правити на землі так як другі царі.

Можливо також, що підчас коли Петро, Яков і Іван пішли з Ісусом на гору, девять учеників оставших на долинні завиділи трем вибраним апостолам. Коли апостоли дійшли до хати Петра, встидались розказати Ісусови про свою перечку. Однак Ісус знаючи мисли їх сердець, перервав їх мовчане встиду і посчитав: „о чім ви так розмовляли між собою по дорозі?“ Ученики не відповідали на се Ісусови, але Він

і не потребував їх відповіді, бо „знав що є в чоловіці“. По короткій мовчанці, котрийсь з учеників, все еще роздражнений недавною суперечкою, запитав Ісуса: „хто буде найбільший в Царстві небеснім?“ На се питане Ісус не відповів нічого.

Зі спокоем і сумом на лиці усів Ісус і так говорив до апостолів: „хто хоче стати першим між людьми, мусить бути послідним між ними і слугою всіх“. Опісля прикликав мале дитя, правдоподібно Петрового сина, і посадив его коло Себе поміж учениками, так що всі могли его бачити. Потім взяв дитину на руки. Ученики не могли розуміти поступованя Ісуса, але Спаситель знав що задумує ділати. З цікавостію приглядались апостоли Ісусови і дитині, але се їм не дуже подобалось, бо они не любили брати собі приміру з дітей.

Коли Ісус поставив дитя поміж учениками, то се зацікавило їх, але ще більше зачудували їх отсі слова Ісуса: „если не навернетесь, не відкинете гордості і честолюбивості і не станете такими як малі діти, то ніколи не дістанетесь до Царства небесного“. Що розумів Ісус під тими словами? Які се добрі прикмети мають діти, котрі апостоли і всі люди повинні мати? Ті добрі прикмети, се лагідність, довіре, ласкавість, послух, покора, любов.

43. Діля по середині

Св'яте Письмо не говорить який вплив на учеників мали сі слова Ісуса, і сумніваємось, чи ученики зрозуміли точно сю науку Ісуса, бо і пізнійше бачимо між ними ті самі мильні думки та гордість.

Але час змінив все тое і нарешті ученики поняли, що розумів Ісус під Своім Царством і вже не питались, хто в царстві буде найбільший. Рівнож гадки їх і почування взглядом дитий дуже змінились, особливо у Петра, як се побачимо опісля.

З дитиною на руках, Ісус дав апостолам науку як обходитись з малими дітьми. Єго слова повинні бути щастем для кожної дитини і наклонювати єї до доброго. Єго слова були такі: ,стережіть ся погорджувати дітьми, бо їх ангели все оглядають лице Мого Вітця, котрий є в небі.

XLII

Хата в Витанії

Витанія

Після короткого побуту в Капернаумі знов пустив ся в дорогу до Єрусалима, задовго мав відбутись празник, що був тійшим і найбільшим зі всіх трех річнихників. Сей празник мав пригадувати ті часи, коли їх предки мандрували через Єгипту до Сьвятої Землі, і були змушені кати в будах та шатрах через сорок років, що сей празник випадав після жнив, і уважали его також празником подяки. Сей тривав вісім днів і за той час люди збиравались бливо мушени, жили в будках побудованих з галузок пальмового, оливного або сикоморового дерева, поставлених на подвірях, по улицях і поза мурами міста. Був се празник радости так для мешканців самого Єрусалима як і для тих, що прибували тудя зі всієї Сьвятої Землі.

Недалеко Єрусалима, відділене від нього Оливною горою, лежало село Витанія.

44. Ісус, Марія і Марта

сестра Марія спокійно відпочиває слухаючи Ісуса, стала заздрісною.

Нема сумніву, що Марія була б рада за свою сестру в роботі, але Марта не думала про неї, але знетерпеливлена і в поспіху жила за Ісуса. Це не було гарно і Марта пізніше жалувала свого поступку. Слова були такі: „Господи, чи Ти не вважаєш, що моя сестра Марія мені не помагає, щоб я могла жити? Скажи їй, щоб мені допомогла“. Але Ісус не казав відходити. Своїй улюбленій у відповідь. Змісто того Він лагідно зганив Марту своїми словами: „Марто, Марто, журиш ся і турбиш ся багато, а одна лиш річ є потрібна, якою же вибрала собі сю ліпшу частину, якою не відбере від неї.

XLIII

Празник Кучок

Єрусалим

Подорожні, що прибули зі всіх сторін Сьвятої Землі до Єрусалима на празник, хтіли бачити великого Лікаря і Учителя.

Через цілих два перші дні они допитувались і шукали за Ним надармо. Наковець найшли Єго в Сьвятини, як научав товпу людей зібраних вколо Него. Деякі з присутних були привні Ісусови та тішились, що можуть бачити і слухати науки Того, Котрого слава і імя дійшли навіть до далеких їх сторін. Інчі були орогами Ісуса, і булиб певно раді Єго сіймати і убити, еслиб ве боялись зібраних вколо Него, що були готові Єго боронити.

Послідного і найбільшого дня підчас празника була дуже цікава і важна відправа. Сьвяточна процесія вийшовши з Сьвятині при звуках музики посувалась поважно, а перед вів свьязчик, що ніс в руках золотий збан. У топи гори, на котрій стояла Сьвятиня, було

Сілоамске жерело. Тут сьвященик на золотий збан водою і відносив его назад до вівертині. Коли сьвященик увійшов в ворота „воротами води“, триразовий звук труб знав людям, що сьвященик вже вернувся. Вони повинні его прийняти та взяти участь в служеню. Під проводом музикантів сьвященик повторяв слова сьвященика і говорив: „Дякуймо Господу; О, Боже, благослови нас“; та „дякуймо Господу“. Сьвященики і люди співали пісні в честь Бога при помочи звуку труб, а інші другі склоняли голови та тихцем молили.

Перед олтарем в сьвятини була срібна чаша, до котрої сьвященик, що нес збан, вливав воду з жерела Сілоамского. В час того присутні підносили до гори хліб, який мали при собі, та співали похвальні пісні, а звук труб розлягавсь по сьвятини навкруги нею. Між Жидами була пословиця, що хто не бачив радости підчас виливання води в Сілоамскої, ніколи не бачив радости в своїм життю.

Але там була ще більша радість для людей, еслиб були лиш увіривши в хвилину пізнійше роздався спокійний, тихий голос Ісуса: „Если хто з вас спрагне, нехай прийде до Мене, а Я напою его“.

Се були ті самі слова, які Ісус сказав до сина марьянці при керниці Сихар. Він говорив:

45. Ніколи ніхто не говорив так як сей Чоловік

кого ті, що повірили в Него мали дістати, а
ий то дух мав їх наповнити більшою і дов-
тривалою радістю від тої, яку відчували
в'ятини підчас богослуженя.

Коли Ісусе заговорив, многі взяли Єго за ве-
го пророка; другі казали: „се Христос“. Ще
почувши, що Ісуса називають Христом,
отились і зненавиділи Єго ще більше.

Фарисеї післали своїх слуг до Св'ятині, що-
ловили Ісуса та привели Єго перед них.
к слуги, слухаючи так мудрих і ласкавих
Єго, побачили, що Ісус був невинний, від-
опустила їх і они вернули назад без Ісуса.
Архиереї і Фарисеї повні гніву і ненави-
питали слуг: „Чому не привелисьте Єго?“
е слуги відповіли словами, в котрих місти-
велика правда: „Ніколи ще чоловік не го-
в так, як сей чоловік“. За се Фарисеї на-
и їх дурними та насмівались з них. Ніко-
приятель Ісуса, хотяй бояв ся вітверто до
признати, говорив ласкаво о Ісусі та дока-
в старшині жидівській, що жаден чоловік не
нен бути несправедливо погублений і то
без суду. Але слова Нікодима ще гірше
отили злобних Фарисеїв і они з него також
мівались.

XLIV

Уздоровлене сліпого від роду

Єрусалим

„Я есьм Сьвітло землі“. Так назвав Ісус на подвірю Сьвятині і Він дійсно пр з неба, щоби таким сьвітлом стати. Брак порівнують з темнотою а правду зі сь Ісус був Правдою. Через ціле Своє жит людий річи, які їм доконче треба було говорив їм про те, чого они ніколи пер не чули і про що без Ісуса булиб нік могли довідатись. Ось чому Ісус був Сь землі. Та гордим жидівским учителям так подобалось, що они підняли каміне і бутові Ісуса ним убити; однак Ісус сх ся перед ними і вийшов з сьвятині поми го, що се був дїм Єго Вітця, в котрім Іс за дїтиньства як і в дорослім віці, дум дїла Свого Вітця. Він був великим Учи Сьвітлом, котре Отець зіслав на землю, показати людям дорогу до неба. Він е лом людских душ, без Котрого они те від чоловіка сліпого від роду, котрого Ісу

46. СЬВІТЛО СЬВІТА

при дорозі, вийшовши з сьвятині. Бути
родженим — ніколи не бачити лиця віт-
татери ні приятелів; ніколи не бігати, ні ба-
ць свobodно, як другі діти, що мають здо-
очи; ніколи не бачити ні лету птиць, ні
пливучих потоків, ні бігу хмар по голубім
ніколи не бачити краси цьвітів ані навіть
тати що се е барви; ніколи не приглядатись
кам, ні читати книжок; віколи не бачити
ні долин, моря ні озер; лиш все відгадувати
до приятелі на дармо старають ся описати;
и не зазнати тих радощів о яких другі
росказують, але без найменчої надії на
все лиш мати вколо себе темноту від
ньства аж до смерти — се справді дуже,
же прикро. А коли ще подумаємо, що
й чоловік не може працювати лиш мусить
залежним від приятелів або й чужих лю-
о кусник хліба, то стан сліпого чоловіка
кесь нам ще сумнійшим.

Такою була доля власно сего бідного слі-
жебрака, що стояв біля воріт міста, і пе-
котрим Ісусе остановив ся помимо того, що
утікав перед ворогами.

Коли Ісусе глянув на каліку оком повним
и і милосердія, апостоли зачитались Учите-
дну річ, котра нам може видатись дуже див-
але котра такою не була тоді і при такій

нагоді. Тодашні люди думали, що еслі на родилась сліпою, то се була Божа якийсь тяжкий гріх, тому поспитали У „Господи, хто згрішив, чи сей чи его род він родив ся калікою?“ Ісус відповів ученикам, що они помиляють ся, та щтво сего чоловіка незначило ще, що він родичі були більшими грішниками від, але що Бог дозволив на каліцтво сего в тій ціли, щоби Христос міг на нїм своє милосердіє і силу.

Через весь час сеї розмови Ісуса з ками каліка мовчав, але думав багато. во, що і він також думав, що его калі кара за великі гріхи, і тому певно немшив ся почувши слова Ісуса, що так н як вдячним мусів він бути для Ісуса з слова; і як дуже цікавий довідати ся той чужинець, що знає історію его життя его родичів; та як повний надії, що милосердіє і сила будуть доказані прив его зору.

Наконець наступила загальна тишина самим і збільшилась нетерпеливість біділіки, котрий рад був доконче знати, що робив. Тимчасом Ісус плюнув на землю еї слини і землі зробив болото. Опіслав сям болотом очи сліпого і сказав ,

і умий очи в жерелі Сілоамскім“. Не сумні-
сь о силі Сего, котрий заговорив був до
так ласкаво і мудро, каліка сейчас послу-
чудного приказу і шукаючи своєї дороги
цею пустивсь через ворота міста, вздовж
ни Кедрон, до керниці Сілоамскої. Вслід
ним побігло багато цікавих людей. До тої
керниці, з котрої перед хвилею брав свя-
тик воду у золотий збан, встромив каліка
руку і обмивши нею очи, прозрів. Се-
ний раз побачив він в повній красі світ-
лотрім тільки роки жив, а котрого перед тим
ни не видів. Тому сейчас повернув назад
більшою радістю в серці від тої, яку
дав святик повертаючи з водою в золо-
тбані назад до Святині. Можемо догаду-
сь, що бувший сліпець з вдячністю шу-
тепер великого Лікаря, але Єго не знай-
опісля врадований повернув до дому, а многі,
нали его лиш як сліпого жебрака, стрічаю-
его по дорозі, казали: се він; другі, ні,
лиш подібний до него; між тим як він сам
голосив: „так, се я той сам, що був слі-
від роду“. З якою великою радістю гля-
він перший раз в лице своєї матери, котра
го народження дивувалась, чому так велика
журба зійшла на них.
Була Субота того радісного дня коли слі-

пий каліка зістав уздоровлений. Жидівщина понастановляла много дурних прано съвяткованя сего дня, котрих Ісус придержуватись. Старші жидівські питаровленого, що Ісус ему зробив і він розказав. Почувши се старші відповіли, що чоловік не е від Бога, бо не съвяткуе. Ми знаем, що він е грішник“. По тім е допитували уздоровленого, в який спосіб его виздоровив, надіючись в сей спосіб щось против Ісуса, але ущасливленый став їм строго і справедливо дорікати і свого Лікаря. Слова каліки і ненависть са так розлютили старших, що они стали бити Ісуса і бувшого сліпця; вкінци его від себе та заборонили ему прихосьвятині, а людям наказали говорити або ему помагати.

Довідавшись о неласкавім і несправедливім поступованю старшини, Ісус відшукав уздоровленого і сказав ему, що Він е син Ущасливлений чоловік глядів на Ісуса котрі Той ему отворив і в своїй душі що Ісус розумів, коли говорив в Сьвятесьм Сьвітло землі“

XLV

Вівчар — Спаситель

Єрусалим

Сім сот літ перед приходом Христа на сьвіт, пророк Ісаія сказав до Жидів: „пам'ятайте, що Господь Бог буде кормити своє стадо, немов вівчар. Він возьме ягнята на Свої руки і буде їх носити при Своїй груді“. Сто двацять п'ять літ пізнійше сказав Господь до Жидів через пророка Єзекіїла сими словами: „ви Мое стадо, а Я ваш Бог“. В якийсь час пізнійше сказав Бог о Жидах так: „поставлю над ними одного пастиря; Він буде їх кормити і буде їх вівчарем“. Наконєць прийшов Сам Христос і сказав: „Я єсьм пастир добрий“. Він сказав се сейчас після чуда при керниці Сілоамській.

Сліпий Єрусалимський каліка, котрого уздоровив Ісус, знав більше о Христі як Фарисеї, котрі уважали себе за мудрих учителів, проводирів жидівського народу; незнаючи хто був Христос і відкинувши Єго науку, они не були спосібними учити других.

Уздоровлений сліпець, відкинений Фарисей, здавався Ісусови неначе бідна вівця, що вірного та лютого пастира. А Ісус був не тільки пастир, Він був добрий пастир, одинокий, добрий Пастир, правдивий Пастир, не так як інші і ліпший від всіх других, які добрі они були. Христос пояснив людям, чому Він був Пастир та хто Їго вівці.

В краю де жив Ісус, пастир дбав далеко більше о своє стадо як пастирі в нашім часі. Він перебував з вівцями цілими днями а і ночами. Кождїй вівци давав пастух ім'я. Ім'я вівця научилась пізнавати і приходила до пастуха на єго поклик. Він пам'ятав, що вівці не суть сильні і не можуть боронитись як інші сильніші звірята. Тому пастир ішов перед ними а вівці слідували за ним, бо вірили в нього підчас коли чужого чоловіка дуже боялись і перед ним утікали. Вівчар водив їх то на луки покриті зеленою травою де вівці могли поїсти і відпочивати; то до жерел і потоків де могли напитись свіжої води; то знов на гори де хоронились перед спекою горячого сонця. Если котра з овець відбігла і загубилась, вівчар глядів за нею, а найшовши єї, приводив її до свого стада. Він був ласкавий і добрий до тих хворих овець і покалічених, а особливо був добрий до ягнят. Вівчар стеріг своє стадо від

47. Добрий Пастыр

рив, котрих убивав або відганяв не раз з на-
енем свого власного життя.

Ісус назвав всіх добрих мужів і жени Свої-
вівцями, а всіх добрих дітей -- ягнятами.
стараєсь о них, бо їх любить. Він знає як
попасти в гріх, і тому помагає їм робити
е. Він знає всіх по імени і стараєсь о них
і всюди, навіть ліпше як найліпший вівчар
ою де Він жив.

Коли Ісус був ще на землі, Він учив лю-
Своїми словами і Своім приміром як бути
ими. Хто любить Ісуса, той наслідуює Ёго.
и має добрі мисли, то знає, що дух Ісуса е
ім, і поучає его. Хто любить Ісуса, той не
ь ся Ёго. Коли чоловік має спокусу і ему
ко приходить робити добре, Ісус ему помагає.
оли чоловік згрішить, Ісус милосердить ся
ним і помагає ему поправитись.

Ісус любить маленьких дітей і називає їх
ми ягнатками. Він знає, що і они часто ма-
спокуси, тому стереже їх, щоби не стали
и мущинами і жінками. Ісус в небі е много
ий для малих дітей як найліпший вівчар
своїх ягнят на поли.

І тому власне, що Він так дуже стараєсь
оє стадо, сказав: „Я есьм добрий пастир“.
ля дав Ісус другу причину задля котрої
так себе назвав. Він сказав: „Добрий Вів-

чар дає своє жите за свої вівці“. І Ісус се зробив, як дальше побачимо.

Не лиш люди, що були приятелями в часі коли Він був ще на землі, суть Єцями. Ісус сказав: Маю ще другі вівці, і суть у тім стаді. Отже всі люди всіх старі чи молоді, всі що жили давно, тепер або будуть жити, если тільки люблять слухають Єго і вірять в Него, належать стада, котре е так на землі як і на небі

XLVI

Молитва Господня

Перей

Коли Ісус закінчив свою науку в Сьвяти-
в котрій оголосив себе добрим пастирем,
став розділ межи присутними Жидами. Мно-
в них кричали; „Він з розуму зійшов, або
в собі чорта, що ви Єго слухаєте?“ Другі
казали: „се не суть слова чоловіка, що
злого духа. Чиж може злий дух отворити
сліпому?“ Ісус говорив і ділав все що міг,
и переконати людей, що Він е Сином Бога
ийшов з неба, щоби їм показати туда доро-
Однак помимо того многі люди наставляли
Єго жите, хотіли відплатитись Ісусови за
доброту, невдячністю, ненавистію та лю-
ю. Тому Ісус покинув Єрусалим і пішов
ордан до Переї. Одним з перших діл Ісуса
місци було се, що научив апостолів молит-
котру звемо „Молитвою Господнею“.

„Одного разу сталось, що коли Ісус молив
на певнім місци і скінчив молитись, один
о учеників сказав: „научи нас молитись, так

як свого часу Іван учив своїх учеників було се певне місце, докладно незнати, справді сьвятим е се місце де перший раз стос. проголосив сю прекрасну молитву, тепер повтаряють люди всіх країв і на мовках і будуть повторяти, доки не здійсниться просьба: „най прийде царство Твое“. Молитва Господня складаєсь з семи частий, з котрих чотири відносять ся до Бога, а три до людини.

1. Отче наш, що еси на небесах.

Ісус учив нас називати Бога нашим Вітцем. В Старім Завіті Жиди читали о Бозі, що Він Благий, всемогучий, справедливий, великий, котрого всі повинні почитати. Они часто не боялись Бога, як Ёго любили. Але вони не знали, що значить добрий земський батько. Знали, що добрий батько любить своє дитя, стараєсь за нього, доглядає его, дає ему все що треба, робить все, що лиш може для вигоди зачаття і щастя своєї дитини, і через те заважає собі на довіре, любов і послух. Ісус учив, що Бог е ліпший від найліпшого земського батька, бо Він не лиш може нам дати всі добрі речі на сьвіті, але може також вислухати і відповісти на наші молитви. Длятого ми повинні Ёму пошанувати, Ёму вірити, Ёго слухати, Ёму кланятись.

2. Най сьвятить ся Твое імя.

Бог все був есть і буде сьвятим.

48. Нехай сьвятить ся імя Твоє

ангели в Небі уважають Єго о стілько ліпшим від всіх других істот, що називають Єго „Святий, Святий, Святий“. Коли кажемо: „найсвятить ся Твое імя“, то сим висказуємо наше бажане, щоби всі віддавали Єму честь задля Єго святости.

3. Най прийде Твое Царство.

Се е те Царство, задля якого Христос прийшов з Неба на землю, терпів і умер. Бог е Великим Царем. Коли кажемо: „най прийде Твое Царство“, то хочемо, щоби всі і всюда Богу були послужні.

4. Най буде Твоя воля як на небі так і на землі.

Під словами „Божа воля“ розуміємо те, що Бог хоче, щоби всі робили. Єго волю сповняють всі в Небі, але не всі сповняють єї тут на землі; если би всі єї тут сповняли, земля була би неначе рай. Волю Божу сповняє той, хто добре робить.

5. Наш насущний хліб дай нам сего дня.

Під хлібом розуміємо поживу, одіж і другі річи потрібні для нашого щоденного житя. Бог дає нам все те при помочи сонічного світла і дощу; через те що виростає рослин і звірята, з котрих маємо поживу і одіж.

Кожний з нас має щоденні потреби і винен також що дня молитись.

6. І прости нам наші провину і ми прощаєм тим, що провинили в нас.

Слово провини, значить гріхи. Кожний повинен бути тим, що не все є добрий і не все добрий. В сей спосіб просимо Бога, щоби нам прости та щоби з нами обходив ся так, як ким ми були не згрішили. Се Бог дійсно чинить і бачить, що щиро каємось. Щирій каянню буває також і прощає провини тим, ким ми зробили кравду. Бог сказав: „простіть, простіть ся“.

7. І не вводи нас в спокушені, бо ти хорони нас від злого.

Люди спокушують нас, коли хочемо ми робили зло. Бог ніколи нас не спокушує, але злий дух є великий куситель. Молитись до Бога, щоби нікому не дозволив нас спокушати і щоб поміг нам не датись на гріх. Чим ми розуміємо гріх або біду, нещасте. Просимо Бога, щоби вибавив нас від одного і другого.

Після прозьб заключених в Молитві за нас самих, слідує прегарний заклик який звичайно додаємо, а котрий міститься в тих словах :

Бо Твое єсть Царство і сила і слава
я і Сина і Сьвятого Духа, нині і за-
о і во віки вічні.

Тими словами висказуємо, що Бог є вели-
Царем неба і землі; що Він може робити,
оче все і всюда та, що Він є так добрий
могучий, що всі на небі і на землі по-
і віддавати Єму честь і славу по всі віки.
А позаяк дійсно хочемо, щоби Бог ви-
ав молитви, якої нас Христос научив і від-
в на неї, то кінчимо словом: а мінь, котре
ить: на й ся так стане.

Памятаймо добре на ті річи, колинебудь по-
ємо сю коротку, поединчу молитву, котрої
ив нас Спаситель.

XLVII

Добрий Самарянин

Недалеко Єрусалима

По двомісячній неприсутности, Ісус вступив до Єрусалима на час празника посвятини. І знов находимо Єго, як виходив до людей з Соломонового підвешеня. Тоді говорив Ісус Жидам о ділах Свого Вітця. Тоді говорив Ісус Своїй матери в тім самім місці, де двайцять лїт тому назад. Але вони не слухали Ісуса з такою увагою як се робила Євфимія Марія. Вони говорили: „если Ти Христос, скажи се ясно“. Тоді Ісус пригадав їм, де говорив і ділав на доказ, що Він справді Син Бога, а спісля сказав: „ви не слухали мене тому, бо не єсте вівцями мого стада“; „Отець одно“. Тоді Жиди вкопили заповість, щоби Єго укамінувати, за богохульство. Ісус уйшов їх рук і вдруге пішов до Йордан.

Не все можна точно сказати коли і де говорив Ісус деякі річи; однак се неробить різниці.

49. Милосерный Самарянин

Менче більше в часі коли Ісус був близько
алима або в Переї спитав его якийсь прав-
„хто е моім ближнім?“ На се питане
відповів причтою, або історією о тім, що
о дійсно статись.

Ік всі подорожні, тямлю дуже добре „Кер-
Дорогу“ між Єрусалимом а Єрихоном“. Те
дне імя було дане тій дорозі задля ріж-
кровавих подій, які там лучались. Дорога
де через незаселені місця, поміж скалисті
и. Ся околиця е так небезпечною тепер
ула за часів Христа. Коли я переходив
враз з моїми товаришами, то одинокою на-
охороною перед розбійниками були пушки
х провідників. Се була власно та „Кервава
га“, яку Ісус мав на думці, коли говорив:
н чоловік вибрав ся з Єрусалима до Єри-
і на дорозі попав в руки розбишак, кот-
калічивши его, обдерли зі всего що мав,
нили при дорозі на пів мертвого“. Страшна
я розказана в тих кількох словах, які че-
отки літ будили співчуте в Християнським

Соли так нещасний подорожний лежав
люжи своєї крові, блідий і не в силі
овити слова, лиш з молячим о поміч
ом на лиці, надійшов тудя оден съвьяще-

ник, що йшов на богослужене до Бру Сьвятині. Він бачив нещасливого, але йому ні ласкавого слова, ні не поміг йому шов далше. Марний погляд сьвящені і все що дістав нещасливий покаліченийго і лежав сам далше, від всіх опущені помічний. Пізнійше надійшовтуда Левікаліченим збудилась знов заведена передія на поміч; але Левит, котрий впраі і блисне глядів на нещасного як се зрещеник, опісля також забрав ся і пішошу дорогу.

Наконець надійшов третій чоловечко, також побачив нещасного як і два перші, крім того еще і змілосердив ся над ним, на тім не конець. Підчас коли дружились від нещасного мов від зарази своєю дорогою, то сей приступив до нещасного, обмив его рани, намастив їх оливами і позавивав їх. Крім того він не забрав его самого в пустини, виставленого на небезпеченьства. Він висадив его на скалах, а сам ідучи біля него по скалистій, і горячій дорозі, піддержував як міг нещасного, щоби сей не ушав, доки не добив ся до дорожної гостиниці. Тут пробув з ним аж до рана.

На другий день заки подорожний пустив ся
не в дорогу, стративши цілий день але
ни жите, полишив властителеви гостинниці
на удержане хорого та приобіцяв запла-
більше, если буде потреба. Сей чоловік
дним зі Самарян, котрі ненавиділи Жидів
и ненавиджені Жидами. Однак був він
го серця, що гстов був помочи в потребі
Сидови як якому небудь другому чоловікови.
ею притчою відповів Ісус на питане: „хто
ближний?“

оли Ісус закінчив оповідане причти, запи-
равника: „хто з тих трех, після твоеї думки,
лижним чоловіка, котрий попав в руки
ників?“. Правник не сказав, що був ним
янин, бо також ненавидів Самарян. Отже
ів: „сей, що змилосердив ся над покалі-
“. Тогда Ісус сказав до него: „іди і роби
мо“.

XLVIII

Причта о страченій вівци

Перея

Сьв. Петро в своїм листі до Христовим сав так: „ви були неначе погублена вівця, тепер повернули до свого Пастиря і Провадителя ваших душ“, котрим є Христос. Можливо Петро пишучи се пригадав собі причину зблудившу вівцю, яку розказував Христовим реї двацять сім років тому назад.

Була се одна зі сто овець, котра задля упертости і глупоти відійшла від стада і по горах доки не зблукалась. Там була сама, умучена, покалічена тернем, голодна і гнуча. Крім сего грозила єї смерть від звірів, тай могла легко убитись упавши з високої гори у пронасть. Але добрий вівчар, який о єї добро, полишив ціле своє стадо і глядати за страченою вівцею, а найшкідливіший урадований, взяв єї на плечі і приніс єї до стада.

Христос порівнав зблукану вівцю з нами, бо всі єсьмо грішні. . .

їх відбігаємо від Ісуса, щораз думаємо менше Него, та не стараємось наслідувати Ёго своїми думками і ділами, через що чим раз більше стає нам змінити зле жите на добре. Гріх причиною нашої журби і смутку і еслиб ми були полишені без помочи, опущені лише на свої власні сили, то певно оставали би ми в гріхах аж до кінця нашого жита.

Але Христос не лишив нас самих. Він має для нас таку любов, якої не мав, ні не має жадного вівчар для свого стада. Задля сеї великої любови Ісус зійшов з Неба на землю, щоби відкупити і спасти тих, котрі зістали страчені через гріхи. Не можемо пснати повного значення слова „страчений“. Оно значить страту честоти, втрату ласки у Бога і надії на

Божю сьвятість, ласку і надію можемо вправді здискати назад, але не через добрі діла як це робили жидівські учені, а через покаяне, се е через повернене ся від гріха до любячого і прощаючого Вітця — Бога.

Ангели розуміють ліпше як ми сумні наслідки грішного жита і щастливости, котра чекає покаяника. Они знають, коли хто звертаєсь до Христа, відвернувшись від гріхів. Тому то вони, скінчивши причту о страченій вівци ви-

сказав ті чудні слова, що свідчать як
інтересують ся нами: „Глаголю вам, п
кою е радість ангелів Божих над одні
ником, котрий покаєсь“.

XLIX

Блудний Син

Перев

Деякі Фарисеї і Книжники говорили о Ісусі: "Сей чоловік приймає грішників і їсть з ними". Її слова були висказані з гордостю і гнівом, але правдиві, і они доказують велику любов Ісуса до тих, котрими гордили Фарисеї. Ісус відповів на се невдоволене Фарисеїв трема причтами, з котрих послідною була причта о Блудним Сині. Ся причта так гарна і повна науки, що зовуть її перлою причт, найліпшою зі всіх. В ній розказує Ісус про гріх і покаяня, про милосердє Божу любов і про велику радість в Небесах за дія покаяня ся грішника. Она звучить як перло.

Молодший з двох синів любячого і багатого батька став невдоволений зі свого дому. Йому не подобались домашні обовязки та ограничене воля і тому захотів піти деби міг жити як сам. схоче Він думав про хвилю, коли его батько помре, а він, як молодший син дістане

гретвну маєтку. Ђму захотїлось дістат
майно ще за жита вітця, щоби міг
для своєї приемности. Тому в глуху
попросив о се, що єму ще правно не на
Він сказав: „Отче, дай менї сю часть
припадає на мене“. Одержавши те чо
він прожив ще кілька днів дома в ви
статках, але невдоволившись і там, по
в далекі краї. Але одна річ, на яку
заслугував, ані о неї не дбав, пішла з
рогу в далекі краї. Була нею вітцївс
котра була о много доросна і трев
кї ті скарби, які він мав з собою.

Далеко від дому, віддалений від
моглоб єму помочи бути добрим, він тр
майно і, здоровле через распустне жит
того прозвали єго блудним.

Як довго ставало єму грошій, м
так званих, приятелїв: але скоро ли
минулись, минулись і товариші. Йон
товариші, з котрими він прогуляв сві
тепер погорджували ним. Перший ра
житю почув він потребу не лиш прия
також потребу якої небудь хата, потре
поживи та других конечностей жита —
ший, за котрі би міг все те дістати.

Блудний син не мав серця взгя
вітця, а тепер горожанин далекого кра

50. Блудный Син

рого він був зайшов, не мав серця взглядом него, бідного чужинця, що просив о милосердвє і поміч. Той горожанин не відогнав его зовсім від свого дому, але післав его в поле пасти свині. Сю роботу уважали Жида за найбільше понижаючу. В страпнім голоді, який терпів, блудний син був би рад їсти навіть сю поживу якою кормили свині, ба ніхто не хотів і сего дати ему їсти.

Між Жидами була пословиця, що хто був змушений житись свиньською їдою, зачинав кається. Так сталось і з блудним сином. Він почав думати о далекім домі свого батька, о гім скілько там було поживи не лиш для родини але і для слуг, о своїм нерозумнім та розпустнім житю, о своїм грісі перед Богом і перед своїм вітцем, котрого сином він тепер не був гідний назватись. Роздумуючи в сей спосіб, він опяматав ся, рішив вернути домів, признати ся до вини, і просити батька, щоби его приняв назад до себе, але не як сина а як слугу.

Так свиньській пастух відвернув ся від порученого ему стада, а син звернув своє лице до батька. Його довга та утяжлива дорога кінчилась, але хата его батька була все ще далеко від него.

Коли він був ще добрий кусень дороги від хати, его батько побачив его. Любов, що все

чекала і з надією виглядала повороту сина, зістала тепер вповні нагородженою рим кроком побіг старий, добрий батько зустрічу своєму синові. Скоро лиш перглянув на него, милосердие опанувало. Отець не зважав на брудні, подерті лахи, що покривали тіло его сина, ні на лице розпустою та змореие голодом; він ухватив сина за ший, пригорнув до серця, і став емоційно вкочувати. Тоді каючий ся син повторив собі обдумав на поли пасучи свині: „Грїшав перед Небом і перед тобою і не гідний назвати себе більше твоїм сином, хочів просити вітця, щоби его прийняв до слугу, але батько перервав ему, запевнивши о своїй вітцївській любови для него, помилує грішного жита. В доказ сего отець сей приказав слугам вложити на свого сина ший одяг на місце подертого шматя, приніс з собою; дальше приказав слугам вложити перстень на руки сина, які хотяй дивні, украшені прегарними золотими обручками, пер були голі, зроблені, брудні і пошкоджені. Наконєць приказав слугам вложити за його дорогою побиті та покалічені ноги.

Однак ті докази любови не здавались батькови достаточними, тому сказав до сина: „Принесіть тут утучене теля“, котре

нароком було годоване, на веселий праздник, що мав бути даний на прийняте блудного сина.

Всі ті прикази сповнили слуги для сего, котрий думав стати одним з них, але котрого від тепер они мусіли поважати і слухати як молодого господаря, задля любови его вітця.

Коли все те діяло ся старшей син був в поли. Зближаючись до хати він почув музику і танці, а запитавши що би все те мало значити, довідав ся від слуг, що его молодший брат вернув, та що отець приказав заколоти викормлене теля на его прийняте. Але старший син не мав гарних слів привитаня для свого молодшого брата, ні не подобав ся ему постулок батька. Він навіть не хотів іти до хати. Годі отець, що сиішив на зустрічу своему блудному але каючому ся синові, тепер побіг до гнівного старшого сина, просив его щоби прийшов до хати і взяв участь в радости родини та бригадував ему, яких достатків він все зазнавав дома. Відповіді старшого сина були гнівні, іркі, неправдиві і несправедливі. Мимо сего батько відізвав ся до него ось якими ласкавими словами: — „Сину, ти все еси зі мною, і все що маю, належить до тебе. Ми повинні тішитись та бути веселими, бо сьогодні твій брат мерший — ожив; був страчений а тепер відійшов ся“.

L

Богач і Лазар; Фарисей і Митар

Перев

Перебуваючи в Переї, Ісус розказував також другі прикти, навчаючи в сей спосіб людей що є добре і як его робити. Але Його мудрі, любі, правдиві слова не всі принимали. Многі люди насмівались з Него і докучали Єму помімо сего, що удавали дуже добрих. Задля того Ісус показав їм, що не кождий хто уходить за доброго перед лицем людей є таким самим перед лицем Бога.

Він протиставив гордого, без чуття богача бідному але доброму жебракови, що звав ся Лазар, та показав як їх відносини до Бога змінились по їх смерті, богач пішов на муки, а Лазар до вічної щасливости.

Ісус розповів також прикту деяким людям, що мали себе за праведників і гордили другим. Ся прикта була о митарю і фарисею як молились в Святини. Фарисей хвалився своєю добротою та дякував Богу за те, що він о много ліпший від других людей, а особливо від

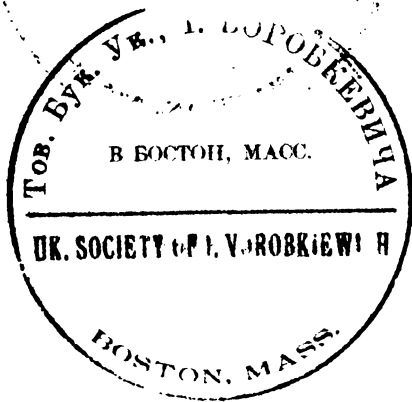
51. Фарисей і Митар

ненавидженого митаря. Митар молив ся з порою і кавав ся, говорячи: „Боже змилосоуди ся наді мною грішним“. За те Ісус похвалив поступок митаря і сказав: „хто корить ся той, буде пвисшений“.

Однак такі науки Ісуса не подобались людем, особливо тим, для котрих були назначені.

З відта пішов Ісус дальше в сторону Єрусалима, але по дорозі задержував ся по містах селах та научав людей.

LI

Воскресене Лазаря

Витанія

Заки ще Ісус відійшов з Витанії дістав вість від Марії і Марти в такі слова: „Господи, той, кого Ти любиш є хоріміючи через те свого брата Лазаря. слава через посланця таку потішаючи. „Ся слабість не скінчить ся смертю; слава Божа; через неї має прославити Божий“.

Чуючи се, ученики Ісуса думали, що Лазар не умре, але буде уздоровлений як син богача коли був на смертельній хвороті. Але Лазар умер, мабуть таки того самого часу.

Ісус працював ще через два дні в Витанії. Тоді сказав до учеників: „Ходім назад до Юдеї“. Ученики перестерігати Ісуса, пригадуючи Його попередній раз. Жиди хотіли Його камінями кидати. Але Ісус зацелював їх, що Йому нічого не було. Доки не скінчить праці, для якої зістав вийти з Вітанії.

Ісус сказав: „Наш приятель Лазар

сумніву ученики вважали Лазаря своїм приятелем і другом Ісуса, тому були цікаві, коли він подужав і тішились почувши від Ісуса, що Лазар „спить“. Трем з учеників ті слова здалися неначе відгомін слів висказаних Ісусом в домі Яіра: „дівчина не умерла, але спить“; вони мовчали, забули мабуть, що розумів Ісус під словом „спить“.

Дальше говорив Ісус: „Піду, щоби розбудити його зі сну“. Сі слова мусіли вже звучати ясно в ушах учеників, бо ж прецінь сон є дуже глибокий і скріпляє умучене, ослаблене тіло. Так і тепер мали вони на гадці лиш природний відпочинок в сні. Тоді Ісус сказав виразно: „Лазар умер; ходім до него“.

На ті слова відізвав ся перший, не Петро, а це було звичайно, але апостол Тома; відізвав словами, що доказують его велику любов до Ісуса і его відвагу. Знаючи, що Ісусові не вистачить небеспеченьства смерти а може і Його ученикам, Тома помімо сего сказав до своїх товаришів апостолів: „Ходім і ми, щобиємо з ним умерти враз з Ним“. Слова Томи були в той час щирі, а однак помімо того всі ученики в кілька днів пізнійше поутікали від Ісуса, полишаючи Його самого.

Від досвіта до заходу сонця ішов Ісус з своїми учениками двацять миль з одної Ви-

танії до другої, де жив Лазар. В се оминув Ісус Своїх ворогів, котрі ше б у ятелями сестер пригноблених смертаю і прийшли тут з Єрусалима, щоби шити.

Марта почувши, що Ісус недалеко, Йому на зустрічу з сумними словами: „І еслиб Ти був тут, не бувби умер мій Всеж таки она помимо тих слів ще на що Ісус в якийсь спосіб поможе їм в і

Коли Ісус сказав, що Лазар знов з мертвих, Марта думала, що Він має в воскресене послідного дня. Опісля Ісус єї ті ласкаві, але задля свого глибоко чіня, нам незрозумілі слова: „Я есьм сене і Жите“. Чуючи се Марта заевн са, що она вірить, що Він Христос, Сян котрий мав прийти на сьвіт. Незнає більше говорив Ісус з Мартою, але що заевнене Марти о єї вірі було д ним для Ісуса, а Його слова потішили дали нової надії. Тепер звернув Ісус Св гу на зажурену Марию, що була о приятелями, які старались єї потішит Ісус приніс єї більшу потіху як всі дру післав по неї.

Марта сейчас побігла до хати, по свою сестру Марию і сказала: „Господ

52. Воскресене Лазаря

шов і кличе тебе“. Святий Іван пише, що „Марія чим скорше поспішила до Ісуса“.

У Жидів був звичай, що через перших чотирьох днів після похоронів, приятелі ходили на гріб помершого і оплакували его. Коли Марія встала з місця і спішно вийшла з хати, її приятелі думали, що она пішла до гробу оплакувати свого брата; але се була радість і жаль разом, що прискіпували її кроки.

Стривавши свого улюбленого Господа, Марія сумно повторила слова Марти: „Господи, если би Ти був тут - мій брат не був би умер“. З того видно, що в тих чотирьох днях дуже часто мусіли сестри висказувати ту гадку одна другій. З найбільшою ніжністю глядів Ісус на плачучу Марію і слухав її жалісних слів. Хотіли б ми знати Його віжні слова в тій хвили, бо вже знаємо Його ніжне співчуте. Найкоротший стих в Святим Письмі е заразом найдорожшим для нас; він звучить так; „Ісус плакав“. Марія бачила як плакав Син чоловічий, Той Сам, котрого перед хвилею Марта назвала Сином Бога. І таким він був справді як се доказав таки там, того самого дня.

Зближившись до печери, в котрій спочивало тіло помершого Лазаря, Ісус приказав відвалити камінь, що закривав вхід до гробу. Тишину перервала Марта. Она була переповнена чутем

жалю, надії і боязни, та вірою в любу Господа; помимо того однак не важи. навіть думати, щоби Ісус хотів здійснити котрі єї сказав: „Твій брат знов встане“ пригадувала Ісусови, що тіло Лазаря динилось через чотири дни від его смерті. Такими словами дорікав Ісус Марті, г. „Чи не казав Я тобі, що если будеш вірити, то побачиш славу Бога?“ — Ісус мав в тую славу Божу, о котрій післав вістку з Цереї до Витавії.

Син Божий задержав ся пару хв. входить до гробу. Тоді сказала Марта: „що навіть тепер, о що небудь у Бога просити, Він дасть Тобі“.

У відповідь на ті слова Марти Ісус поведе очи до гори і сказав: „Отче, дякую Ти Мене вислухав. Знаю, що Ти волиш Мене вислухати“. По сих словах Ісус поведе очи до гробу, закликав голосно: „Лазарю, вийди“. І мерлець послухав, ожив і вийшов. Від тепер став Лазар знов жити в неділі сумнім, але тепер знов ущасливленим. Крім того Лазар став живим свідком Того, Котрий сказав: „Я єсьм Воскресене“.

LII

Христос благословить малих дітей

Перев

Після короткого побуту в Витанії, Ісус пі-
враз з учениками в незнану нам околицю
ереї і там перебув аж до празника Пасхи,
і враз з одною громадою прочанів, навчаю-
уздоравлиючи хорих по дорозі, прийшов до
салима. Пригода яка тоді лучилась, подає
дуже гарний образ поглядів Ісуса Хри-
на становище жінки і дитини.

Положене жінки в Сьвятій Землі за часів
а не було таким, як оно є тепер в хри-
ських краях, а і дітей не люблено і не
глядано так як тепер. Жени і матери не були
ими мужам та королевими своїх домів. В роз-
з Фарисеями Ісус часто ставав в обороні
ок і дітей, з котрими обходили ся неласкаво,
праведливо, незгідно з волею і наукою Бо-

В Сьвятім Письмі читаємо, що жени любили
а, ішли в слід за Ним, давали Ёму дарунки,
или коло Него, приймали Ёго в своїх домах,

та приводили до него своїх дітей. В цій історії Єго туземного життя, не з одного случаю, щоби яка жінка неласкала з Ісусом. Коли Ісус задержав одного з них, званій нам оселі і ласкаво говорив о жінках і нелюдяних мущин, Єго слова скоро рознеслись по цілій оселі і неначе великим магнетизмом і сили притягнули до себе волюс. Вони поспішили привитати свого найкращого приятеля, але не прийшли самі, бо їхні любов до Ісуса і до своїх дітей, піддалась їм принести і своїх дітей до Него. Вони не могли либ важилась в сей спосіб образити пошану Ісусового дівського рабина, ба навіть і ученики Ісуса не ждали такий поступок матерей за невірності.

Можемо собі представити як ученики Ісуса, вдоволенем гляділи на немовлят, котрих приносили на руках, на маленьких дітей, котрих матери вели за рученята, та старіших дітей, котрі ішли в слід за своїми матерями, щоби побачити Ісуса. Тамошний звичай не дозволяв матерям навіть заговорити до прохожого, але вони а однак мимо сего они заохочені Ісусом, успособленем і любовю Ісуса зважились житись до Сего, Котрий був найбільшим в туземних мущин.

Не так дуже задля самих себе, але задля своїх дітей хотіли они бути в присутстві Ісуса.

53. Ісус благословляє малих дітей

са. Материньским бажанем деяких з них було, щоби Ісус діткнув ся їх дітей; они думали, що через такий дотик доброта Ісуса буде уділена дітям, так само як через дотик уздоровляв Ісус прокажених, сліпих і других калік. Другі матери бажали, щоби Ісус поклав Свої руки на головки їх дітей а ще инпі хотіли, щоби Ісус молив ся над їх дітьми.

Але заки ще матери мали спосібність свої бажаня вповні висказати, сталось для них щось не дуже приемного. Як колись післанець сказав до Яіра ведучого Ісуса до дому де лежала умерша: „пощо непокоїш Господа?“—так тепер ученики стали дорікати не лиш нічого невинним матерям, але також і їх дітям. Наука, яку дав Ісус Своїм ученикам в домі Петра поставивши дитя в середині між ними, очевидно зістала без наслідків. Они ще не зрозуміли думок ані чутя Ісуса; довіре, з яким матери приступали до Ісуса, взяли ученики за невластиву сьмілість. І знов Ісус став в обороні покривджених.

Коли діти кликали „Осанна“ в Сьвятини, Ісус дорікав родичам жидівским за те, що їм се не подобалось. Тепер коли ученики стали здержувати матерей та їх невинних дітей, Ісус погнівав ся. Про се згадують три евангелисти, що описали сю подію.

Слова які сказав при сій нагоді Христос, ключають в собі глибоку правду і мають велике значіне для кожної дитини. Святий Іван, один з учеників, котрим Ісус дорікав в тому, що не запам'ятав собі ті слова Ісуса за довгі дні, писав їх так: „не бороніть дітям приходити до Мене, бо їх е Царство Небесне“. Ісус дозволяв дітям приходити до Себе; Він брав їх на Свої руки, клав руки на їх голови і благословив їх.

Пригадуючи ученикам науку, котру вони забули або котрої не научились, Ісус пригадав їм майже тими самими словами: „справді кажу вам, що хто не осягне Царства Божого як мала дитина, ніколи не ввійде до него“.

Артисти давно пробували представити цю подію. Однак ні маляр ні різбяр не змогли її точно віддати.

Помимо того ся подія як она описана в Біблії, тим Письмі, остає все повною житя, свідомі діти слухають її залюбки, радше як когось іншого, будь другу. Котраж мати або дитя в дітях, раді бути на той час з Господом!

LIII

Богатий молодець. Бажане Івана і Янова

Перел

Коли Христос опутив дім де благословив, богатий молодий чоловік прибїг до Него, ставши на колїна, сказав: „Добрий Учителю, маю робити, щоби осягнути жите вічне?“ Молодець сей мав в собі стїльки добрих прикмет, що Ісус побачивши его, полюбив его. Але „Добрий Учитель“ бачив, що богач не є тим, чим повинен був бути, бо любив свої багатства по-всьому друге. Тому Ісус казав ему продати все майно, роздати его між бідних, зречи ся і йти задля добра других, і йти в слїд за Собою. Молодець сей спосіб придбав би собі багатства в Небі. Молодець богатий почувши се, відійшов сумований, бо мав великий маєток і не хотїв з ним розстатись.

Коли Ісус ішов далше з Своїми учениками, його серце знов засмутилось з причини мильних думок і та мильних думок про Царство Боже зібрали вони Єго двох учеників. Два брати Якован і їх мати просили Ісуса, щоби дозволив

їм сидіти одному по лівій, другому по правій стороні в Єго Царстві. Не лиш Ісус але ученики почувши таке бажанє, були доволени з поступку Якова і Івана. Ісус знов науку о покорі та говорив, що найбільше для других, той буде щасливим. Говорив також Ісус, що і Він Свій Цар з Неба на землю не на те, щоби Єму служити але щоби служити другим і дати за люде жити. В кілька день пізнійше Іван став на трема хрестами; на однім з них був розбит Ісус міжи двома розбійниками. Чи Ісус дав він собі тогди прозьбу свою і свого брата Ісус поставив одного з них по правій а другого по лівій Своїй стороні. Сей ученик мав вперед свого Господа Царем смутку, а Ісус став чив Єго Царем слави.

Ідучи за якийсь час поперед Своїх учеників Ісус думав про наближаючі ся Свої мученичі в слід за Ним ученики, зауважали в Ісусі кого в Єго вигляді, що зачудовались і вдивлялись. Тому Ісус взяв їх на бік і відвернувши Свої сумні думи. Він розказав їм те, що найближше як коли небудь перед тим прощайтесь мало з Ним статись; сказав, що слова і пророцтва про Него вкоротці справдять ся; що судять, засудять на смерть, будуть насміхатись з Него, мучити Єго, а наконєць пра...

1880-1881

сті. Він навіть сказав їм, що буде опльований та вичисляв другі будучі понижень і мукале разом додав, що третього дня воскресне. Не можемо поняти чому ученики не розуміли слів Ісуса; однак сим разом Петро не вважався казати як колись: „нехай буде далеко від Тебе така думка, Господи!“ Сумний час переживав ся.

LIV

Закхей

Єрихон

Впоследнє перейшов Ісус через сьвя-
Йордан, мабуть там де ділять ся єї води.
Ісус хрестив ся, там свого часу дав
голос Вітня з Неба і Дух в виді голуба
ся на доказ Єго Божої природи і післав
там Іван Хреститель оголосив Христа
цем Божим", котрий тепер мав стати
жертвенним", щоби взяти на Себе гріхи

В товаристві прочанів, що ішли на
ник Пасхи з різних місць Сьвятої Зем-
враз з своїми учениками перейшов
шість милеву ровень Єрихонську до
того самого імени. Слово се значить
що пахощі, а походило звідси, що є там
пальмових гаїв та режевих огородів,
солодкий запах розносять вітри дале-
роко.

Мешканці Єрихону звичайно збира-
улицях, щоби привитати прочанів. Ми
був також Закхей, чоловік котрого нікто

в місті. Він був головою митарів і був гий. Маєтку доробив ся в нечесний спосіб збираню податків

Однак він хотів бачити Ісуса і переконатись, Він такий. А що Закхей був малого росту міг бачити Ісуса задля натиску, то виліз низьку єгипецку фігу, що стояла при до-

В хвили коли его очи стрітились з очима, він зачудовав ся не мало почувши слова: „Кею злізь, бо днесь хочу бути в твоім домі“. Повнений радостію Закхей зліз чим швидше лева і поспішив проводити до дому незагеного але радого гостя. Ні Ісус ні Закхей зажали на шепіт невдоволення між людьми, Великий пророк, котрій звав Себе Месією Царем пішов у гості до всім добре зна- грішника.

Та Закхей немав бути більше грішником; гину покаяня, его гріхи зістали ему відчу-

Імя Закхей значить „справедливий“, „чи-“. Дотеперішне его недобре жите противо- о сему імени. Але коли стрітив Того, Ко- був дійсно справедливий, чистий і любя- Закхей в присутности покривджених і не- дячих его, признав ся до своїх злих вчинків дяв звернути кождому кривду. Се було ом его зміненого характеру. Тому сказав

Ісус: „днесь спасене увійшло до сего
Ісус привіс спасене Закхеєви, однак он
не лиш для него одного, а для всіх. Д
Ісус говорив дальше: „Син чоловічий
щоби віднайти і спасти погиблого“.

LV

Вартимей

Ерихон

Коли прочани, що товаришили Ісусови пу-
лись в дальшу дорогу, стук їх ніг і звук їх
осів звернули на себе увагу двох сліпих жеб-
в при дорозі. Один з них звав ся Вартимей;
бесідував за себе і за свого товариша калі-

Чуючи голоси наближаючих ся людей, Вар-
ей зразу запитав, що се значить, а коли до-
в ся, що Ісус Назарянин тудя переходить,
закликав: „Ісусе, Сине Давида, змило-
ди ся наді мною“. Прочане зганили его за
лова та казали ему бути тихо, думаючи: як
е жебрак в сей спосіб голосити перед таким
чеством в часі походу, та як може просити
остині в такий час. Чи має цар останов-
ись або давати жебракови милостиню?

Однак жебрак не зважав на се, бо дорого-
та хвиля а може і послідна спосібність уздо-
нення скоро минала, тому кликав ще голос-
пе та ще з більшою жаждою: „Змилосерди ся
нами о, Господи, Сине Давида“! Очи Ісуса

всегда бачили нужду сліпих, котрих було в Сьвятій Землі, а уши Ёго всегда було слухати голосу каліків. І просьба Варта була даремна, бо Ісус почув его, зміявся, станув і казав привести каліку до Сьвятих.

Як Марія засмучена смертю брата прийшла до Сьвятих, то і вона заплакала. І казав їй Ісус: „Господь прийшов і кличе тебе, як і сліпий каліка втішився почувши голос Господній“. І казав їй Ісус: „Не журись, вставай і ходи, бо Він кличе тебе“. І казав їй Ісус: „Чуте журби і непевности яке пригнітали тебе, але тепер змінилось в надію. Вір в Господа, який живий і встав з землі, скинув з себе зверхню одіжку і прийшов до тебе, щоб ти могла прийти до очікуваного Ісуса“. І казав їй Ісус: „Ходи, сліпий, каліка вже бачив Ісуса душевними очима“. І казав їй Ісус: „Зачекай, поки ми побачимо Ёго своїми тілесними очима“. Стоячи перед Ісусом він був повний віри і надії. Ісус спитав его: „Що тобі зробив?“ На се сліпий казав: „Господи, дай щоб я міг бачити“. І казав їй Ісус: „Якщо хочеш, кажи мені, що казав, „если можливо“, бо вірив в силу Ісуса помочи ему. По тих словах Ісус взяв землю, помазав їм очі і сказав: „Иди своєю дорогою, твоя віра уздоровила тебе“. Очі у сліпих відкрились і вони хвалили Бога. І казав їм Ісус: „Хвилимо сліпі глянули на Него. Уздоровились і хвалили Бога. І казав їм Ісус: „Були так переповнені радістю і вдячністю, що не полишили Ёго, але йшли в слід за Ним хвалячи Бога за Ёго діла“. І казав їм Ісус: „Іди з другими людьми, котрі бачили се чудо“.

LVI

Гостина в Витанії

Витанія

Ісус і ученики Єго прийшовши до Витанії, зостались там, між тим як прочане, з котрими пішли, пустились в дальшу дорогу до Єрусалима. Христос перебув наближаючу ся ніч і наступний день, Суботу, без сумніву в домі Своєлюблених приятелів: Марії, Марти і Лазаря, часто перед тим заходив на відпочинок. Увечері суботного дня многі люди довідавшись де Ісус, прийшли з Єрусалима, щоби побачити Єго і Лазаря, котрого Ісус був воскресив з мертвих. Многі з тих людей побачивши Ісуса і Лазаря увірили, що Ісус дійсно Христос, Син Божий. Тому рабини, книжники і Фарисеї поклали намір їх обох убити, щоби ще більше народу не повірило в Ісуса.

Субота скінчилась з заходом сонця. Вечер проходила в честь Ісуса вечера, яку годі забути за такою важною подією, яка там лучилась.

Крім Ісуса і учеників були там присутні і Марта і Марія, обі сестри і їх брат Лазар. Марта пома-

гала usługовати при столі, та її сестра Марія не дбала багато про вечеру, она думала о Господі Ісусі. Она радувалась, що може бути з Ісусом, гляділа в Ёго лице та слухала Ёго слів. Лазар також був при столі і сидів коло Ісуса. Марія від часу до часу гляділа на брата, котрого Ісус вернув її з гробу, то знов гляділа з вдячністю на Ісуса, Котрий там при гробі плакав враз з нею, а опісля сказав: „Лазарю вийди!“

Коли Марія думала о тім всім та дивилась на Ісуса, її любов і вдячність стали так сильні, що она захотіла їх показати в спосіб часто тоді уживаний, іменно через намащене голови Ісуса пахучою оливою. Олива, яку она принесла, була дуже коштовна і вельми пахуча. Ёї витискали з одної пахучої рослини, що росла на горах в далеких краях і держали в начиню з білого алябаstrу. Коли Ісус засів при столі, Марія приступила до Него, отворила посудину з дорогоцінною оливою, виляла часть її на голову Ісуса а решту на Ёго ноги, котрі опісля обтерла своїм прекрасним довгим волосем. Запах сеї оливи був так сильний, що наповнив собою цілу хату. Сей поступок Марії не міг задержатись в тайні і всі присутні мовчки звернули свої очи в сторону Марії. Наконець Юда перервав мовчанку. Чи може він хотів похвалити Марію за се, що

56. Британія

она зробила для Ісуса? Чи може сам хотів її в тім помочи? Чи може будучи так довго з Ісусом і бачивши Ёго діла думав, що жадна річ хоч би найцінніша не є за дорогою жертвою для Господа? Ні, не те мав Юда на думці. Ні наука, ні примір Ісуса не повдержали Юду від гріха, що допроваджував его до різних спокус; сям гріхом була любов гроший. Юда носив торбанку з грішми, за котрі купували поживу для Ісуса, апостолів і бідних. З тої мошонки Юда звик був красти.

Тому коли Марія спокійно виливала цінну оливу на голову Ісуса, Юда промовив з негодованем: „чому не було продати сю оливу за гриста пінязий (около пятьдесять долларів) та роздати їх між бідних?“ Однак Юда в серци своім не дбав про бідних. Він рад був би дістати ті гроші до спільної мошонки, щоби ошіся міг часть з них для себе украсти.

Декотрі другі ученики говорили також в сей спосіб, кажучи: „до чого здалось те марнотравство? Сю оливу мож було продати за добрі гроші і роздати їх бідним“. І они були прогивні поступкови Марії. Они були бідними рыбаками, а сума пятьдесяти долларів здалась їм бути дуже великою. Але они щиро думали, що така сума могла би помочи бідним, між тим як

вилаята на голсву і ноги Ісуса, она не пр
ла жадної практичної користи.

Бідна Марія! Ті слова здавались є
несправедливі і неумістні. Ученики дума
сей дар за великий для Ісуса, а она у
его за малий, недостаточний.

Юда глядів злобно на Марію, Ісус
ся на неї з любовю. Незнаємо чи Марі
повіла щс на тоє, але можемо собі предс
як прикро єї було все те слухати. В
пізнїйше Ісус промовив за Марію, дор
своїм ученикам словами: „лишіть єї в с
Она зділала все що було в єї силі“. Д
говорив Ісус, що де лиш буде проповіду
Єго наука, всюда учинок Марії буде зга
І так дійстно сталось, бо тепер два тис
пізнїйше у краях дуже від Святої Землі
лених, про які ученики Ісуса, ві другі п
ні на тій гостинї нічого не знали, роск
історію про Марію з Витанїї і будуть єї
зувати аж до кінця свїта.

Коли читаємо оповіданє про Марію,
волі пригадує ся нам друга жінка, котро
не знаємо, а котру Святе Письмо зве
ницею“. І одна і друга брали участь в
ні, на котрій був присутний Ісус. На
гостинї Марія була радим гостем; на
гостинї грїшниця була незапрошена і

57. Марія намащує ноги Ісуса

жена. Ісус похваляв жите Марії задля її
проти, однак признавав, що проступки гріш-
ніці були многі.

І одна і друга принесли дорогу оливу в аля-
трових начинях. Перша, щоби показати Ісу-
са своє почитане та любов, друга, щоби до-
дати своє покаяне.

Марія приступила до Ісуса з радістю та
ариским довірем, грішниця приступила до
го зі страхом і стояла за Ним плачучи. Ма-
рія виляла багато оливи на голову Ісуса а
цтю обмила Ёго ноги, грішниця в покорі
живала лиш ноги Ісуса.

Марія не мала причини плакати, грішниця
живала ноги Ісуса слезами покаяня дорожщи-
над дівну оливу, та цілувала їх поцілунками
бови.

Марії несправедливо і неласкаво дорікав
а, а Ісус боронив її; грішницю ненавидів
рисеї, котрого Ісус зганив, говорячи до грі-
шниці: „Прощають ся тобі твої гріхи; віра твоя
спасла тебе; іди в спокою“.

Ісус був Спасителем. Приятелем і Господом
першої і другої, так як є Спасителем, Приятелем
Господом всіх тих, котрі мають добре, любяче
серце Марії, і духа покаяня грішниці.

Слова Ісуса потішили Марию, але розярили
ненависть, та розлютили серце Юди. Оливи, що

була на тілі Ісуса не мож було вже
але саме тіло Ёго може би хто купив...
ють ся, що еще тої самої ночі пі
з Витанії до Єрусалима і там в дом
приобіцяв книжникам та Фарисеям зр
Господа за далеко меншу ціну, як бу
олива Марії, бо за трийцять сріберни
около вісімнайцять долярів; таку суму
тоді за найгіршого невільника. Від то
Юда старав ся виконати се страшне ді
слідок котрого мав втратити жите Ісус і
і задля якого погорджує ним цілий сьв

LVII

Перша Цвітня Неділя

Єрусалим

Слідуючого дня після гостини, післав Ісус Витанії своїх двох учеників, правдоподібно Петра і Івана, до недалекої оселі, де мали найпривязаного молодого осла і привести его до міста. Ученики послухали не сумніваючись, і знайдуть все так як Ісус говорив. Коли ж стигли звітати запитали учеників, чому відпускають осла, ученики відповіли як їм Ісус навідав: „Господь его потребує“. На ці слова стигли відпустили осла і ученики привели его до Ісуса та поклали на его хребет свою хню одежу, котра мала служити вмісто сідла. Це був першим їздцем того осляти. Ся двоєнева їзла з Витанії до Єрусалима була одиною їздою Ісуса о якій знаємо, всі прочі вантажники відбував Ісус пішком.

Христос звав Себе Царем. Коли царі землі повертали з війни, они їхали гордо на прегарних боевих конях. Ученики і деякі Жиди знали, що і Христос буде їхати в той сам

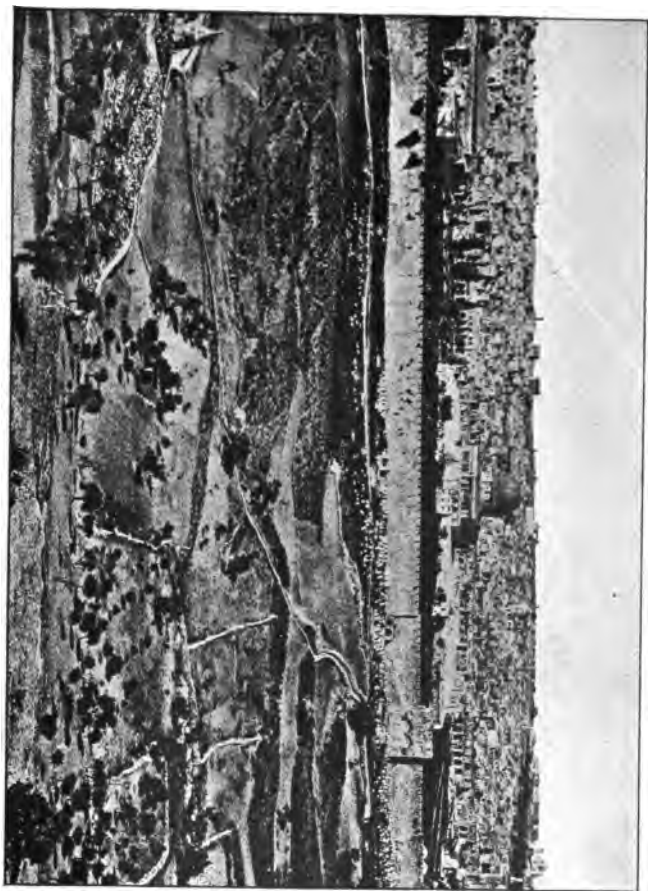
спосіб; але они помилились. Ісус їхав осляти, щоби показати людям свою ласку і покору помимо того, що був Царем джидівських.

Пять сот літ перед приходом Ісуса до Ієрусалима, було сказано Жидам в Єрусалимі: ваш Цар прийде до вас їдучи на ослах. Слова справдилися коли Ісус їхав з Віфсаля до Єрусалима. В сей спосіб Він показав, що Він Царем, про якого Св'яте Письмо писало, що прийде.

Враз з Ісусом ішла велика товпа людей, товпою була правдоподібно і Марта, що жила в Єрусалимі; була Марта так часто сиділа у Єго ніг слухаючи чудеса; був і Лазар, котрий вийшовши тепер в своїм новім житю ще більше прославляв Господеви.

До царського походу Ісуса певно також переповнений радостю був і Закхей, що через тридцять вісім літ не міг ходити, котрого Ісус уздоровив при купели Силоамській. І сліпороджений був там певно та дивився на лице Ісуса, то знов в долину де було Силоамське та пригадував собі чудний випадок Ісуса: „Иди і умий свої очи в керниці Силоамській“.

Закхей, що колись виліз на фігову

ікавості, тепер ішов враз з Ісусом на гору
вну, повний найбільшої пошани для Того,
відпустив йому гріхи, навів его на правдиву
огу.

Сліпці Єрихонські, що свого часу кликали:
„Змилосерди ся над нами Господи, Сине Да-
а“; тепер також спішили з товпою та гляділи
Ісуса з подивом, радістю і вдячністю.

Крім сих були там ще і другі люди, не лиш
облизьких околиць, але навіть з Галилеї,
рі своєю присутністю в тім поході доказу-
и вдячність для Ісуса за все, що Він їм зділав.

Ісус їхав на переді, коли товпа пустилась
з Витанії. Вість о Єго приході скоро дій-
а до Єрусалима, і там зібралась друга товпа
цій. Ся товпа складалась з прочанів, котрі
йшли до Єрусалима на празник Пасхи і на-
лись побачити Ісуса, о Котрім чули так чуд-
річи, та Котрому були готові поклін віддати.
у они назривали галузок з пальмового де-
а і вийшли Єму на стрічу. Коли се робили,
зовсім не думали, щоби сю подію люди па-
сали через тисячі років, щоб сьпівали о паль-
які они несли, та о неділи в котру они
зробили, називаючи єї цв'ітною неділею,
пам'ять того як они віддали честь своєму і на-
му Господеви.

Милю або і більше з Витанії їхав Ісус доро-

гою все під гору. На конєць коли д
стопи гори Оливної ціла товпа начала
хвалити Господа кликучи: „Благослов
що приходить в імя Господне: Осанна
них, супокій в небі а слава на висога
звляючи людям віддавати Собі в сей
честь і славу, Ісус доказав, що єсть
котрім пророки говорили.

Пісня сих людей була трохи подібв
яку сьпівали ангели коло Вифлеему, від
лиш шість миль, трийцять три роки том
коли Ісус народив ся.

Коли люди, що вийшли з Єрусал
стрічу Ісусови почули пісню сьпівану
з Витанії, они повтаряли їх слова і так
найшов ся між двома чудесними хорами
рих один був перед, другий за Ним.

На скрутї дороги побачив Христо
Єрусалим. Долина Кедрон ділила его в
однак задля прекрасного, чистого воздуху
лене між Ним а Єрусалимом здавало
дуже незначне. Перед очима Ісуса бу
гарні палати та горіюча від блеску сонц
тяня. Ісус пригадував собі минувшину, я
джував се місто, як зненавиділи і відкив
ті для котрих Він зійшов з Неба, щоби
сти. Він думав про те, як будуть з Ним
пати тут за кілька днів, та о страшні

мали ся стати в кілька літ пізнійше задля грішного жита.

І так підчас коли оклики „осанна“ розлялись вколо Него і товпа тішилась, то Він виживши ся і поглянувши на місто заплакав з ним думаючи, правдоподібно, о другій пісні, що по тих самих улицах мала кричати: „Спопни Єго“, вмiсто віддати Єму честь і славу.

Перейшовши долину Кедрон, Ісус ввійшов в Єрусалим враз з радукоюю ся товпою. Але з ними не було много людей, що жили в Єрусалимі. Мешканці Єрусалима дивувались, що такько людей зібралось а кождий веселий і радий, тому питались: „Кто се такий?“ Відповідь да: „Се е Ісус, назарейский пророк з Галилеї“. Вони беручі участь в тім поході походили з Галилеї і тішились, що могли Ісуса звати своім краянном. Однак се ще більше розгнівало єврейсканців Єрусалима на Ісуса. Деякі з Фарисеїв обговорили Ісусови, щоби зборонив своїм ученикам хвалити на Свою хвалу. Але Ісус не зробив сего.

Коли сей величавий похід дійшов до Сьвятої, Ісус ввійшов до неї, але не був в ній довго, бо вже був вечер. Вийшовши зі Сьвятої Ісус пішов з учениками назад тою самою дорогою якою був прийшов з людьми, та задержав ся в Витанії, де і заночував. В сей день Ісус Христос закінчив першу Цьвітну Неділю.

LVIII

Осанна Дітий

Єрусалим

Ісус вернув до Сьвятині в Понеділок рано і повторив те, що був зділав там три роки перед тим, очищаючи Божу Сьвятиню. Він дуже розгнівав ся вигнав всіх купців і викинув все що они продавали, пригадуючи їм Божі слова виписані в Сьвятім Письмі: „Мій дім є домом молитви, а ви замінили его в яскиню злодіїв“.

В хвилю пізнійше сталась там друга але дуже відмінна подія. При воротах Сьвятині сідали щоденно сліпі і куляві та просили о милостиню людей входячих до неї. Они чули як люди сьпівали „осанна“ Ісусови, та чули мабуть про чудесне уздоровлене сліпого Вартимея і бідного каліки в Витсайді. Тому всі сліпі і куляві жebraки поприходили до сінний, звідки Ісус повиганяв купців і там Ісус зворушений любовю і милосердем уздоровив їх.

Книжники і Фарисеї бачучи ті чуда дуже стали негодувати на Ісуса. І яке диво! Ми би думали, що они повинні тіпитись, що Ісус

59. Торжественний в'їзд до Брусалпа

чудом ущасливляв бідних калік. Того самого дня ще инча річ дуже не подобалась ворогам Ісуса а іменно се, що діти ввійшовши до Сьвятині почали сьпівати: „Осанна Синови Давидовому“. Можливо, що тими щасливими дїтьми були хлопці, що сьпівали в хорі підчас богослужень в Сьвятині, та що другі діти прилучились до них і собі сьпівали пісню „осанна“, яку чули попередного дня. Рабіни були лихі, бо невинні діти славили Того, кого они ненавиділи; они навіть ганяли Ісуса за се, що Він не забороняє дітям Себе хвалити. Гнівним голосом питали они Єго: „Чи чуеш, що они кажуть?“ Книжники добре знали, що Ісус чув ті пісні діточок, однак они хотіли, щоб Ісус зганив дїтий за се та заборонив їм сьпівати. І в друге Ісус не хотів затишити тих, що віддавали Єму честь своїми сьпівами. А як колись боронив каючу ся грішницю, котра намастила пахучими мастями его ноги, та боронив Марию з Витавії, так і тепер супокійно і ласкаво став в обороні дїтий в Сьвятині, дорікаючи раб нам та пригадуючи їм слова Давида, що Бог тішить ся почестю і хвалою віддаваною Єму через дїтий.

LIX

Прощане ся зі Сьвятиною. Зрадник і управ

Єрусалим

На другий день потім як діти с
„Осанна“, Ісус цовернув знов до сьвяти
місто веселих дітей подибав тут рабінів,
ників та фарисеїв, котрі хотіли, але поки
важились ще спіймати Єго та убити. Він
і розумів їх підступні питаня, при помо
трих хотіли витягнути з Него щось тако
моглиб опісля против Него ужити, том
зганив їх за підлу дволичність, пове
праведність, та побожність про людск
Коли Єго спитали, яка е перша заповід
відповів, що тая, котра містить в собі во
заповіді а іменно: „Люби твого Господ
цілим твоїм серцем, всею твоєю душею
твоєю силою, і люби ближного твого як
себе“.

Він говорив свої послідні причти,
науки о винагороді в Єго Царстві, о пр
дусі в яким треба служити Богови, о ст
будучности тих, котрі ведуть жите пр

лі Божій; о грісі і небеспеці в якій находять ті, що легковажать собі ті науки, яких Він учив. Дальше предказав Ісус знищене Сьвятого Міста“, під той час найменше заслугою на се імя задля грішности людей, які там були, і о упадку Сьвятині, осьвяченої Ёго прису-тністю, але сплямленої гріхами, а особливо тим обходженем ся з Ним. Повний смутку Ісус закликав Ісус: О Єрусалиме, Єрусалиме!

І так попрощав Ісус Сьвятиню, котру слава якої час опустила. Коли виходив зі Сьвятині, він мав перейти через сїни, де було тринадцять скринок, до котрих люди вкладали свої жертви. Богачі гордо вкидали туди частку зі своїх достатків а одна бідна вдовиця кинула найменші гроші, які там існували. Видячи Ісус сказав ученикам, що дар сеї вдовиці як малий, був варту більше чим всі другі, для доброї волі і посьвяченя з яким їх жертвувала, бо се були послїдні єї гроші які мала, і єї маєток.

Опісля удав ся Ісус в товаристві учеників в на гору Оливну звідки они гляділи на білу стіну та сьвітляче золото Сьвятині а Ісус зазначив їм, що з сеї величавої будівлі не лигуть ся ані один камінь на другім. Також говорив про терпіня, які учеників чекають, та

заохочував їх до терпеливості, осторо
і молитви.

Коли розмова Ісуса з учениками
Оливній закінчилась, Він завів їх посліди
до Витанії. Що за різниця між заколот
а солодким супочинком і приязнею яких
вав та якими тішив ся Ісус в вівторок
страсного тиждня на селі, в домі тих
так дуже любив.

Правдоподібно в тім самім часі ворог
що порішили Ёго убити, зібрались до
Каяфи і радили при помочи зрадника Ю
способом в який би могли найлекше сві
виконати.

В середу досьвіта Книжники і Фар
гядали, чи Ісус не прийде знов до С
Але Він не явив ся, бо Ёго проповід
скінчилось. Прийшов час, коли Він м
себе повести на смерть, як ведуть ягня
колоне. Де і як провів Ісус той день — не
Єсли спав в середу в ночі, то се був
слідний сон на землі.

LX

Гостинна комната

Єрусалим

Був четвер вечер пасхального тиждня, по-
дний вечер, який Спаситель мав провести
перед смертю в купі зі своїми учениками. Вони
шли разом з Витанії тою самою дорогою, ко-
рою чотири дні тому назад проважав народ
Ісуса з такими окликами і одушевленем; тою
дорогою по якій так часто ступали Єго сьвяті
гости, а котрою Він вже більше не мав ступати.
Вони вступили до дому, до котрого запросив їх
Спаситель, яким, як декотрі кажуть, був
Ісус з Ариматеї. В домі була велика комната
на горі, приготована до пасхальної гостини,
де Ісус хотів спожити перед смертю в то-
рстві своїх учеників.

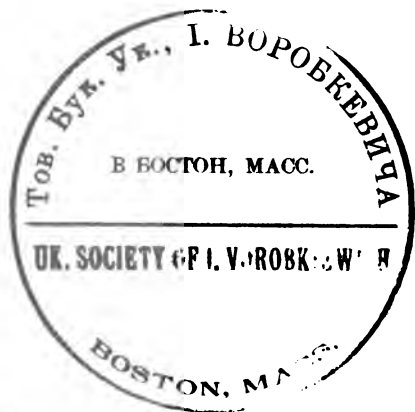
Они зібрались довкола стола з Учителем
середині. Місця сейчас коло Него були по-
внені. Се могло стати причиною суперечки, хто
мав займати яке місце. Если так дійсно бу-
ло, то суперечка така мусіла бути дуже прикрою
для Ісуса. Давнійше; коли одного разу повстало

подібне непорозуміння між учениками, Ісус зав їм на малу дитину, щоб від неї учив покори; тепер учив їх покори своїм власним приміром. В дорозі з Витанії їх сандали не охоронили їх ніг від пороку. Вони кинули свої сандали у дверий дому. Умию запорошених ніг було звичайно ділом слуг або невільника, але ні одного ні другого не було в сій гостинній комнаті. Ніхто з двайнадесяти учеників не поспішив обмити ніг Учителеви.

Тоді Ісус поспішив зробити сю услугу своїм ученикам. Сей поступок Ісуса зробив велике вражіння бодай на двох его апостолів. Іван додумав ся, що Той хто так Себе поважає зив є всемогучим Сином Бога, що зійшов з неба і назад верне до него зі славою. Петро зрештою не хотів дозволити, щоби Ісус мив ему ноги. Ісус і згодив ся на се доперва тогди, коли Ісус сказав: если не умию тобі ніг, не будеш мити участі зі мною.

Ісус не скривав Свого суму, коли обмивав ноги одного з апостолів, однак не виявив імені. Був ним Юда, котрий зрадив Ісуса і вийшов, як ми бачили, рішив зрадити Ісуса підчас гостини в Витанії, кілька днів тому назад, коли Марія обмивала ноги Ісуса не водою але дорогими мастями, та обтирала їх не рушником, як се робив Ісус, але своїм власним воло-

Коли посідали їсти, сказав Ісус: справді
прошу вас, що один з вас, що їсть зі Мною,
зрадить Мене. Слово „справді“ додане до слів
Ісуса надавало сій сумній новині ще більшої
важкоти, тому всі ученики з винятком Юди, заме-
пились повні тривога і смутку. Учитель
сказав ті слова, тож ніхто не міг сумнівати ся
про правдивості. Тому кождий з учеників пи-
тав Ісуса: Господи, чи се я? А Петро попросив
Ісуса, що спочивав на груди Спасителя, щоби
спитав Учителя хто сей зрадник. Ісус відпо-
відав, що зрадить Єго той, кому Він подасть
хліб умочений в соли. Опісля подав хліб Юдо-
ві, та zarazом предсказав ему его сумний ко-
нець. Тоді поспитав Юда Учителя, але не дро-
ним повним любови і смутку голосом як други
ученики, але „голосом чоловіка“ що не встигає
за своїх злих вчинків: Учителю, чи се я? Єго
спитанне не вимагало відповіді, але Ісус сказав:
Ісус сказав еси, розуміючи через се, що він мав
спитати зрадником свого Господа в руки тих, що
ставали на Єго жите.

Св. Іван каже, що після того Юда сейчас
вийшов з гостинної комнати, тої комнати, котра
в той час була найсвятішим місцем на зем-
лі, покинув товариство апостолів до котрих
Ісус не гідний був зачислятись, покинув все
що могло добре впливати на его жите; опустил

свого Господа і Спасителя, всю радість і втіху, а пішов в обняте розпуки і смерти.

Чи могло бути щось сумнійшого на світі, коли Юда вийшов з ярко освіченої комори в темряву яка панувала на дворі? Мабуть Іван пригадав собі сю сцену коли опісля врання він віді написав ті слова: Він сейчас вийшов і була ніч.

Зі слів евангелістів Матія, Марка і Луки та з того що писав Павло до Коринтян, видно що стало ся дальше.

Коли они їли, Ісус взяв хліб, поблагословив его, переломив і дав своїм ученикам, кажучи: беріть і їдьте, бо се Мое тіло, котре ложилося за вас; се робіть на мою памятку.

Опісля взяв чашу а подякувавши, дав її ученикам, кажучи: Пийте із неї всі, і они пили з неї. Опісля сказав: се нова завіт в Моїй крові, котра за вас проливилася. Скільки разів пете, робіть се, Мені на спомин. Бо як часто їсте сей хліб і пете сю чашу, не гадуєте смерть Господа, доки знов не приде.

Однак ся торжественна Служба не була тільки самих лиш апостолів. Она була за всіх християн і зовесь Вечера Господня або Святие частие.

61. Последна вечер

LXI

Пращальні Слова

Єрусалим.

Послідні слова умираючого приятеля суть да дорогими і пам'ятають ся довго. Заки опустив сю гостинну комнату, говорив до учеників дуже ласкаво. Були се Єго послідні слова, слова пращаня. Хоч сам був в великій скорботі, говорив до учеників: нехай серце ваше буде спокійне. Він звернув їх увагу від комнати, де находились і від туземних домівок до селіща кудя Сам ішов і де они після короткої прогулки мали з Ним злучитись. Там будуть з Єго і їхнім Вітцем, котрого Він людям показав. Ісус говорив ученикам, що коли будуть слухати Вінця, то тим докажуть, що люблять Єго самого і позискають собі любов Вінця. Також приобіцяв, що Дух сьвятий буде в їх серця, як ніколи перед тим, та що Дух буде їх помочою і розрадою, їх Утішителем. Також предсказав, що буде дуже терпіти від злих людей і неменче будуть терпіти і за те, що суть Єго учениками. Наконець сказав; мир полишаю вам, мій мир даю вам; та

напоминав їх, щоби любили один другого так як Він любив їх.

Слова Ісуса зробили на учеників незвичайне вражіння. Они запевнювали Ёго о своїй грі в те що Він Син Божий і Господь та заявили свою готовість прийняти Ёго науку. Засумований предказував дальше Ісус, що невдовзі они, що були до тепер разом, що були Ёго товаришами і товаришами одні другим — розбігнуться і полишать Ёго самого, лиш в товаристві Ёго небесного Вітця. Помимо того всего Ісус не хотів кінчити сумно Своїх послідних, пращальних слів і як на початку сказав: нехай буде спокійне серце ваше, так тепер закінчив: будьте доброї мисли.

Після того всего Ісус став молитись. Була се чудна молитва — так молитись міг тільки один Христос. Недалеко від сеї гостинної комнати, двадцять оден ліг тому назад в Сьвятини сказав Іус до Матери: Чи не знаєш, що я мушу займатись ділами Мого Вітця? Сим разом Ісус заявив те, чого ніхто другий не міг зробити, іменно: я скінчив діло, котре Ти Мені поручив.

Тепер Ісус помолив ся за Своїх учеників, котрих научав підчас Свого побуту тут на землі і котрі повірили в нові, чудні правди, які Він голосив прийшовши з неба. Ісус просив

в молитві, щоби Бог хоронив їх від злого як довго они будуть жити на землі і щоб они були благословенем землі як Він був їх благословенем.

Молитву Свою закінчив Спаситель словами, які повинні наповнити радістю серце кожного християнина: Молю Тебе Боже не лиш за отсех, розуміючи Своїх учеників, але також за всіх другіх людей на сьвітї, котрі повірують в Мое слово.

Коли ще Ісус був в гостинній комнатї де сложив послїдну вечеру з Своїми учениками — говорив їм про мешканс, яке приготовать для Своїх приятелїв в небї, а тепер закінчив Свою молитву словами: Отче, хочу щоби ті, котрих Ти Менї дав, були враз зі Мною там, де Я буду. Там наконець всі они зберуть ся разом, бо молитва Ісуса буде вислухана; того самого Ісуса, котрий при гробї умершого Лазаря сказав: Отче, дякую Тобї, що Ти Мене вислухав; знаю, що Ты всегда слухаш Моеї молитви. Просївши пісню на славу Бога, Ісус і ученики вишли з хати і пішли на Гору Оливну.

LXII

Гетсиманія

Гора Оливна

По словах радісної і похвальної піснї просьпівали ученики враз зі Спасителем в гостинній комнаті в честь Бога, мали сліди звуку смутку в Гетсиманії. Се місце відоме, о якій пів милі від мурів міста Єрусалиму, є святим, бо Ісус часто ходив туди зі своїми учениками.

Покинувши вісьмох з них при виході з огорода, взяв Ісус Петра, Якова і Івана і пошов з Собою дальше в глук огорода. Они були свідками Єго слави на горі Таворській коли переобразив ся, они бачили Єго сплук пророцтва і стели помершої дочки Яіра і они мали тепер свідками Єго муки в городі Гетсиманії. В гостинній комнаті показав Ісус ученикам Свою любов до них і прихильність. Вийшла черга на них потішати Ісуса. Він сказав до них: „прискорбна є душа Моя до смерти; чекайте тут і будьте враз зі Мною. Але ученики не могли зрозуміти і

62. Христос в Гетсиманії

ю Ісуса ; се міг зрозуміти лиш один, Отець Єго небесний. Покинувши трех учеників, Ісус зі- в сам з небеснам Своїм Вітцем. Він клякнув, а вкінци упав лицем на землю і молив ся один, два, три рази — тими самими словами : „Отче Мій, если можливо, дай, щоб не була Моя Чаша, але не Моя Воля, але Твоя Воля“. Під чашою розумілись Ісусом невисказані муки душі і тіла, які Єго ученики не знали. Однак, если Єго Отець вважав, що смерть і смерть Єго доконче потрібні для спасення людства, Він був рад їх перетерпіти і тому додав : „однак, нехай станесь не Моя, але Твоя Воля“.

Як колись при рождестві Ісуса зійшли ангели з неба, щоби віддати Єму честь і возвістити людям їх спасене, так і тепер явив ся ангел з неба і покріпив Єго. Ангела сего післав Ісусови без сумніву Отець Єго небесний, дивив ся на муки Свого Єдинородного Сина, які не кінчились а доперва починались. А Ісус мучив ся та мучив ся душею аж до кровавий став спливати з его чола на землю.

Три ученики, яких Ісус взяв враз з Собою до Гетсиманської садиби, не чули перші слова молитви Ісуса, бо як на Горах Таворській, де Ісус переобразив ся так і тут вони не чули. Три рази приходив до них Ісус і три рази найшов їх спячими. Ісус дорікав їм

за се лагідно, але рівночасно оправдував їх словами: „дух є сильний, але тіло немічне“.

На горі, де Ісуса спокушував злий дух, Він три рази вийшов побідником; так само і тут в городі Гетсиманьскім Він вийшов побідоносно три рази. Коли підносив ся від молитви, на Єго чолі були знаки кровавого поту, але був спокійний, готовий на все, навіть на найтяжті муки. А хвилі мук скоро наближались. Коли Ісус підніс єя послідний раз, пробудив спячих учеників словами: „вставайте, ходім, бо сей, що зрадив Мене, вже наближаєсь.“

Було більше як дві години від часу коли Ісус опустил з учениками ярко освічену гостинну комнату, де відбулась послідна вечера і при сьвітлі блідого місяця завів їх до города Гетсиманьского, отіненого деревами оливними. Тимчасом в місті збиралась громада людей. Громада ся складалась зі слуг первосьвящеників, що мали приарештувати найвисшого Сьвященика; сторожів Сьвятині, що покинули свої місця, аби полонити Господа Сьвятині; уоружених римских жовнярів, що мали побідити Князя Спокою; старшини жидівскої, яка хотіла спіймати свого Царя; всі они йшли на Того, Котрий міг був мати легіони ангелів на своє оборону.

Они ішли з лямпами і походнями, щоби Цар Слави, не заховав ся в якій печері, котрих

63. Зрада

много в огороді, або не скрив ся де між
вні дерева, куда не доходили лучі місяця.

Юда був їх провідником. Спершу прова-
він мабуть цілу товпу до хати в котрій
улась тайна вечера і де вступив в него
і дух, намовляючи его до початого діла. Але
ідна вечера під той час вже скінчилась,
чилась і пращальна промова Ісуса, скінчи-
последна молитва, прогомоніли звуки пісні
і подяки. Та Юда знав місце де міг на-
тись Ісус. Отже повів товпу через тую са-
браму міста і тою самою дорогою, якою про-
в Ісус Своїх, вже не дванайцять, але одинай-
учеників — до Гетсиманського огорода.

Скоро лиш побудив Ісус сплячих учеників,
сь чути кроки наближаючої ся товпи, а
ь пні та галузе дерев стало продиратись
гло лямп і смолоскипів. Юда ішов поперед
і, котрі мали пізнати Ісуса після умовленого
у — по зрадливім поцілунку.

Здоров Учителю, привитав Юда Ісуса і не
раз поцілував, але покрив лице Єго по-
нками. Чи могла коли терпеливість дати
ше спокійну відповідь лицемірству, як дав
Юді? Він сказав: приятелю, чого' прихо-
? Не знаємо, чи Юда відповів що на ті сло-
та Ісус говорив дальше до свого блудячого
ника, але не уживав вже того слова „прия-

тель“ а знав его по імени. Юдо, казав Ісус цілунком зраджуеш Сина Чоловічого? Тоді вони певно звеніли від тепер в ухах зрадників. Через всі дні его життя доки не замкнула їх смерть.

Відвернувшись від зрадника поспитав товпу: кого шукаете? Они відповіли: Ісуса зарянина. Ісус Відказав: Я єсьм ним. Але ви ті були висказані зі таким спокоем величності, що товпа подалась взад і уті в землю.

Опісля Ісус попросив, щоби ученики не роблено жадної кривди і товпа спіймала. Тоді Петро бачучи, як обходять ся з Учителем, розгнівав ся і хотів Его боронити. Він вийшов і відтяв ухо одному зі слух архиереїв. Але Великий Учитель, що всегда научав любити добрим за зле, приложив до голови слуха і исцілив слугу архиерейского. Товпа повязали Ісуса, Він поспитав: чи ви вийшли зроду зроду злочинці, що забрали з собою палки і хотіли спіймати Мене? Тоді обняв страхом і вони поутікали а вороги повели Ісуса з колись сьвятого а від тепер всегда по суму города Гетсиманії.

LXIII

Христос перед Сьвящениками

Єрусалим

Було після опівночи коли товпа привела
з городу Гетсиманського до міста до па-
первосьвященника Ани і до Каяфи, котрий
уважав під той час.

Вразу Ана став в гніві випитувати Увязне-
стараючись найти щось злого в Єго сло-
ва ділах. На єго невластиві питання давав
мудрі відповіді, але се так погнївало од-
зі слуг Ани, що той прискочив до Ісуса і
ав Єго в лице; те лице, що сіяло наче сонце
рі Гермон; лице якого красоті чудовались
як чудують ся діти дивлячись на ясні
ні сонця.

Все ще звязаного, післали Ісуса перед суд
аяфи, перед котрим оскаржувало Єго кіль-
найзавзятійших ворогів Спасителя. Були
авдоподібно сьвященики, члени Синедріону,
яспої жидівської Ради. Однак они не могли
чити нічого злого против Ісуса, тому шу-
фальшивих сьвідків бажаючи, щоб Єго за-

суджено на смерть. Але фальшиві свідки
протирічили одні другим своїми видумка-
брехнями, що навіть несправедливі свідки
важились засудити Ісуса на підставі їх свід-
чень. Перекручуючи слова Ісуса, які говорив
до народа, они оскаржували Ёго о богоху-
ство.

Ісус мовчав слухаючи фальшивих свід-
ків, які Ёму робили. Та се лиш більше люти-
ло ворогів. Они почували свою вину. Каяфа
ві запитав Ісуса: не відповідаєш нічого
що оті свідкують против Тебе? Але
з повагою невинного чоловіка мовчав да-
же Ісус. Не відповів нічого. Се погнівало Каяфу
і він закричав голосом повним лю-
тою ненависти: Заклинаю Тебе на живого Бога
сказати, чи Ти еси Христос, Син Божий?

Чудне питане звернене до звязаного
чоловіка, з яким обходились як зі злодієм та
з гори рішили засудити на смерть без того
чи би довідатись о Нїм правди.

Ісус дав торжественну відповідь хоч
що она приспішить Ёго смерть: Я есмь
Христос, Син Божий. Опісля маючи на думку
про сцену в якій ті що Ёго оскаржували
ли мали бути учасні, сказав: побачите
Чоловічого сидячого по правици сили і сї-
даючого на хмарах з неба.

Ті слова так торжественні і правдиві.

фальшивий первосвященик Каяфа назвав богохульством і роздер свою одіж на знак свого уданого жалю а всі що були там присутні закричали: Він повинен умерти!

Після того як всі ученики покинули Ісуса в огороді Гетсиманьскім, Петро відзискав в'чати свою відвагу і слідував за Ісусом аж до палати Каяфи. Те саме зробив Іван якого тягнула гуда любов до Ісуса. Івана пустили до внутра палати. Петро за якийсь час крутив ся недалеко, аж вкінци удалось ему дістатись на подвірє де усїв при огни враз зі слугами тих, що судили его Учителя. — Петро не хотїв виявляти своїх ближших відносин до Ісуса, але був дуже дікавий знати, що сталось дальше з Господом. Між тим ключниця, що впустила Петра пізнавши що він був приятелем Івана, сказала: ти також був з Ісусом Галилейским. Але Петро колись відважний, тепер застрашений ученик, на питанє цікавої дівчини відказав, що не знає Ісуса. Опісля друга дівчина побачила его і повторила те саме що перша, але Петро і тим раюом відрік ся Свого Спасителя та ще ствердив своєю брехню клятьбою. Минула година. Муїїна се бути година втиду і страху для ученика, сотрий колись обіцяв своему Учителеви, що буде йому вірним до смерти.

І знов питанє архиерейского слуги збенте-

жило его: чи не бачив я тебе з Ним в о...
Чи можливе се, щоб то був Петро, котрий
повідь на таке питане начав клясти ся і с...
ся, що не знає Ісуса? В той час запіяв
пригадуючи Петрови слова Ісуса: заки
два рази запіє, відречеш ся Мене два раз

Се послідне відречене ся і клятьбу Пет...
мабуть і сам Ісус, бо, як каже сьв. Пись...
обернув ся і глянув на Петра. Сей погл...
для Петра вельми болючий і вповні вист...
чий. Серце апостола, его скриту але пр...
любов до Ісуса, его невисказаний жаль...
чини трикратного запереченя, малюют...
слова: Петро вийшов геть і плакав гірк...
вийшов, але не як Юда, що кинув ся...
в обнятя розпуки і смерти, але вийшов з...
за свое діло та сильною постановою від...
віддати все жите свое за Ісуса.

Від сего часу до рана терпів Ісус
муки від зневаги та варварского обходж...
з Ним тих, що Его стерегли. Терпеливо
чаню зносив Ісус всю знаругу. Его ворог...
вали Ему в лице; побивали Его кулакми
ками; били Его по лицю; насмівались з...
завязували Ему очи та казали вгадув...
Его ударив.

Рано зібрав ся Синедріон, жидівска
та Рада, але зібрав ся не на те, щоб дов

ні Ісуса, а на те, щоб за всяку ціну дока-
зати, що Він винен. Лиш двох з тих, що нале-
ли до Ради не похваляли такого поступованя
Синедріону; були се справедливий, але боязкий
Ісидор і Йосиф з Ариматеї.

Але закон римський не дозволяв Синедріо-
ві засуджувати людей на смерть, тому від-
дали Ісуса і віддали Єго в руки Понтийського
Губернатора, римського намісника.

Між тим зрадник Юда пізнав всю гидоту
свого підлого вчинку, тому мучений совістю
повернувся до сьвящеників та старшини жидівскої і
сказав: „я согрішив, бо продав кров неповин-
ної людини“.

Але сьвященики і старшина жидівська не
вважали слів Юди. Они сьміялись з него і бри-
лися ним. Тоді Юда кинув їм під ноги три-
дцять сріберників, за які продав Ісуса і свою
душу — пішов і повісив ся.

LXIV

„Страдавшого при Понтийнім Пилаті“

Єрусалим

„Страдавшого при Понтийскім Пилаті“ надіяв ся Пилат, що ті слова будуть повсюди через довгі віки всюди де лип вістка про жите і діла Ісуса. Пилат не був гіршим з поміж тих, що убили Ісуса. Він би радо увільнив Ёго, але він був боягуз і не робив те, чого хотіли вороги Ісуса, що було справді добре.

Було рано, мабуть десь коло сьмої години коли сьвятого Вязня привели до судового столу з мотузом на шиї на знак, що Він зістав джений на смерть. Пилат глянув милосердно на Ісуса, онісля звернув ся до лютих обвинувачів і поспитав: „яку вину приносите прот Чоловіка?“ Они назвали Ёго злодієм. А Пилат не міг засудити нікого на підставі загального оскарження, тим більше, що домагались, щоби Ісуса распяли на хресті, що лиць один Пилат мав власть. Тому обвинувачили три головні оскарження: перше, п

тує народ, друге, що наказує платити да-
у і вкінці ще зове Себе Царем в противста-
ню до римського царя; всі ті скарги були
вшиві.

Пилат звернув увагу лиш на одно з тих
аржень. Перед ним стояв Чоловік від всіх
щений, самотний; змучений і ослаблений
в безсонної повної мук ночі; на Ёго блідім
ли видніли сліди кровавого поту і сліз; Ёго
ли були звязані а на шиї мав засилений мо-
одяг на Нім був такий як тоді носили бі-
люди, він був пошарпаний і носив на собі
ли злого обходження ся з Ним Ёго сторожів.
Пилат звернув ся до Него з милосердем і поди-
вляючись запитав: чи Ти еси Цар жидівський? На
питанє відповів Ісус те, що так часто ста-
ло ся вбити в пам'ять навіть Своім ученикам:
«Моє царство не е сего сьвіта!

Щож Ти зробив? запитав Пилат. Богато
на було відповісти на се питанє. Відповідею
на се питанє було все жите Ісуса, Ёго діла му-
симо всемогучі, повні любови, в котрих однак
го не було за що можнаб було Ёго погуби-
ти. Ісус сказав, що еслиб Ёго царство було сего
сьвіта, Ёго слуги оборонилиб Ёго і не дозволи-
либ щоб Ёго віддано в руки Жидів.

Зачудований Пилат поспитав: то Ти еси
Цар? Так, відказав Ісус, Я Цар, що прийшов

свідкувати о правді. Щож є правда? — з нетерпеливо Пилат; але не ждав ні не відповіді на се питане від сего чудного віка. Мимо сего однак набрав переконаня Ісус був невинний. Тому сказав до Жидів: „не находжу жадної вини в сїм Чоловіці“.

По правді на тім повинно було пануваню закінчитись, але оно не скінчилось; Пилата лиш розярив ще більше ворогів Ісуса. Они розказували про жите Ісуса в Галилеї, де панував Ірод Антипа, котрий був під тям в Єрусалимі. Щоби спекатись Ісуса, Пилат зав відвести Єго до Ірода. Сей убійний Ірод, про якого ми вже розказували, був рад чути Ісуса, бо чув про Єго чудесні діла і вважав ся, що Ісус і перед ним покаже яке чудо.

Але завівшись в своїх надїях, Ірод привів Ісуса, казав Єго перебрати в свою одежу і відіслав назад до Пилата, котрий кликав тепер до себе старшину жидівську і архиереїв, перед котрими повторив свій першій вирок і додав, що Ірод також не найшов жадної вини в Ісусі, за яку Тойже міг би бути караний смертю. Всеж таки і тепер браво Пилатови відваги поступити собі після власного осуду і совісти і він надармо вдоволювати товпу сим, що казав обнажити Ісуса.

65. Христос перед Пизагом

Тоді придумав Пилат ще оден спосіб, в якій явив ся вийти з сего клопоту. Був звичай, на Св'ято Пасхи випускали з в'язниці одного чоловіка, котрого вибрав собі народ. Під той час сидів в темниці страшний і загально звісний розбійник Варава. Єго то Пилат казав провадити з темниці, поставити побіч Ісуса перед množеством народа і тоді поспитав: кого з вас хочете, щобим увільнив? Товпа відповіла: Вараву. Розчарований в своїй надії і зневірений, запитав Пилат: щож хочете, щобим зробив з Ісусом, котрого зовуть Христом? Товпа кричала: Роспни, роспни Єго! Товпа бачила безпорадність і нерішучість Пилата, тому стала безпорадною в своїх домаганнях. Добро і зло борються в серці Пилата і він взяв ся ще на один спосіб, щоби уратувати себе від гидкого діла, уникнути смертю невинного чоловіка, а Ісуса позбавити ганьблячої, страшної і неповинної смерти. Товпа, повним нерішучости голосом запитала Пилат: Щож злого Він зробив? Я не знаю причини, щоби можна видати на Него вирок смерті. А однак, щоби успокоїти роздратованих ворогів Ісуса і успокоїти їх — додав: дайте вибити Єго і пустити. Але одинокою відповіддю на сі слова були оглушаючі крики: нечужий з Ним, проч з Ним; роспни Єго!

По сім слідувала сцена на згадку котрої

повинні плакати не люті люди, але і я
була се сцена мнимої коронації.

На місце царських почесностей була знесена
на місце корони прикрашеної дорогим камінням
— терпевий вінець, а на місце золотого снігиря
— звичайна різка. Христа обнажили з
ної одежі, яку для насмішки казав вложити
Него Ірод, та котра тепер носила на собі
найсвятішої крові. Мучителі насмішались
з Ісуса і клякали перед ним; плювали
в лице; виривали різку з Ёго звязаних
і били нею по голові, та кликали глухо
радуї ся царю жидівський!

А однак при тїм всїм і помимо того
божественний Спаситель задержав Свою
і величність, яких не в силі були замазати
насмїшки мучителїв, ні смїшний балаган
одяг. Навить око поганьського Пилата
се, бо звернувсь до товпи зі словами : се що

Та слова Пилата не найшли відгуку
в закаменїлих серцях товпи. Противно,
гїрше стала кричати : роспни, роспни Ёго
лат відказав : возьміть ви Ёго і роспніть
не находжу в Нїм жадної провини.

Тодї товпа заревїла, що Ісус повинен
нути, бо зве Себе Сином Бога. Пилат
сего про Ісуса, тому покликав Ёго знов
себе і запитав : звідки Ти? Але Ісус м

Годі Пилат уредставив Ісусови, що се вповні від него зависить, розснати Ёго на кресті або увільнити. На се Ісус відповів, що велика є вина Пилата коли на зло уживає свої сили, хоч ганив більше Жидів як его за те, що Жиди пхали Пилата до сповнення того злочину.

Від сеї хвилі бажав Пилат увільнити Ісуса. Він випровадив его перед кровожадну товпу. Поглянувши на спокійного, маєстатичного, терплячого Спасителя а опісля на товпу, Пилат казав : дивіть, се Цар ваш. Але як перед тим як і тепер одинокою відповідею товпи було : осни Ёго ! Роздратований Пилат поспитав : чи Цар вашого маю распяти ? Та підла, кровожадна товпа кричала : не маємо Царя лиш імського кесаря. Если увільниш сего чоловіка, єси приятелем кесаря.

Се затрівожило Пилата і він публично обив свої руки перед товпою якби хотів змити сю вину зі себе і сказав : я не винен єсьм крови праведника сего ; ви побачите. Відповідею на і слова Пилата був найстрашнійший проклін, який чоловік може звивати на себе : нехай Ёго ров впаде на нас і на діти наші.

Відтак Пилат увільнив розбійника Вараву, Ісуса віддав в руки мучителів, щоби Ёго росяди на хресті.

LXV

Ісус розпятий, усопший, погребаний

Єрусалим

Десять годин минуло від часу коли поно Ісуса в городі Гетсиманьскім. Несправедливий суд і муки закінчились; несправедливий вирок зістав виданий. Старшина жидівська і народ нестерпиво ожидали чим скоріше виконання кровавого вироку.

Жовніри здійняли з Ісуса червону в котру був одягнений для посьміховища жили назад на Него Єго власний бідний Хрест і одно з его рамен положено на його ліві плечі Христа. Щоби доповнити Ісуса Спасителя, додали Єму двох розбишаків варяшів. Сотник з своїм відрядом воїнів на цікавих утворили похід, що мав провезти Христа на гору Кальварійську. Не дивлячись Спаситель упадав під тягаром, який мусів нести ізмучений трудами попередного дня і безсонною та невисказаним болем душі і тіла.

Чоловік іменем Симон, що мабуть посприяти милосердие для Спасителя, дістав приказ

66. Исус несе хрест

подови, Котрий заточував ся і падав під
аром орудія власної Своєї смерти, під хрес-
т. Крім Симона співчули Ісусови ще по-
кні жінки, що прилучились до походу. Они
одили і били ся в груди. доки аж Ісус Сам
спинив їх, Котрий на хвилю забув Свої вла-
болі думаючи про нещастя, які мають вла-
на Єрусалим. Звернувшись до жінок скрі-
Ісус: Дочки Єрусалима, не плачете наді-
ою, але плачете над самими собою і над ва-
ми дітьми.

Вкінці сей похід так неподібний до торже-
нного походу, який переходив тудя кілька
в тому назад, вийшов на гору Кальварійську
Голгофту.

Був звичай в Єрусалимі, що тамошні багаті
ки посилали для тих, що мали бути прибиті
хресті, без огляду на те як низькими були
злочини, певні напої, які приглушували їх
е і зменчували терпіня. Подібний напиток
и і Ісусови, але Він не схотів Єго прийняти,
ів перетерпіти всі муки, які подібна смерть
ягала за собою. В Гетсиманьскім огороді
зав Ісус: чи не мав би я пити чашу, яку дав
аї Отець?

Мусить дрожати рука, що держить перо,
ть або долото намагаючись змалювати муки
сителя: Сам спогад на страшні муки і смерть

Господа страхом наповняє нас; о скількож грізнійшою мусіла бути сама дійсність! Однак, коли незрозуміємо докладно грози і крику тов-ропни Єго! — не будемо в силі зрозуміти тих повних глибокої мисли слів: Ісус постра-дав за нас!

Страшний, потрясаючий до глибини мусів бути вид обнаженого Спасителя як кр-Єго на орудие мук і смерті; як натягали рамена; як в отворені сьвяті долоні вбивали ликанські зелізнi гвозді; як вкінці піднес-сьвяте тіло враз з хрестом в гору та як ли-сьвята кров, з того тіла, котрого тягар під-жували хиба чотири великі, роздерті рани.

Слухайте небо і земля як після того коли в-відгомін бездушного молота і з засохлих, в-вавлених уст Спасителя несесь в небо мо-Отче, прости їм, не знають бо що творять.

Дрож проходить по, тілі коли прига-д собі як хрест з дорогоцінним тілом піднес-в гору бездушні римські жовніри і як о-вбивали єго в землю. Терпіня і муки, як-сїв переносити в той час наш Спаситель-собі докладно представити, пересказати або-сати. Були се муки страшні, які не дадуть-прирівнати до яких небудь других мук, які тер-плять люди.

Пилат дав прибити на хресті Ісуса напись

67. Розп'ятий на хресті

в трех язиках, уживаних в тодішнім цивілізованім світі: єврейскім, грецкім і латиньскім, котра звучала так :

Цар жидівскій.

Се дуже погнівало жидівских архиереїв і они стали просити Пилата, щоби змінив сю напись так: се той, хто назвав себе царем жидівским. Але Пилат відкинув з погордою жаданих, що присилували єго видати на смерть Царя сказав: нехай остане так як написано.

Одяг Ісуса розділено після тодішнього звичаю поміж жовнірів, що стерегли Єго хреста, так сповнилось пророцтво: розділили одяг мій поміж себе а на ризи мої кидали жереб.

Під хрестом стояли цікаві люди і одні прилядались лиш спокійно, инші ж і тепер ще не перестали насміватись з Ісуса побільшаючи сей спосіб Єго великі муки. Три літа перед тим, коли Сатана кусив Ісуса, сказав до Него: если Ти син Бога переімени се каміне на хлїб. А тепер люди, в котрих вїйшов Сатана, подїбно як і в Юду, спільника їх злочину, кричали: если Ти син Божий, зійди з хреста. Навіть один зі слодїїв, що висїли по обох боках Христа, причув ся до насміваючої ся товпи і казав: если Ти Христос, спаси Себе і нас.

А архиереї жидівскі, книжники та старшина сидївска позабувши свою гідність і становище

подібно товщі кирили собі з Ісуса. Так само поступали і нерозумні, дикі жовніри.

Однак Спаситель вивисшений понад всіх других в невисказаних болях на хресті, перевиспив всіх других також своїм Духом. Свого часу говорив Ісус: коли зістану піднесений з землі, потягну всіх людей за Собою. Першим котрого Ісус взяв з Собою був один зі злодіїв, що висів побіч Него. Сей умираючий злодій зганив свого товариша злочину за его богохульні слова, пізнав свою провину а невинність Спасителя і замираючими очима зверненими в сторону Ісуса, закликав до Него: Господи, спомяни мене, коли прийдеш до Свого Царства. Їго просьбу вислухав Ісус, бо відповів: справді, говорю тобі, що еще нині будеш в раю зі Мною.

Під хрестом Спасителя стояла Їго мати, сестра Їго матери Марія, жінка Клеофи і Марія Магдалина. Ісуса око спочило на тій, що тридцять три літ тому назад привела Їго до Єрусалимської Сьвятині, де старий Симеон предсказав Їго теперішні муки. Та Ісус не позабув свою матір і як правдиволюбячий Син дбав о те, щоби забезпечити єї будучність. Побачивши вдалеко стоячого Свого ученика Івана, Він сказав до Матери: жено, гляди, се твій син, а до Івана: се мати твоя.

Було полудне, а лучі сонця погасли. Чер

години стояв Єрусалим в темряві та боязні д чимсь невідомим, страшним. Товпа на- , що ще недавно так сьміло викрикувала а знаруги та богохульства, тепер притихла ш перешептувалась трівожно між собою. ина запанувала довкола, доки не зістала рвана викликом Спасителя: Боже мій, Боже чому покинув еси Мене?

Коли покалічене, скатовене Тіло Ісуса ви- на хресті шість годин, Єго закрававлені лі уста проговорили: хочу пити!

Хтось з тих, що були під хрестом, приятель рог Ісуса, змочив губку в напитку вояків ложив до Єго завмираючих уст.

Конець наближав ся. Син Божій, улюблений Небесного Вітця, Син, Котрого Отець зіслав млю, а Котрий тепер знов опускає землю, злучитись з Вітцем, Він вже не покине- більше, як кликав перед хвилию, тепер олосив слова повні любови і довіря: Отче. ої руки передаю Мого Духа.

Опісля ще оден голос з уст сьвятих, голос и в хвили мнимого упокореня і здонтаня: пило ся.

Звершилось Єго сьвяте жите на землі; звер- сь діло Вітця якого мав доглядати; звер- сь Єго діло милосердія; звершилось Єго

об'явлене правди; звершилось діло відкуплення роду людського.

Ісус склонив Свою голову і віддав Духа. Агнець Божий став Агнцем Жертвеним за гріхи сьвіта.

Занавіса в Єрусалимській Сьвятини роздерлась на двоє від гори до долу, землетрус поколов землю, полунав тверді скали і каміне, та поотвирав гроби померших.

Запанували загальний страх і тревога. Навить поганин, сотник римський, якому поручено виконане страшного засуду на мнимого Богохульника і Бунтівника, зрозумів сі ознаки симпатії природи для Жертви людської злости і закликав: дійсно, се був правий чоловік, а опісля: справді сей чоловік був Сином Бога. Були і другі люди, котрих не переконала любов Спасителя, але переконав їх страх і они дрожаючи повтаряли слова сотника.

Щоби прискіпити смерть прибитих на хресті, жовніри поломали ноги двом розбійникам що висіли враз з Ісусом. Ісуса найшли вже неживим, але, щоби переконатись, чи Він дійсно умер а не зімлів тільки, один з жовніврів списом проколов Єго бік і сейчас потекла з него кров і вода. Тіла злодіїв чим скорше зняли з хрестів і законали, та не так сталося з тілом Ісуса, котрий мав воскреснути. Йосиф з Ариматеї

68. Ісуса несуть до гробу

атий і чесний але боязливий член Жидівської ради пішов до Пилата і попросив о тіло Ісуса. Пилат дозволив. Се додало відваги рівнож боювому Нікодимовч і він приніс запахущі спеції, щоби ними намастити тіло Спасителя та замотувати в полотно, яке купив був Йосиф.

Недалеко гори Кальварійської, в огороді Йоана, був новий в скалі викутий гріб. Туди заклали они тіло Ісуса, а вхід до гробу заважали великим, тяжким каменем.

Жінки, що ішли за живучим Ісусом куди він ходив а опісля слідували за ним аж до Голгофти, відправили тіло Єго аж до гробу.

Слідуючого дня була жидівска Субота і они не працювали в своїх домах, вижидавши з недовірою слідуючого ранка, щоби хоч ще показати свою любов Спасителеви через надання Єго тіла.

LXVI

Він встав.

Єрусалим

Третього дня після Своєї смерти, встав Ісус з мертвих, дня девятого Цвітня, се є сорок днів перед Своїм вознесенієм на небо, котре стало ся вісімнадцятого Мая.

В Неділю досвіта, кілька жінок, які були під хрестом умираючого Ісуса, прийшли перші до Ёго гробу. Они прибули сюди з різних сторін Єрусалима а декотрі були мабуть навіть з поза мурів міста, котрого брами були ще зм'янені, бо було темно. На доказ своєї любови кушили они коріня і благовонних мастей для Того, Котрому трийцять три літ тому назад принесли дари три Мудрці зі Входу; Котрого обмивала Марія найдоросшою оливою.

Сі жінки не знали про те, що камінь, який замикав вхід до гробу, був опечатаний, ані не знали, що при гробі стояла римска сторожа, щоби ученики не забрали тіла Ісуса та опісля не хвалились, що Він встав з мертвих.

Колись при гробі Лазари говорив Ісус д

69. Жени при гробі Ісуса

присутних : відваліть камінь від гробу. Мабуть подібний приказ дав Отець Небесний Своему ангелови посилаючи єго на землю, словами : іди на землю і відвали камінь від гробу Мого улюбленого Сина.

І став ся землетрус, бо ангел божий зійшов з неба і відвалив камінь і усїв на нїм, а сторожі римські начали зі страху трястись і стали немов неживі.

Така була відповідь на питанє жінок, з яким звертали ся одна до другої : хто відвалить нам камінь, яким закритий вхід до гробу?

Здас ся, що Марія Магдалина ішла поперед усіх других жінок. Але єї радість з причини отвореного гробу перемінилась в журбу, коли побачила, що гріб був порожній а єї улюбленого Господа у нїм не було.

До когож мала она передусім побічи і дати про се знати? До засумованого Петра і ученика, котрого любив Ісус. Між тим другі жінки наближались до гробу. Бачучи камінь відвалений, они ввійшли до середини, але якеж було їх зачудованє коли несподівано побачили ангела, котрий відізвав ся сими словами : не бійте ся, бо я знаю, що шукаєте розснятого Ісуса. Ходіть, подивіть ся, де лежав Господь. Опісля запитав : чому шукаєте живого поміж мертвими?—та додав : Єго тут нема, Він встав! Сі слова повта-

ряють ся у нас кожної Неділі і тому мабуть не здають ся нам бути так чудними як були тоді для зразу засумованих а опісля розрадуваних жінок.

Ангел пригадав жінкам слова Ісуса, котрі Він говорив в Галилеї, що Ёго віддадуть в руки грішників на муки і смерть, та що Він третого дня воскресне. Течер жінки пригадали собі колишні слова Ісуса і зрозуміли їх. Опісля казав ангел жіткам поспішити до міста і передати радісну новину ученикам. З серцями переповненими радістю і якоюсь трівогою поспішили жінки назад до міста.

Тимчасом Марія вже прибігла до Петра і Івана та сказала їм, що бачила, а оба ученики, хочачи наочно переконатись о правді еї слів, чим скорше побігли до гробу. Іван, будучи молодший від Петра, випередив его в дорозі, прибіг перший до гробу, заглянув до него, але бояв ся увійти до середини. Доперва коли надбіг Петро і ввійшов до гробу, Іван слідував за ним. І справді тіла Спасителя не було у гробі. Остав лиш одяг, в яким положено Ісуса до гробу і судар, яким була обвинена Ёго голова, лежав осторонь звинений в порядку. Ёсли наш Спаситель навіть воскреси побував досить довго в гробі і так старанний був о такі дрібні річи як одяг для померших, то се дуже

гарний примір для нас як обережними, точними і акуратними повинні ми бути навіть в найменших речах.

Побачивши ризи Ісуса а не найшовши Їго тіла, Іван повірив, що Ісус воскрес; так само повірив в те і Петро. Опісля оба вернули назад домів, до Єрусалиму.

LXVII

Марія при гробі. Сторожа римсна. Ісус і Петро
Єрусалим

Марія Магдалина не вдоволилась тим, що була раз при гробі Спасителя. Повідомивши двох апостолів про чудну новину, она пустилась за ними вдруге до гробу і позістала при нїм навіть тогди, коли два ученики вернули назад домів. Она була урадована, але заразом розчарована, бо не могла вже тепер з'ужити дорогих мастий, які була принесла. — Крім того мучила єї непевність, де ділось тіло Учителя, чи не забрали Єго ті, що завдавали Єму так тяжкі муки ще за життя. І она стояла плачучи при гробі Ісуса, як колись плакав Ісус при гробі Лазаря. Опісля поглянула внутр гроба. Чи надіялась може побачити слезами закритими очима Того за Ким шукала? Вмісто Учителя побачила она в гробі двох ангелів, з котрих один сидів у голови, другий у ніг, де перше спочивало тіло Господа. Они мали на собі ясні, сьвітлі одежі, що дуже виріжнялись від темноти, яка панувала в гробі. Ангели відізвались до неї: жінко

70. „Не дотикай мене“

чого плачеш? Марія не перестрашилась ангелів, але відповіла: бо взяли мого Господа і не знаю де положили Ёго. Опісля звернула свою голову в сторону та почувала голос Того, що охвилю пізвййше наповнив її серце невисказаною радістю. Те саме питане, яке завдали її ангели сидячі в гробі, чула тепер Марія з поза гробу: Жінко, чого плачеш? Були се слова висказані устами, що недавно ще були замкнені а тепер вітворились на ново. Се певно огородник, подумала Марія, може він взяв тіло Спасителя, тому запитала, де би могла найти свого Господа. У відповідь почувала одно лиш слово, котре чула нераз, і котре так любила чути, коли виходило з уст її Учителя. Було ним її власне імя. Маріе, сказав до неї Ісус. Рабоні, закликала зачудована і повна радости Марія, що значить, Учителю.

Она упала перед Ним на землю, щоби віддати Ёму честь, ціловати Ёго ноги. Але хотяй Ісус був все ще її приятелем і Господом як колись перед смертю, то однак відношеня їх взаїмні в дечім змінились і Він сказав до неї лагідно: Не дотикай Мене. Марія була першою, що принесла ученикам вістку про воскресшого Ісуса, але коли перший раз повертаючи від гробу Спасителя говорила: з жалем взяли Господа моего, то тепер вертаючи другий

раз від гробу голосила радісно : я бачила Господа.

Та не лиш Марія була урадована в сю хвилю подибавши вставшого із мертвих Господа. Другі жінки, що були також при гробі і побігли чим скорше дати знати апостолам про все, що бачили, чули також голос : радуйте ся всі! Подібно Марії, они були зачудовані і розрадовані, але попри те почували якийсь страх, тому Ісус сказав до них : не бійте ся, ідіть і скажіть Моїм братям, щоби йшли до Галилеї, там Мене побачать.

До сеї пори лиш жінки бачили ангелів і воскресшого Господа. Петро і Іван не бачили ні ангелів ні Ісуса хоч були в Єго гробі. Все що они знали, було те, що жінки їм сказали, і що самі бачили в порожнім гробі, се є на землі лежачий одяг і судар Ісуса.

Без сумніву того самого дня ще другі апостоли, жінки, знакомі і приятелі Господа ходили поодинокі і купками до гробу Ісуса, щоби наочно переконатись о чудній події, яка лучилась в тім сьвятім місци. Повернувши назад, збирались в купки та говорили про се між собою, думаючи що би те все мало значити та очікуючи ще нових незвичайних річий.

Однак се не були одинокі заворушені люди в Єрусалимі того дня. Перестрашені римські жовніри, що стерегли гробу, бачили як ангел

вийшов з неба і відвалив камінь; они прибігли до міста і розказали архиереям та старшині жидівській все що бачили. Однак архиереї, що убили Ісуса перечили, щоб Він встав з мертвих, або полишив гріб Своєю власною силою, та пустили поголоску, що коли сторожа поснула, прийшли ученики Ісусові і забрали з гробу Єго тіло. Крім сего підплатили жовнїрів, щоби свідчили, що так справді було. Можна би сподіватись, що люди, котрі стали мов мертві на вид ангела будуть боятись повтаряти сю брехню. А однак они зробили се за гроші, подібно як Юда зрадив Ісуса за трийцять сріберників.

Того самого дня явив ся Ісус Петрови. Не знаємо, що Ісус говорив Свому ученикови. Последній раз бачились они коли Петро відрік ся Ісуса, бачив Єго засумоване лице, вийшов геть і плакав гірко. Вправді Петро дістав потїшаючу вістку післану єму від ангела через жінки, що були при гробі, що Христос воскрес і буде бачити Своїх учеників в Галилеї, але Ісус не ждав, щоби побачити сего Свого ученика аж в Галилеї. В кілька годин після Свого воскресеня, Він явив ся каючому ся і любячому Петрови і без сумніву запевнив єго, що відпустив єму єго провини.

LXVIII

Емаус. Се Я сам

Єрусалим

Два ученики Ісуса, з котрих оден зва Клеопа, чули про появу ангелів, але не знали нічого про появу самого Спасителя і йшли воли дорогою домів, до Емауса. В дорозі явив ся до них Ісус, та они не знали хто такий. В бесіді яку провадили по дорозі, вони чудувались Єго позірній несьвідомості воно що сталось послідними днями в Єрусалимі. Вони говорили про свої заведені надії, але немало чудувались, коли Незнакомий став пригадувати їм місце з Сьвятого Письма про Месію.

Дійшовши до дому, попросили Чужого щоб заночував з ними. Він згодив ся на їх прохання і стаю ся, що коли засіли разом, щоб їсти. Він взяв хліб, поблагословив его, переломив і подав їм. Тоді отворились їм очи і они знали Ісуса; але Він счез з їх очий.

Опісля говорив один ученик до другого. Чи не горіли наші серця, коли Він говорив з нами по дорозі і викладав нам Письмо Сьвяте?

71. В дорозі до Емауса

Радість їх була за велика, щоби могли її задержати самі для себе. Думавши, що лиш вони одні бачили Господа, сейчас встали і вернули назад до Єрусалима, щоби своєю радістю поділитись також з другими. Що за різниця між їх теперішню радісною подорожжю назад до Єрусалима а сумною дорогою, яку мали ідучи до Емауса. Тепер дорога не здавалась їм зовсім утяжливою, а радість прискішувала їх кроки. Був вечір.

Десять учеників сиділо разом при вечері. Петро розказував їм про свою стрічу з Ісусом. Коли ученики, що ішли назад з Емауса, увійшли в комнату, почули новину: Господь явив ся Петрови. Тоді вони стали розказувати свою чудну пригороду, як Ісус їм явив ся.

А коли вони так говорили, явив ся між них сам Ісус і сказав: мир вам.

В часі послідної вечери, коли Ісус був пригдуваний журбою, знаючи, що слідуючого дня буде распятий на хресті, Він говорив до учеників: мир лишаю вам. Був се мир, яким тішитись може лиш той, хто справді любить Христа, без взгляду на те, які нещастя і клопоти приходять ся ему переносити. Тепер смерть минула, а Христос воскрес. Єго привитане було таке саме як Єго пращальне слово.

Однак поява Ісуса між учениками була так

нагла і несподівана а Єго вигляд так відмінний від сего, який они звикли були бачити. Єго смертю, що они настрашились, думали, що се лиш привид. Тоді Ісус доказав їм, що Він сам, хоч вигляд Єго відмінний. Опісля почав навчати учеників як учив тих двох, з котрими ішов до Емауса. Він казав їм проповідати людям покаянне та дав їм великий Свій наказ наступати на слідуєчими словами: йдіть по цілім світі проповідуйте євангеліє всім тварям.

Опісля сказав знов: мир вам, та почав просити, щоб дав сімдесят двох апостолів, щоб дав їм Духа, котрий будучи з ними де лиш ійдуть проповідувати євангеліє. Всі ученики радовались тим, що бачили і чули, з винятком Томи, що не був на селі Емаусі і не хотів вірити, щоб те все було правдою.

Слідуючої Суботи зібрались знов всі ученики разом і Тома з ними. Двері були замкнені. Нагло через замкнені двері увійшов Ісус і привитав їх своїми потішаючими словами: мир вам. Сказав і звернувшись до Томи, говорив з ним і показав йому свої поранені руки і бік, що був прорізаний, коли Він висів на хресті. Тоді Тома повірив у все, що говорили другі ученики. Ісус з ними повірив він, що Христос воскрес і клякав повний радости і любови: Господи мій і Бог мій.

Тепер громадка апостолів розійшлась. Они остали без проводира і не мали вже спільної каси для заспокоєня своїх щоденних потреб. Ті що походили з Галилеї вернули назад до своїх домівок.

LXIX

На березі Моря

Галилея

Одного дня були разом Симон Петро, Тимотея, Натанаїл, Яков, Іван і ще два ученики. Вони жили недалеко оден від другого, ходили разом і вкупі з Ісусом через три роки, тож не дивно, що зійшли ся разом та говорили про минуве і про те, що може статись на будуче. Одного не надійшов день, коли Ісус мав їх відіти на берегом Моря Галилейского, де они зібрали вудки колись, покинувши свої човна і сіти, ішли за Ісусом. Ожидаючи Учителя, що мав їм робити? Перед ними лежело спокійне Море. При его березі стояв корабель і неначе зважав, щоби вступили в него. Недалеко корабель лежали великі сіти, що годні були помістити в собі велике множество рыб. Наближалась найліпший час ловити рибу.

Петро всегда діяльний, відізвав ся першим іду ловити рибу. Знов бачимо вплив Петра на других учеників. Они відказали: і ми поїдемо з тобою, і як колись Іван слідував за

тром до гробу Спасителя, так тепер він і другі п'ять вступили за Петром до човна. Цілу ніч закидали они сіти у воду і знов їх витягали. Довгі нічні години проходили їм поволи в тяжкім труді аж до рана, але мимо того не успіли зловити нічого. Не думали ученики про се, як колись Христос глядів на них з противлежачого берега, коли они мучились і веслували в часі бурливої ночі а вкінці прийшов їм на поміч, та що той сам Ісус і тепер бачить їх смуток і приїде їм пособити.

Коли зазоріло, побачили ученики на березі в віддаленю около сто ярдів якусь постать. З причини відлеглости і недостаточного сьвітла не годні були пізнати хто се і правдоподібно думали, що то якийсь чужинець, що бажав купити собі-риб на снідане. Мабуть так розуміли Єго коли поспитав їх: чи маєте що їсти? Але они не могли дати ему другої, як лиш заперечуючу відповідь.

На їх зачудоване Чужинець приказав їм закинути сіти з правої сторони корабля. Ученики послухали, бо думали мабуть, що Чужинець бачив при слабім ранішнім сьвітлі ознаки на поверхни води вказуючі на те, що там є риба. Але якеж було їх здивоване, коли закинувши сіти у воду, не годні їх були на верх витягнути задля великого мпожества риб, які

наловились. Тоді пригадали собі чудо, яке давно був зробив майже в тім самім місці. перший догадав ся, що тим Чужинцем був другий лиш Ісус. Подібно як при гробі С Іван повірив перший, що Христос воскрес і тут перший пізнав Христа на березі М Він сказав до Петра: се Господь. А Петро, трий перший з учеників вийшов до гробу сителя, тепер перший повітав Ёго кинувши у воду і приплинувши до берега.

За Петром слідували другі ученики, що словали тепер до берега і тягнули за со сїти повні риб. Коли причалили до бер побачили на землі догаряючий огонь, річ сїм звичайну в тих сторонах не лиш за Ісуса але і тепер.

Ісус попросив учеників, щоби поживи привісни рибу, яку зловили. Але Петро у ний, що стрітив Господа забув на риби і на не поміг товаришам витягати сїтий з в Коли витягнули, сїти на беріг, знайшли у сто пятьдесхть три великих риб.

Ісус повторив своє запрошене: ході їдajte.

Як відмінною була ся сцена при ватрі березі Моря від сцени, коли Петро сидів чись при огни з ворогами Ісуса і відрікав ся

З учеників ніхто не важив ся питати

теля: хто Ти, бо всі знали, що се був Господь. Якъ иншим разом, так і тепер Ісус брав хліб і давав его ученикам. Его послідна вечера була в гостинній комнаті в Єрусалимі, Его послідна да в Галилеї на березі Моря. Перша пригадує нам Его смерть, друга Его воскресеніє до нового життя.

LXX

Паси вівці Мої

Галилея

Показуючись Своїм ученикам першої гої Суботи після Свого воскресеня, Ісус зав, що єсть живим Богом. Колиж яв сімом на березі Галилейского Моря, і опіс других спосібностях, Він учив апостолі мають для Него робити, хоч Єго тіло не більш враз з ними. Заки Ісус умер на х ученики не могли поняти, що Він розум Своїм Царством. Тепер однак розуміли в означали слова: царство Мое не є сего

Після сніданя на березі Моря Галилея го, Ісус поучав сімох апостолів про Своє стованє над серцями людий, та в якій они мусять поступати; щоби довести люд Него.

Слова Ісуса відносились передовсім до Петра, що вважав ся особливо приятним і більшим від других учеників; котрий го що готів все зробити для Ісуса, навіть у за Него. Опісля, як звісно, Петро запереч

72. „Паси вівці мої“

рази, що є приятелем Ісуса. Правда, він жалував сего і Ісус простив ему, але Ісус хотів дати ему ще спосібність виразити свою любов в спосіб, якого Петро найменше сподівався. Не було се бажане, щоби Петро зробив щось великого, або умер за Него, але було се щось такого в чім Петро мав показати відмінне успособлене як мав колись супроти дітей.

Тому, коли скінчили їсти, поспитав Ісус Петра: Симоне, сину Іови, чи любиш ти Мене більше як сесі? Петро відповів: так, Господи; Ти знаєш, що люблю Тебе Тоді сказав Ісус: паси агнці Мої.

Петро мусів задивуватись почувши такі слова. Они зовсім були відмінні від приказів, які давав Христос давніше. Але Петро був готів сповнити сей приказ Спасителя задля любови до Него.

Три рази питав Ісус Петра: чи любиш Мене? — так само як три рази відрік ся Петро Ісуса, і три рази Петро запевняв Ісуса про свою до Него любов. Показавши свою любов до Ісуса і готовість робити задля Него покірне діло пасення агнят, він став готовим сповнити і другий приказ свого Учителя: паси вівці Мої.

LXXI

На Горі 'в Галилеї

Галилеї

Пригадаймо собі, що говорив Ісус ученикам перед Своєю смертю: після воскресенія піду до Галилеї. Ангел, що сидів у гробі Спасителя говорив також тим, що прийшли перші: йдіть та скажіть апостолам і Петрови, що Ісус буде в Галилеї, там Єго побачите, як се вам сказав. Коли жінки вертали від гробу до Єрусалима явив ся їм Ісус і сказав: йдіть та скажіть Моїм братам, щоби ішли до Галилеї, там Мене побачать.

Се зовсім природно, що Ісус рад був стрітати Своїх приятелів: апостолів і других в Галилеї. Там жили многі люди, що Єго знали і любили. Там зділав Він також найбільше чудес. В Галилеї було много людей, котрі розуміли Ісуса.

Ученики, що жили в Галилеї і деякі жінки, між котрими була безперечно також мати Ісуса, прийшли тут з Єрусалима, щоби стрітати Спасителя. Розійшлась вість, що Ісус воскрес і має

73. На горі в Галилеї

побачити Своїх приятелів на горі в Галилеї. Котра се іменно гора була, не знаємо, мабуть котрась з тих гір, що лежать над Морем — або можливо що гора, на котрій Ісус держав Свою славну проповідь.

Стріча воскресшого Ісуса з Своїми приятелями мусіла бути прегарна. Можемо догадуватись, що була там донька Яіра, котру свого часу Ісус підняв з мертвих словами: - говорю тобі, встань! Богатий сотник певно привів тудаже свого, колись умершого а тепер живого і здорового сина. Хлопець що носив поживу за Ісусом апостолами, дитина яку Христос ставив Своїм апостолам як примір невинности, колишня грішниця, слуга сотника, Петрова теща, син вдовиці з Наїна, розслаблений, сліпі, вїмі, калїки, прокажені і всі, всі другі, для яких коли небудь Христос зробив що доброго, певно вийшли Ёму напер на стрічу, тиснули ся до Него, падали Ёму до ніг, цілували їх і дякували за одержані добродїйства.

Зібрало ся пятьсот людей і Ісус став до них говорити. Они пізнали Ёго голос. Се той сам голос, який они нераз чули на березі Моря або з човна, або в недалекій Капернаумській сьвятини; голос, який Ёго убійці надармо ставались заглушити на горі Кальварійській.

Звідки прийшов Ісус до тих пятьсот зібра-

них — не знаємо, але знаємо, що коли вони бачили, Єго віддали Єму честь божу. Ісус сказав їм: вся власть дана Мені на небі і на землі. Тому йдіть і навчайте всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Сьвятого Духа, і вчіть їх заховувати все, що Я приказував вам, а Я буду з вами всегда, аж до кінця сьвіта, амінь.

Сеїй приказ Ісуса називають послідною заповідею; він учить всіх приятелів Ісуса, робити і в який спосіб приводити других до Него.

74. Вознесеніє

LXXII

Вознесенє

Гора Оливна

Після стрічи з Ісусом на горі в Галилеї, в котрій взяло участь пять сот людей, апостоли вернули назад до Єрусалима, мабуть на приказ свого Учителя. Деякі з них не розуміли ціли сего повороту та думали, що може хоч тепер Ісус стане царем єрусалимским. Але Ісус знав, яка була Єго ціль покликання апостолів до Єрусалима; Він мав вознестись на небо, до Свого Вітця небесного, як то вже скорше сказав був Марії.

Був день вісімнадцятого Мая, коли впо-слідне зійшов ся Ісус з Своїми учениками в Єрусалимі. Сорок днів минуло від Єго воскресенія.

Тепер природне, людске жите Ісуса на землі мало закінчитись. В своїй останній бесіді з учениками, Ісус приказав їм лишитись в Єрусалимі доки не зійде на них Дух Сьвятий і не приготує їх до проповіданя Єго слова. Апостоли мали сьвідкувати перед сьвітом, що те, що Письма старого завіта говорили про

Ісуса — справдилосьь. А Євангелие, добру вість про Спасителя Ісуса, мали проповідати не лиш самим Жидам, але всему сьвітови, всім людям.

Ісус закінчив Свою бесіду. Був четвер, той сам день тиждня, в котрім Він перед Своєю смертю провадив апостолів на гору Оливну. І тепер знов повів їх на ту саму гору.

Гора Оливна була найвідповіднійшим місцем, з якого Ісус міг попрощати ся зі сьвітом.

Недалеко звідси, трийцять три роки тому, ангели Божі зійшли на полонину звіщаючи своїм сьпівом, що Бог народив ся. Трохи дальше котив Йордан свої води, ті води, що зістали осьвячені хрещенієм Христа. Недалеко була і Витанія, місце так многих і любих споминів. Тут було місце, де Христос ходив так часто з Своїми учениками на відпочинок, або щоб на самоті помолитись Свому Вітцеві. Тут переживав Він невисказані муки, що викликали кровавий піт на Єго лице, а Юда зрадив Єго в руки лютої товпи.

Вколо гори вилась дорога, котрою свого часу ступав торжественно Ісус, а котра опісля замінилась на дорогу упокореня і смутку.

Ісус глядів в долину на місто Єрусалим, над котрого долею плакав і де зділав стілько чудес, доказуючих Єго любов і силу.

Він глядів також на золотом криту Сьвяти-

о, на Сьвятий Дім, куди принесли Єго ще
тиною на велику радість старого Симеона і
орочиці Анни. Туда ходив Він ще хлопцем і
ймав ся ділами Свого Вітця — доки не міг
азати до Него: Я скінчив діло, котре Ти Мені
в. Там Він говорив, як ніколи не говорив жа-
н другий чоловік і там сьпівали Єму хвалу —
ги.

Недалеко гори Оливної стояла гора Каль-
рійска повна сумних, болючих споминів, і
ходив ся гріб де спочивало Єго сьвяте тіло;
іб сей був тепер порожний з причини Єго
скресеня.

Не знаємо докладно які були послідні слова
уса до апостолів, не сумніваємось однак, що
ли они так повні віжності і любови як ті,
трі говорив Ісус до них в гостинній комнаті
часі послідної вечери. Тамті наповнили їх
утком, ті радостію.

Вкінци Ісус підвіє в гору Свої руки, ті
вяті руки, що дотиком своїм уздоровляли ні-
х, глухих, сліпих, калік і воскресали умер-
их. Він підвіє в гору Свої руки і поблагосло-
в апостолів, ту Свою родину на землі, Своїх
браних, що мали проповідати сьвітови Єго
ово. І стало ся, що коли благословив їх, сь-
в Єго облак і забрав з їх виду. Ученики, що
лись з гори Оливної гляділи на торжествен-

ний вхід Ісуса до Єрусалима, тепер дивились як Він взносив ся в ще більшій славі до Нового Єрусалима.

Давнійше, вийшовши до Єрусалимської Святинї тут на землі, слухав съпіву Осанна з уст невинних дітий, тепер в небесній Съвятини привитали Єго ще гарнійшим съпівом лики съвятих і ангелів.

Перший раз на землі вимовив імя Ісуса ангел Гавріїл, коли сказав до Марії: назвеш Єго — Ісус—Спаситель. Се було ще заки Христос народив ся. Коли скінчилось земске жите Спасителя а ученики все ще гляділи в гору, як довго було хоч трохи Єго видно, з'явились два ангеля і зачитали: Чого стоїте дивлячись на небо?

А опісля додали: Той сам Ісус, Котрого ви бачили як уносив ся на небо, зійде ще раз на землю, в такий сам спосіб, як се ви бачили.

